

DAGSORDEN PUNKT 4

INNLEDNING OG DEBATT OM AKTUELLE ORGANISATORISKE OG POLITISKE SPØRSMÅL.

1.0 Arbeidsliv

Forslag nr. 1.1

Tittel: A-krimssenter i Innlandet

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

A-krimssenter må på plass i Innlandet. Det ligger godt til rette for å etablere dette i Kongsvingerregionen og at det med denne beliggenheten vil være til hjelp for å nå regjeringens mål om å bekjempe grenseoverskridende arbeidslivskriminalitet.

Begrunnelse:

Regjeringen la i oktober 2022 fram «[Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet](#)». I denne handlingsplanen er det trukket fram utfordringene ved grensekryssende kriminalitet. Utfordringene med sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er i stor grad sammenfallende på tvers av landegrensene. Det er nær kontakt mellom de nordiske landene både på politisk nivå og etatsnivå når det gjelder felles tilnærminger og utveksling av erfaringer. Regjeringen vil fortsette samarbeidet med det europeiske arbeidsmarkedsbyrået (ELA). ELA representerer en mulighet for å styrke det europeiske samarbeidet mot grenseoverskridende arbeidslivskriminalitet.

Etter at Solberg-regjeringen bremsset videre utbygging av A-krimssentre (Arbeidslivskriminalitetssentre) i Norge, er det på tide vi får fart på opprettelse av et slikt senter i Innlandet og spesielt rettet mot grensekryssende kriminalitet. Arbeidstilsynet, NAV, politiet og Skatteetaten er samlokalisert i A-krimssentre i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Bodø og til slutt ble det etablert i Alta i 2022.

Arbeidslivskriminalitet er et stort og voksende samfunnsproblem og framstår som en trussel mot det seriøse og organiserte arbeidslivet. Konsekvensene er alvorlige både for arbeidstakere som blir berørt, for bransjer og virksomheter som rammes, og for finansieringen av velferdssamfunnet. Vi må bekjempe denne ulovlige virksomheten med målrettede og effektive tiltak og med en slik kompetanse som A-krimssentre er satt til å forvalte.

Vi ser et stort behov i Kongsvingerregionen, der vi har grensetilknytningen til Sverige og mange arbeidsinnvandrere. Det er et stort behov for å samlokalisere tjenester i Kongsvingerregionen slik at disse kan rykke ut sammen og det blir særdeles viktig sett i sammenheng med den nye politistasjonen som nå skal etableres ved grensen. Sett hen til de utfordringer som er knyttet til nærhet til Svenskegrensen og de muligheter som allerede i dag er tilstede, vil det være naturlig å etablere et av A-krimssentrene i Kongsvingerregionen slik at en kan dra nytte av det tette norsk-svenske samarbeidet på politistasjonen ved grensen.

Dette forslaget vil bidra til at regjeringen vil nå mål som er uttalt i flere sammenhenger:

- I Hurdalsplattformen er bekjempelse av arbeidslivskriminalitet trukket fram og regjeringen vil etablere flere sentre mot arbeidslivskriminalitet (A-krimssentre).
- Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, oktober 2022.
- Statsbudsjettet 2023 «[Styrker innsatsen mot useriøsitet og sosial dumping](#)»

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

50
51
52 **Forslag nr. 1.2**

53 **Tittel:** Tilbudet Arbeidsforberedende trening (AFT) plasser i kommunen

54 **Fra:** Våler Arbeiderparti

55
56 **Forslag:**

57 Antall plasser til Arbeidsforberedende trening (AFT) må økes

58
59 **Begrunnelse:**

60 I Hurdalsplattformen står det blant annet at regjeringen skal gjøre det lettere for flere å delta i
61 opplæring og kompetanseheving. Det lokale NAV-kontoret skal være et tilgjengelig
62 kontaktsted for alle arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester og bidra til at brukeren får
63 tilbud om helhetlig oppfølging av eierskapet til ytelser og tjenester.

64 Det står videre at regjeringen vil styrke arbeidsmarkedstiltakene betydelig slik at en større
65 andel av de som står utenfor arbeidslivet får kvalifisering og bistand til å komme i jobb.

66 Regjeringen vil styrke ordninger som kvalifiseringsprogrammet, arbeidsforberedende trening
67 (AFT), praksisplasser og varig tilrettelagt arbeid (VTA) og gjøre dem tilgjengelig for flere.

68 Vi opplever dessverre i mange kommuner et nedtrekk i antall AFT-plasser hos våre
69 vekstbedrifter.

70 I løpet av pandemien opplevde vi at flere unge havnet utenfor og fikk en svakere tilknytning
71 til arbeidslivet.

72 NAV har lagt frem statistikker som tilsier at å ha en kandidat i utenforskap i snitt koster
73 samfunnet 529.500 kroner per år.

74 Våler Vekst har hjulpet mange ved å gi arbeidstrening, kvalifisering, formidling til ordinær
75 jobb eller varig tilrettelagt arbeid. Noen av de som hjelpes har tidligere erfaring med ordinært
76 arbeid, men mange er unge personer som har ramlet ut av skolen, personer med
77 rusproblemer eller av andre årsaker trenger bistand for å kunne mestre en jobb.

78 Når vi ser på Innlandsstatistikk sine undersøkelser så ser vi at andel unge i utenforskap i
79 Våler kommune er på hele 10,7%, og i Innlandet de siste 10 årene har andelen personer i
80 alder 15-29 år som verken deltar i arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak ligget på
81 mellom 10 og 11%.

82 Våler kommune har en andel uføre på 21,1%.

83 Dette kan vi ikke sitte rolig å se på, og vi trenger derfor en handlekraftig regjering som i
84 stedet for å fjerne plassene heller må øke dem.

85
86 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

87
88
89 **Forslag nr. 1.3**

90 **Tittel:** Ufør 1 – Øke maks beløpet man kan tjene i tillegg til ufør

91 **Fra:** Østre Toten Arbeiderparti

92
93 **Forslag:**

94 Østre Toten Arbeiderparti ber om at beløpet for de som er uføretrygdet kan tjene, økes i fra
95 0,4 G til 0,6 G (i fra kr. 44 590 til kr. 66 886), og følger deretter den årlige økningen av
96 grunnbeløpet som skjer i mai.

Systemet er allerede på plass når det gjelder å rapportere inn hvis en som er uføretrygdet tror man vil tjene mer enn 0,4 G. Dette bør være enkelt å forandre internt hos NAV samt i lov og regelverk ellers.

Begrunnelse:

Ved utgangen av september 2022 mottok nær 362 500 personer uføretrygd. Reglene i dag er at man kan tjene opptil 40 % av grunnbeløpet, som per d.d. utgjør kr. 111 477, hvor man kan tjene maks kr. 44 590. Dette er da før skatt.

De siste ukene og månedene har det kommet frem historier hvor personer har blitt trukket i trygd eller fått tilbakebetalingskrav i fra NAV hvis man har kommet seg ut i delvis eller 100% jobb. Også hvis man tjener over 0,4 av grunnbeløpet kan man risikere å få en større trekk av trygd enn det man har tjent i arbeid. I disse tider som prisene på alt øker, er det en utfordrende tid for mange økonomisk, noe som går utover helsen til den enkelte fysisk og psykisk.

Hvis man øker satsen av hvor mye man kan tjene i fra 0,4 G til 0,6 G, så ville dette bidratt til en litt enklere hverdag for disse 362 500 personene i disse tidene det har blitt dyrere å leve.

Siden uførreformen som kom i 2015, skattes uføretrygd i dag som arbeidsinntekt. Av de 0,4 G skattes det da som ekstra inntekt. Det vil si litt mer skatt inn til staten hvis maks beløpet på hvor mye man kan tjene økes til 0,6 G.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 1.4

Tittel: Ufø 2 – Forslag for å unngå krav om tilbakebetaling av ufør hvis man kommer i jobb

Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Østre Toten Arbeiderparti ber om at det blir en regelendring slik at uføretrygdete som prøver seg ut i fullt eller delvis i jobb, ikke risikerer å få et tilbakebetalingskrav for tidligere utbetalt uføretrygd i fra NAV imot seg for kalendermånedene før tiltredelse.

Begrunnelse:

Per d.d. sier reglene at NAV kan vise skjønn hvis en uføretrygdet kommer seg fullt eller delvis ut i jobb og ikke få tilbakebetalingskrav i ettertid. Man sier det skal lønne seg å jobbe, men med så usikkert regelverk, kan det være en hindring for mange å prøve seg ut i jobb, i frykt for å få et tilbakebetalingskrav imot seg.

Dette har det vært saker om i media, hvor noen fikk seg en 100 % stilling, men fikk et krav i fra NAV om tilbakebetalingskrav i fra NAV på utbetalt uføretrygd.

Arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Pedersen svarte i etterkant at NAV må vise skjønn i slike saker. Men dette er et svar som ikke beroliger de uføretrygdete. Det å vise skjønn kan bety at NAV enten sier det er greit eller de kan si at «nei, du må betale tilbake et x antall kroner fordi du har startet i jobb».

Derfor bør regelverket endres slik at uføretrygdete som kommer seg i fullt eller delvis jobb, ikke risikerer å få et tilbakebetalingskrav imot seg. En slik endring kan føre til at flere uføretrygdete ønsker å prøve seg ut i jobb igjen uten å måtte tenke på å få et krav imot seg i fra NAV.

144 Det å være i aktivitet i form av jobb utgjør en utrolig stor effekt på den psykiske helsen,
145 samtidig med den fysiske.

146 (Eks.: Starter en uføretrygdet i jobb i juni, kan man risikere å få et krav i fra NAV om å
147 tilbakebetale uføretrygd for månedene januar, februar, mars, april og juni.)

148 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

149

150

151 **Forslag nr. 1.5**

152 **Tittel:** Øke fagforeningsfradraget og organisasjonsgraden

153 **Fra:** Nord-Odal Arbeiderparti

154

155 **Forslag:**

156 · Øke fagforeningsfradraget.

157 · Gå i dialog med LO for å finne tiltak som kan iverksettes på statlig hold for å øke
158 organisasjonsgraden.

159 · Bistå utvalget mellom LO og NHO som ble nedsatt utgangen av 2021 for å øke
160 organisasjonsgraden i arbeidslivet.

161

162 **Begrunnelse:**

163 Det at folk organiserer seg gjennom å melde seg inn i en fagforening har stor betydning for
164 hva slags arbeidsliv man får her i landet. Helt siden 1994 har organisasjonsgraden falt
165 gradvis fra 57% til 49% i 2018, før den gikk litt opp til 50% i 2019, og fram til i dag. Selv om
166 organisasjonsgraden er relativt stabil må det være en målsetting å øke organisasjonsgraden
167 for å styrke trepartssamarbeidet som har tjent både arbeidsfolk og næringslivet godt.
168 Fagforeningsfradraget er et av mange virkemidler som har noe å si for organisasjonsgraden,
169 fordi det skal lønne seg å være fagorganisert.

170

171 Vi ser at regjeringen allerede har tatt grep og økt fradraget siden de fikk regjeringsmakt. I
172 dag opererer LO og de fleste andre fagforeninger med prosentsats av inntekt. Ved å fortsette
173 opptrappingen vil samholdet i fagforeninger øke og være ekstremt rimelig også for personer
174 med høyere lønn.

175

176 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

177

178

179 **Forslag nr. 1.6**

180 **Tittel:** Nei til politisk styrt allmenn minstelønn

181 **Fra:** Nord-Odal Arbeiderparti

182

183 **Forslag:**

184 · Ta tydelig, prinsipiell og klar avstand fra innføringa av allmenn minstelønn i Norge.

185 · Fortsette å støtte prinsipielt fullt og helt oppunder sentrale lønnsforhandlinger og
186 trepartssamarbeid mellom arbeiderne og arbeidsgivere gjennom fagforeninger og
187 arbeidsgiverorganisasjoner.

188

189 **Begrunnelse:**

190 EU har som målsetting å innføre et allment minstelønndirektiv tross hard motstand fra
191 Danmark og Sverige, for å slå ned på økende fattigdom rundt om på det europeiske

192 kontinentet. EU har lovet at de ikke ønsker å rykke ved nasjonale bestemmelser om
193 lønnsdanning som fungerer, men disse løftene har visse forbehold som er at det kreves at en
194 storpart av befolkningen er bundet til en lønnsavtale.

195 Et minstelønnsdirektiv strider mot sosialdemokratiske idealer gjennom å ta fra lønnsdanninga
196 fra partene i arbeidslivet og gi politikerne innflytelse på hvordan lønna fastsettes, dermed kan
197 man risikere å svekke den kollektive forhandlingsretten.

198 Selv om minstelønnsdirektivet ikke er en del av EØS-avtalen, kan en rettsbestemmelse fra
199 enten EU eller EFTA domstolene få konsekvenser for norsk arbeidsliv.

200
201 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

202
203
204 **Forslag nr. 1.7**

205 **Tittel:** Medbestemmelse i anbudsprosesser

206 **Fra:** Gjøvik Arbeiderparti

207
208 **Forslag:**

209 Fagorganiserte må sikres medbestemmelse på hva som angår bussjåførens hverdag i
210 fylkeskommunen anbudsprosess (oppdragsgiver) i og det utøvende selskap som har
211 kontrakt med fylkeskommunen. Av særlig viktige forhold er arbeidstidsbestemmelser og
212 sikkerhet i bussjåførens hverdag.

213 **Begrunnelse:**

214 I de senere år har det vært ulykker der buss har møtt buss i relativt lave hastigheter. Noen av
215 disse ulykkene har medført dødsfall. I anskaffelsen av bussene har den tillitsvalgte lite eller
216 ingen påvirkning i utforming eller sikkerheten rundt sin arbeidsplass. Når vi per i dag ikke har
217 noen som helst påvirkning i anskaffelse av busser ser vi at dagens anbudssystem ikke
218 fungerer da de tillitsvalgte er utelatt og at det er viktigere og få mer kilometer utav anbudet
219 istedenfor en bedret sikkerhet av bussen, for sjåføren. Gjøvik Arbeiderparti krever at
220 sikkerhet og bussens utforming tas ut av anbud og ikke lar seg påvirke av en
221 anbudskonkurranse. De fagorganiserte har ingen/liten påvirkning på hverdagen og vi har lite
222 eller ingen dialog med oppdragsgiver, vi er en ressurs som ble satt til å kjøre i buss der det
223 er nødvendig. Gjøvik Arbeiderparti krever at de tillitsvalgte i større tas grad tas med på råd i
224 saker som angår bussjåførens hverdag.

225 Gjøvik Arbeiderparti krever også at det i kommende anbud jobbes for fulle og hele stillinger
226 slik at bussjåføren skal kunne leve av yrket sitt. Dette må dette sikres inn i
227 anbudsdokumentene.

228 **Styrets merknad:**

229 Fylkestinget har nylig vedtatt skjerpede krav til anbudsprosesser for kollektivtransporten, der
230 hensyn til bussjåførenes arbeidshverdag og arbeidsvilkår samt medvirkning på egen
231 arbeidshverdag er blant hensynene som skal vektas tyngre i fremtidige anbudsprosesser.

232
233 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.

234
235 **Forslag nr. 1.8**

236 **Tittel:** Likestilling i arbeidslivet

237 **Fra:** Årskonferansen kvinnenettverket Innlandet Arbeiderparti

238
239 **Forslag:**

240 *Innlandet Arbeiderparti vil jobbe for:*

- lovfestede heltidsstillinger som hovedregel, og at det lyses ut flere faste stillinger. Når heltidsnormen innføres, må offentlig sektor gå foran og være retningsgivende.
- påse at aktivitets- og redegjørelsesplikten følges av arbeidsgivere.
- at arbeidsgiverpolitikken i kommunene skal forvalte en heltidskultur, og at denne forankres i og overvåkes av kommunestyret.
- aktivt rekruttere kvinner inn i mannsdominerte yrker/sektorer, bla landbruk, skogbruk og energisektoren.
- stimulere kvinner til å søke lederjobber, og ta initiativ til lederopplæring for kvinner som ønsker verv som styremedlemmer eller styreleder.
- fremtidsrettede utdanningstilbud sikret inn mot kvinner med innvandrerbakgrunn, for å bygge en rekrutteringspool tilpasset arbeidslivets behov.

Begrunnelse:

Likestilling er en verdi vi bevisst har jobbet for i Norge, og derfor er vi et av verdens mest likestilte land. Det store bildet viser at vi samlet sett har gått mot mer likestilling på de fleste områder, - også innenfor arbeidslivet. Likevel viser Statistisk sentralbyrås likestillingsindikatorer at arbeidsmarkedet i Norge fremdeles er svært kjønnsdelt; kvinner tjener mindre, har ulik lønn tross lik utdanning og det er store kjønnsforskjeller i deltidsarbeid. Faktisk er Norge blant landene i Norden med høyest andel kvinner i deltidsarbeid (SSB 2018).

Hva er årsaken til at kvinner jobber deltid?

En viktig grunn er at det lyses ut få hele, faste stillinger i typiske kvinnedominerte yrker. Også ekstravaktene er ofte deltidsorganisert. På den måten sosialiseres kvinner inn i en deltidskultur. Mange kvinner er dobbeltarbeidende og tar seg oftere av omsorg for barn og hjem. Kvinner er også overrepresentert som omsorgspersoner ved sykdom i øvrig familie. Fagforbundet opplyser at mange ønsker selv å jobbe deltid, men svært mange jobber også ufrivillig deltid. Selvvalgt deltid begrunnes ofte med høyt arbeidspress og tunge fysiske tak som tærer på kroppen.

36% av Fagforbundets medlemmer jobber deltid. Halvparten av disse ønsker seg større eller hel stilling.

Regjeringen innfører en heltidsnorm fra 2023. Formålet med heltidsnormen er først og fremst å fremme heltidskultur, bidra til bevisstgjøring i virksomhetene og motvirke unødvendig bruk av deltid. Vi forventer at offentlig sektor skal være normgivende og gå foran. De normer og krav som nedfelles i loven må gjenspeiles i arbeidsgiverpolitikken i hele Innlandet. Hovedregelen må være at det lyses ut heltidsstillinger, slik at flere kvinner kan få en hel stilling og en lønn å leve av.

Kvinner som arbeidsressurs

Tall fra SSB viser at kvinner fortsatt er overrepresentert i offentlig sektor. I 2021 var andelen kvinner i offentlig sektor 70,1 %. Offentlig sektor har samtidig flest sykemeldte og flest deltidsansatte. Norske kommuner vil i fremtiden få behov for flere arbeidstagere, og det blir kamp om arbeidskraften. Fremtidsbildet med knapphet på arbeidskraft vil merkes mest i distriktene der rekrutteringsgrunnlaget er begrenset, men det vil også prege sentrale strøk. Kommunene må lage fremtidsrettede rekrutteringsplaner for å løse sitt samfunnsoppdrag med å levere gode velferdstjenester. Det er godt dokumentert at kvinner med innvandrerbakgrunn har lavere sysselsetting enn norske kvinner uten innvandrerbakgrunn. Samtidig kan de utgjøre en viktig arbeidsressurs. Det blir viktig å rekruttere og innlemme flere kvinner med innvandrerbakgrunn inn i arbeidsstyrken. De bør sikres gode språkkurs, opplæring og desentraliserte utdanningstilbud, som gjør at kommunene får en rekrutteringspool og kan ansette medarbeidere med riktig kompetanse etter behov.

290 **Kjønnsbalansen må styrkes**

291 Fremover må vi satse mer på yrkesfag, og vi må jobbe aktivt for likestilling innenfor de
292 mannsdominerte yrkene. Vi må stimulere flere jenter til å se de unike mulighetene de har
293 blant annet innen landbruk, anlegg, maritim næring, energi og skogbruk, og det må lages
294 konkrete planer for rekruttering. Det trengs flere kvinner inn i ledende stillinger som gode
295 rollemodeller, samt i styreverv og framskutte posisjoner. Det er fortsatt for få kvinner i
296 lederstillinger. Andelen menn blant ledere (20 – 66 år) er 62,4%, mens andel kvinnelige
297 ledere i samme aldersgruppe bare utgjør 37,6% (kilde: statistikkbanken kildetabell 09293).

298 Fortsatt har vi en vei å gå når det gjelder likestilling i arbeidslivet. Det gjelder i forhold til lønn,
299 heltid- og deltidsutfordringer, lederstillinger, styreverv, kvinner i lavtlønnsyrker og kvinner
300 med innvandrerbakgrunn. Kvinnenettverket i Innlandet vil jobbe på for at arbeidslivet skal bli
301 mer likestilt, og vi vil løfte politiske saker og fremme tiltak i politiske organer for kvinner som
302 jobber i våre kommuner, i fylkeskommunen og i næringslivet ellers.

303
304 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
305

306

307 **Forslag nr. 1.9**

308 **Tittel:** Satse på fagarbeiderne

309 **Fra:** Åmot Arbeiderparti

310

311 **Forslag:**

312 Arbeidsoppgaver løses på riktig nivå, satse enda mer på fagarbeideren.

313

314 **Begrunnelse:**

315 Fagarbeidere er viktig i alle deler av arbeidslivet. Ungdomsskoleelever veiledes til å ta
316 yrkesfag i videregående opplæring. Det er bra med kompetanse fra høyere utdanning, men
317 slik utdanning er kanskje ikke nødvendig for å utføre en del arbeidsoppgaver.

318 Helsepersonellkommisjonen har pekt på at mange oppgaver kan overføres fra sykepleiere til
319 helsefagarbeidere. Rett kompetanse på rett plass, er viktig for at vi både i dag og i framtida,
320 skal ha tilstrekkelig med fagkompetanse til oppgavene som skal gjøres.

321 Et eksempel på at mange fagarbeidere ikke blir ansatt er innen kontor og
322 administrasjonsfaget. I mange stillingsutlysninger står at det kreves eller er ønskelig med
323 bachelor eller master for å ansettes.

324

325 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

326

327

328 **Forslag nr. 1.10**

329 **Tittel:** Lønnsutvikling omsorgs- og utdanningsyrker

330 **Fra:** Åmot Arbeiderparti

331

332 **Forslag:**

333 Arbeiderpartiet ønsker økt fokus på lønnsutviklingen til flere yrkesgrupper knyttet til helse- og
334 omsorg, samt innen fagfeltet utdanning av barn og unge.

335 Dette innebærer flere yrkesgrupper som førskolelærere, lærere i grunnskolen,
336 spesiallærere/-pedagoger, yrkesfaglærere, lektorer, assistenter i barnehage og skole,
337 vernepleiere, hjelpepleiere og sykepleiere. Disse har falt akterut i de siste års lønnsutvikling
338 sammenlignet med andre yrkesgrupper.

Begrunnelse:

Hovedargumentet for å øke lønningene til disse yrkesgruppene henger naturligvis sammen med deres negative lønnsutvikling sammenlignet med øvrige grupper. De fremheves også spesielt da det er disse yrkesgruppene som sterkt skal bidra til å sikre fremtidige generasjoners kompetanse og utvikling. I tillegg er det innen helsesektoren et stort behov for flere hender for å ivareta den økende andelen eldre. Samfunnet har et stort behov for å rekruttere flere til nettopp disse yrkene, og da er det svært uheldig at lønnsutviklingen til disse yrkesgruppene er negativ sammenlignet med øvrige yrker. Det oppleves spesielt utfordrende å rekruttere personell med rett kompetanse til disse yrkene i distriktene, selv om dette også er en nasjonal utfordring.

Det medfører en økt andel av ufaglærte, med den risiko det kan medføre for så vel redusert utvikling og læringsutbytte, samt mulig fare for liv og helse.

I 2022 var det en nedgang på 12,4% på søkere til lærerutdanningen, og det var også en nedgang i antallet søkere til sykepleierutdanningen i 2022, som var på sitt laveste siden 2013. Derimot er det flere søkere innen sykepleierutdanning enn det er plasser, noe som konstaterer at det er behov for å øke antallet plasser og studiesteder som et annet tiltak.

Tiltak må iverksettes for å sikre fremtidens behov for godt fagutdannet personell for våre barn og unge, samt for å ivareta den demografiske utviklingen med flere eldre.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

2.0 Energi

Forslag nr. 2.1

Tittel: Mer bruk av nedgravde jordkabler til strømforsyning

Fra: Etnedal Arbeiderparti

Forslag:

Hensynet til samfunnsøkonomi og klima og miljø må i større grad enn tidligere vektlegges når trase for høy- og lavspentlinjer skal velges. Det gjelder også sårbare eller høyproduktive skog- og jordbruksarealer. Aktuelle departementer må samarbeide om beste løsninger.

Begrunnelse:

Et eksempel er Valdresbanen som gikk fra Eina i Vestre Toten til Fagernes i Valdres. Denne ligger fortsatt delvis ubenyttet bortsett fra dresinkjøring på Dokka, etter at siste tog gikk i 1988. Nå er det under utredning hva denne strekningen kan brukes til framover. Sammenhengende gang- og sykkelsti fra Toten til Valdres er en løsning mange ser som en god løsning. Atter andre ønsker at banen bevares som museumsbane.

En gang- og sykkelsti vil kunne gi store miljømessige fordeler og bidrag til folkehelse. Tap av natur, dyrket areal og mindre co2-lagring i produktiv skog vil kunne begrenses dersom en samtidig med å fjerne skinnegangen også kan benytte traseen til å grave ned høyspentkabel. Utrede hos Elvia i forbindelse med planlegging av ny trase for 132 kv-linje. Kommunene langs traseen er i gang med utredning vedrørende etterbruk av Valdresbanen. Det vil antagelig være kostbart å legge høyspentledning i banetraseen, men samfunnsøkonomien i denne løsningen må også vurderes.

Dette er en sak av stor betydning for lokalsamfunnet langs en eventuell ny høyspenttrase. Å få lagt høyspentkabelen i Valdresbanen vil gi stort lokal nytteverdi, og også store miljømessige fordeler. Det er dermed viktig at klima- og miljødepartementet engasjeres i denne og lignende saker framover.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 2.2

Tittel: Energi

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Ny industri bør lokaliseres i regioner som har overskudd av strøm. Produksjon av kryptovaluta bør begrenses og avgiftsbelegges. Næringslivet må tilbys fastprisavtale på strøm som er til å leve med, både prismessig og i varighet. For privathusholdninger må det tas grep slik at prisen blir forutsigbar og på et nivå som folk kan betjene. Strømsonene må reguleres slik at det blir lik pris innad i en kommune. Målet må være ens pris for hele landet.

Begrunnelse:

Effekttapet ved transport av strøm er stort, på vinteren helt opp mot 15%. Innlandet har et overskudd av sin produksjon på 5 TWH, rikelig med areal regulert for industri og av landets høyeste yrkesfagandel i VGS. Sammen med kompetente næringsklynger gjør dette Innlandet til et av flere naturlige områder for en slik industrisatsing. Staten må bidra aktivt slik at vi kan redusere nett-tapet mest mulig når Norge skal reindustrialiseres inn i det grønne skiftet. Skal vi klare å etablere ny produksjon tilsvarende 40 TWH, må man lokalt sitte igjen med positive ringvirkninger når man avstår areal til en slik produksjon. Vi har dessverre sett en framvekst av etableringer for «mining» av kryptovaluta, en svært kraftkrevende industri som slipper ut mer Co2 enn verdens samlede flyflåte. Denne industrien bør vi som nasjon begrense og avgiftsbelegge. Vi trenger kraften vår til mer fornuftige formål. Næringslivet sliter med store variasjoner i kraftprisene. Dette er svært krevende, lite forutsigbart og gjør det vanskelig å prissette varer og tjenester. Det trengs en fastprisavtale på strøm som er til å leve med, både prismessig og i varighet. For privathusholdninger må det tas grep slik at prisen blir forutsigbar og på et nivå som folk kan betjene. Strømsonene må reguleres slik at det blir lik pris innad i en kommune. Målet må være ens pris for hele landet.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 2.3

Tittel: En energipolitikk for framtida

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderparti krever at regjeringen kommer med kraftfulle grep som får ned prisnivået på elektrisk kraft på kort og lang sikt.

Begrunnelse:

SSB rapporterer om en prisstigning på 5,8 % i 2022 (årsvekst i konsumprisindeksen, KPI). Dette er 2,3 prosentpoeng høyere enn årsveksten i 2021, og høyeste vekst i KPI siden 1988. De fleste varer og tjenester stiger i pris, spesielt høye priser på energi og matvarer bidro til vekst i KPI i 2022. Norges Bank øker styringsrenta og bankene øker utlånsrentene til husholdninger og bedrifter. Det er dramatisk for mange husholdninger og bedrifter, og verst for de som har minst. Høye kraftpriser og sviktende etterspørsel fører til permitteringer og oppsigelser. Tiltak på kort sikt: Bedre strømstøtteordning til husholdninger ved å senke

innslagspunktet for strømstøtte fra dagens 70 øre pr. kWh. Eller endre utregningsmetoden til pris pr. time. For bedrifter må fastpriskontraktene energiselskapene tilbyr treffe behovene bedre. Strømsalg-selskapene tilbyr for kompliserte strømvtaler og stikker av med for stor profitt – dette må reguleres strengere. Tiltak på lengre sikt: Regjeringen må ta større politisk styring over strømmarkedet. Det må satses på oppgradering av eksisterende kraftverk og utbygging av nye klimavennlige energikilder, og investeres i overføringsnett, samt sterkere satsing på energieffektivisering gjennom støtteordninger.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 2.4

Tittel: Strømstøtte til næringslivet

Fra: Stor-Elvdal Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti må jobbe for at:

- Regjeringen får ned strømprisene og sikre at norsk kraft gir alle i Norge like og gode/rimelige og forutsigbare strømpriser.
- Regjeringen innfører nødvendige tiltak som sikrer at næringslivet får strømstøtteordninger på lik linje med husholdningene.
- Regjeringen innfører gode støtteordninger for bedrifter som gjør energitiltak som fører til redusert strømforbruk.
- Regjeringen fører en politikk som sikrer og øker næringsvirksomhet i hele landet, og spesielt i distriktene. Sikre at man kan bo, leve og jobbe i hele Innlandet og i hele Norge!

Begrunnelse:

Verden er i endring og hverdagen vår slik vi har kjent den har blitt annerledes. Priser har økt på alle områder, det er dyrere å leve for alle. Strømprisene har eksplodert for alle, regningene er mangedoblet.

For næringslivet er dette spesielt kritisk da de ikke får strømstøtte og hjelp. Som følge av dette sliter næringslivet/bedrifter og det skaper usikkerhet for de som driver egen næringsvirksomhet. Næringslivet må få strømstøtte på linje med husholdninger når det gjelder økte strømpriser. Alle gjør nødvendige tiltak så godt de kan, noe som koster penger. Likevel er strømrkningene fortsatt skyhøye og vanskelige å betale. Mange føler på en usikkerhet omkring egen arbeidsplass og egen bedrift. Slik skal vi ikke ha det.

I distriktene er det marginalt for mange næringsvirksomheter og bedrifter i utgangspunktet. De driver ofte næring på et mindre kundegrunnlag. Hvis de som driver næring ikke klarer å betale de høye utgiftene til strøm står vi i fare for at bedrifter må legge ned. Dette fører til et fattigere samfunn og arbeidsledighet. I tillegg vil lokaler stå tomme og det vil være vanskelig å få tak i bedrifter som ønsker å satse. I verste fall fører dette til utflytting fra småsamfunn rundt om i både fylket vårt og i landet.

For oss i distriktene er dette en av de viktigste sakene som regjeringen må ta tak i. Konsekvensene kan bli katastrofale og irreversible. Vi trenger alt det næringslivet vi har, vi trenger enda flere bedrifter som satser ute i distriktene våre. Da må regjeringen hjelpe til ved å vise handlekraft og engasjement for næringslivet vårt.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543

Forslag nr. 2.5

Tittel: Innlandet må også produsere energi

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Oppgradere eksisterende kraftverk
Re-starte gamle vannkraftverk
Utrede muligheten for vind- og solkraft.
Oppgradere transformatorstasjoner og ledningsnettet i Innlandet.
Sørge for fortsatt norsk offentlig eierskap.

Begrunnelse:

Norge ser ut til å kunne gå med energiunderskudd etter 2030. Vi blir stadig flere mennesker i Norge, i tillegg til at vi trenger mere energi. Likevel så har vi bygd ut lite med ny kraft produksjon etter 2000. dette må vi snu. For om Norge skal møte fremtidens samfunn, da trenger vi også rikelig med billig kraft. Billig kraft har vært et av Norges sterkeste konkurransefortrinn og det må det fortsette å være. For at Norge skal få mer kraft må også vi i innlandet være med å hjelpe. Vi i Innlandet kan hjelpe til ved å oppgradere eksisterende kraftverk, re starte nedlagte vannkraftverk og utrede mulighetene for vind og sol i Innlandet. På line med vannkraft bør vind- og solkraftverk være i offentlig eie og ilegges grunnrentebeskatning. Noe annet som er viktig for energi sammenhengen er høyspent nettet. De viktigste nord – sør-forbindelsene vil gå igjennom innlandet. For at de skal kunne gå igjennom innlandet trenger vi å oppgradere transformatorstasjonene våre slik at de blir mer moderne og kan frakte mer energi.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 2.6

Tittel: Rettferdig strømpris

Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Ap vil sikre lik strømpris for innbyggere og næringsliv i hele Norge uten prisområdet og flaskehalstariffer. Strømprisen i Norge må ta utgangspunkt i produksjonspris.

Begrunnelse:

Vi har i nesten 2 år levd med økende strømpriser. Regjeringens svar har vært strømstøtte, og det er et bra kortsiktig tiltak. Men nå trengs det handling, for både næringsliv og husholdninger. Strømprisen i Norge må ta utgangspunkt i produksjons pris, og historiske forhold. Vår strømpris må bestemmes her i Norge, ikke i Europa. Strøm i Norge er vårt felleseie, historisk sett, og skal fortsatt være under vår kontroll. Vårt land er stort, med spredt bebyggelse utenfor byene, der det eksisterer ulike prisområder. Vi mener dette er urettferdig, og mener derfor må landet igjen bli et nett-rike, uten prisområder og flaskehalstariffer.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 2.7

Tittel: Strømprisen må mye ned

Fra: Hamar Arbeiderparti

544 **Forslag:**
545 Strømprisen må mye ned
546

547 **Begrunnelse:**

548 Det er gledelig at regjeringa Støre (Ap, Sp) i fjor fikk ordnet en god strømstøtte til boliger og
549 deler av næringslivet. Fortsatt får mange hytteeiere ekstra store strømgjeldninger, og mange
550 bedrifter sliter med å betale de kraftig økte strømprisene. Til tross for at de har klart å minske
551 strømforbruket betraktelig, får også svært mange boligeiere vesentlig høyere strømgjeldninger
552 enn før.

553 Strømprisene er heldigvis mye mindre i januar enn de var før jul. Det er likevel åpenbart at
554 de høye strømprisene ergrer mye svært mange velgere, og at det høyst trolig er den viktigste
555 årsaken til Arbeiderpartiets lave oppslutning på meningsmålingene. Også derfor må
556 regjeringa arbeide med å dempe de store utslagene av de høye strømprisene.

557 Strøm er et fellesgode. Under den borgerlige Syse-regjeringa på 1980-tallet fikk vi en svært
558 liberal lov om energi. Nå er kjøp og salg av strømmen vår helt markedsstyrt. Uansett må
559 kablene våre til og fra utlandet bestå. I mange år har vi importert mer strøm enn vi har
560 eksportert. Uten kablene hadde vi noen år fått problemer, og trolig også rasjonering av
561 strøm.

562 Det kan være en god løsning med en ordning med to priser på strøm. Med det mener vi en
563 lavere pris på strøm som selges i Norge enn på strøm som sendes utenlands.

564 Det er en villet politikk at strømforbruket vil øke på grunn av det grønne skiftet, blant annet
565 for transportmidler. Det er veldig bra og nødvendig at regjeringen Støre legger opp til
566 energioptimalisering og til å bygge ut mer kraft. Det må skje blant annet med solceller,
567 vindkraft, særlig til havs, og bedring av vasskraftverk. En slik utbygging tar flere år. I
568 mellomtida må vi få flere tiltak for å dempe de høye prisene varig.

569 Vi ønsker en endelig avklaring av videre utbygging av vernede vassdrag. 2/3 av de store
570 vassdragene i Norge er allerede bygd ut. Naturvernens hensyn tilsier vi bør holde fast på at
571 utbygging av vassdragene er over, slik Jens Stoltenberg formulerte det ved tusenårsskiftet.
572 Statsminister Støre sier han vil slå ring om vernede vassdrag, og det er bra.

573 Veterangruppa ønsker ikke atomkraftverk i Norge. Når flere land nå faser ut sine
574 atomkraftverk av sikkerhetsmessige grunner, er et slikt forslag både utdatert og uforsvarlig.

575 Regjeringa oppnevnte i februar i fjor en energikommisjon som skal kartlegge energibehovene
576 fram til 2030 – 2050 og foreslå økt energiproduksjon. Målet er at Norge fortsatt skal ha
577 overskudd på kraft, og at norsk industri og private strømkunder skal ha rikelig tilgang på
578 fornybar kraft. Det er vi enig i.

579
580 Vi ønsker ellers at Norge bygger ut overføringsnettet sitt sånn at vi kan ha ens strømpriser i
581 hele landet. Et slikt utbygd nett vil også bedre leveransen av strøm.
582

583
584 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
585
586

587 **Forslag nr. 2.8**

588 **Tittel:** Innspill til Energiutvalgets rapport

589 **Fra:** Hamar Arbeiderparti
590

591 **Forslag:**

592 Innspill til Energiutvalgets rapport til Landsmøtet

593

594 **Begrunnelse:**

595 Energiutvalget leverte 6. februar sin rapport. Hovedkonklusjonen fra dette arbeidet kan
596 oppsummeres med at vi trenger omslag 40 TWh i ny produksjon og at vi skal iverksette
597 ENØK-tiltak som bidrar med en sparing av om lag 20 TWh i tillegg.

598 Utvalget har ikke spesifisert nærmere hvordan man skal spare.

599 Innlandet Ap løfter inn følgende tre momenter, som utfyller utvalget sine konklusjoner, til
600 landsmøtet:

601 1. Partiet har flere satsinger på etablering av ny grønn industri. Dette er positiv og aktiv
602 næringspolitikk som vi støtter. Det er allikevel nødvendig å styre denne satsingen
603 klokt med tanke på situasjonen vi har i ti-årene foran oss.

604 Ny industri bør lokaliseres i regioner som har overskudd av strøm. Bakgrunn for dette
605 er at vi vet effekttapet med transport av strøm er stort. På vinteren er det helt opp mot
606 15%.

607 Innlandet har et overskudd av sin produksjon på 5 TWh, vi har rikelig med areal
608 regulert for industri og vi har av landets høyeste yrkesfagandel i VGS. Dette sammen
609 med kompetente næringsklynger gjør Innlandet til et av flere naturlige områder for en
610 slik industrisatsing.

611 Her må staten bidra mer aktivt slik at vi kan redusere nett-tapet mest mulig når man
612 nå skal re-industrialisere Norge inn i det grønne skiftet.

613 Dette vil også bidra til at innbyggere i sine lokalmiljøer igjen vil bli mer positivt innstilt
614 til å ta i bruk naturressursene man besitter lokalt.

615 Våre forfedre var tydelige på at man må sitte igjen med positive ringvirkninger lokalt
616 når man avstår areal til en slik produksjon. Skal vi klare å etablere ny produksjon
617 tilsvarende 40 TWh må denne koblingen mellom strømproduksjon og lokal
618 verdiskaping igjen bli en viktig forutsetning.

619 2. Når man innførte et tydelig skille mellom netteier funksjonen og salg av strøm så var
620 det gode argumenter for dette. Det var allikevel ingen på Stortinget som hadde tenkt
621 at dette skulle skape et strøsalgsmarked helt ute av kontroll.

622 Dette er dessverre blitt realiteten etter frislippet. Forbrukerrådet gikk 6. februar ut og
623 kalte dette markedet «grunnleggende råttent» i et oppslag i DN. Bakgrunnen var en
624 gjennomgang av 470 forskjellige kontrakter som markedet tilbyr kundene. Her viser
625 det seg at store som små selskap lager kontrakter som det er vanskelig og forstå, og
626 hvor selskapene forsøker å sko seg på en unødvendig måte hvor forbrukerne blir
627 skadelidende. Dette er det jo en vare som det er vanskelig å skille på kvalitet, 1 Kw er
628 1 Kw. Dette markedet må man få mer kontroll på. De er i dag et fordyrende og uheldig
629 mellomledd som påfører innbyggerne unødvendig store kostnader.

630 3. Vi har dessverre sett en framvekst av etableringer til «maning» av kryptovaluta. Dette
631 med å utvikle nye Bitcoin og lignende valutaer, er en svært kraftkrevende prosess. I
632 dag så slipper denne industrien ut mer Co2 en den samlede flyflåte i verden. Denne
633 industrien er noe vi som nasjon bør begrense, alternativt forby. Rett og slett fordi vi
634 har behov for kraften til mer fornuftige formål. Her bør staten minimum innføre en
635 avgift for denne typen produksjon.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 2.9

Tittel: Kraftforsyning må forbedres

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Kraftforsyningen gjennom Statnett til Kongsvingerregionen må forsterkes.

Begrunnelse:

Det grønne skiftet krever at mer fossil energi erstattes med andre energibærere. Det krever god kapasitet i el-kraftforsyningen. For Kongsvingerregionen er det ikke planlagt noe kapasitetsøkning i planverket til Statnett som går fram mot 2040. Situasjonen er kritisk slik det er i dag. Det må det gjøres noe med. Det er avgjørende for at eksisterende industri skal utvikle seg, at tilgangen på kraft i el-nettet øker. Vi må ikke stille oss slik at liten tilgang på kraft legger en demper på etablering av ny industri i Kongsvingerregionen.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 2.10

Tittel: Satsing og utvikling av hydrogen teknologi

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

· Innlandet Arbeiderparti støtter oppunder Arbeiderpartiets hydrogen strategi.

· Utvikle et bærekraftig hydrogenmarked og næringsliv.

· Staten skal være en aktiv støttespiller og samarbeidspartner for å drive fram innovasjon, forskning og kostnadseffektive hydrogenteknologiske løsninger.

· Staten må opprette et innovasjonsfond for utvikling og forskning av grønn og blå hydrogenteknologi.

Begrunnelse:

En målsetning for Arbeiderpartiet er at man skal utvikle og ikke avvike olje- og gass næringa som har tjent landet godt, og dermed risikere tap av mange arbeidsplasser som vil kaste en mengde av arbeidsfolk ut i økonomisk usikkerhet.

Om det grønne skiftet skal komme og for at Norge skal nå klimamålene sine på 55% utslippskutt inn mot 2030, sammenlignet med nivåene i 1990, trengs det nytenking og nysatsing. Det finnes en stor mulighet for omstilling gjennom å satse på hydrogenbasert teknologi, hydrogen som energikilde og hydrogenindustri.

Norge har gode forutsetninger for å utvikle både grønn fornybar og blått (gass basert) hydrogen teknologi. Selv om store muligheter finnes i hydrogen, er det samtidig store utfordringer knyttet til teknologien, som vil kreve statlig støtte til å bære risikoen og drive fram utviklingen. Staten må legge til rette for utbygging av infrastruktur til å støtte hydrogennæringa, samt aktivt bruk av statsstøtte til oppstart av virksomheter for hydrogen.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

684
685
686 **Forslag nr. 2.11**

687 **Tittel:** Norge må henge med i forsknings- og utviklingsarbeidet også for atomkraft.

688 **Fra:** Gjøvik Arbeiderparti

689
690 **Forslag:**

691 Arbeiderpartiet bes om å følge opp Energikommisjonens anbefaling om "å følge den
692 internasjonale utvikling innen kjernekrakftteknologi og -sikkerhet." Dette bør gjøres ved å
693 utforme nasjonale og/eller delta i internasjonale forskningsprosjekt(er) på området atomkraft
694 og med et spesielt fokus også på potensialet vi har i landets Thoriumforekomster.

695
696 **Begrunnelse:**

697 Flertallet i Energikommisjonen la fram sine anbefalinger i januar 2023. De sier: "Kjernekrakft
698 er ikke en løsning for Norge nå, men Norge bør løpende følge den internasjonale utvikling
699 innen kjernekrakftteknologi og -sikkerhet." Det samme sier partiets eget energiutvalg .
700 Arbeiderpartiets synspunkter på motstand mot bruk av atomkraft ik vårt land er velkjente.
701 Men hvorfor fortsette å vende hele ryggen til atomkraft nå vi skal tenke langt framover, ikke
702 bare for Norge, men også internasjonalt? Atomkraften er nemlig helt utslippsfri. Norge har
703 særegne forutsetninger for å kunne utvikle både kunnskaper og forskning omkring denne
704 energiformen også.

705
706 Vårt land har verdens største forekomster av det radioaktive grunnstoffet Thorium. De finnes
707 i Telemark. Stoffet har viktige sikkerhetsmessige fordeler framfor Uran235.

708 Thoriumreservene er langt større enn for Uran. De kan i teorien dekke verdens totale
709 energibehov for flere tusen år framover.

710 Det er ennå ikke laget noe Thoriumkraftverk. Men noen kommer til å gjøre det.

711 Så langt er det bare MDG og Framskrittspartiet som er åpne for videre utredninger om
712 atomkraft. Arbeiderpartiet burde vurdere saken på nytt med en offensiv tilnærming.

713
714 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

715
716
717 **Forslag nr. 2.12**

718 **Tittel:** Elektrifisering av olje og gassindustrien må ikke gå på bekostning av samfunns- og
719 næringsutviklingen i Gjøvik-regionen og resten av landet

720 **Fra:** Gjøvik Arbeiderparti

721
722 **Forslag:**

723
724 **Begrunnelse:**

725 Tidligere var det utenkelig at tilgangen på elektrisk kraft skulle bli en faktor som kunne
726 påvirke næringsutviklingen negativt. I dag er dette de harde fakta. Vi har ikke nok strøm til å
727 møte alle behov og ønsker og kraftprisene er alt for høye til å møte behovene i eksisterende
728 og fremtidig næring.

729 Gjøvik Arbeiderparti stiller seg bak regjeringens klimamål. Menneskeskapte klimaendringer
730 og global oppvarming er den mest alvorlige trusselen mot livsgrunnlaget på jorda. Innen
731 2030 må verden halvere utslippene av klimagasser og det haster med tiltak for å unngå en
732 global oppvarming på over 1,5 grader.

733 Klimatiltak i hele industrien og i næringslivet er derfor nødvendig, også på norsk sokkel, for at
734 vi skal nå våre klimamål. Regjeringsplattformen - Hurdalserklæringen legger til grunn at olje-
735 og gassindustrien skal elektrifiseres med havvind og andre teknologier. Dette for å forhindre

736 kraftunderskudd, økte kraftpriser og et kraftnett uten ledig kapasitet. Havvind og andre
737 teknologier vil samtidig sikre mer kraft og løsninger vi trenger for det grønne skifte.

738 Oljeindustriens kraftbehov kan ikke gå på bekostning av annen samfunns- og
739 næringsutvikling i Innlandet og resten av landet. Gjøvik Arbeiderparti krever derfor et
740 hurtigløp for bygging av ny kraftproduksjon og kraftnett. Dette må komme før det blir gjort
741 vedtak om stor økning i kraftetterspørselen. Vi trenger mer kraft og bedre overføringsnett for
742 å ivareta det etablerte næringslivet, til nye grønne næringer, til å elektrifisere samfunnet og til
743 å nå klimamålene.

744 Det haster med å få i gang produksjon av mer kraft for å dekke de nødvendige behovene.
745 Statnett legger til grunn at Norge om få år vil få et kraftunderskudd og det er åpenbart at det
746 er oljeindustriens innmeldte behov i kraftnettet som i hovedsak vil medføre kraftunderskudd.
747 Mange steder langs kysten er det ikke lenger ledig kapasitet etter at oljeindustrien og
748 datasentre har reservert det meste av kapasiteten i kraftnettet. Andre steder er kraftnettet
749 nær fullt utnyttet uten ny etterspørsel.

750 Ettersom utbygging av nett og kraft tar mange år, er det nødvendig med nasjonale grep Nå.
751 Det må sikres at næringsutvikling og arbeidsplasser ikke blir skadelidende frem til økt
752 nettkapasitet og kraftproduksjon er sikret med linjer som transporterer kraften dit forbruket er
753 og når forbruket skjer.

754 Vi må få en nasjonal plan for fordeling av eksisterende kraft og ny produksjon raskt, for å
755 sikre vekst og utvikling i hele landet når det grønne skiftet skal rulles ut både på land og til
756 havs.

757 Ettersom det er mangel på effekt og kraft krever Gjøvik arbeiderparti at kraften skal brukes
758 på tiltak som gir størst global klimanytte, høyeste verdiskapning i nye og eksisterende
759 næringer på fastlandet.

760 Regjeringsplattformen er tydelig på at elektrifiseringen av sokkelen ikke skal gå ut over ny
761 eller eksisterende aktivitet på land og at det fortrinnsvis skal løses med havvind eller andre
762 bærekraftige energiproduserende installasjoner til havs. Dette må følges opp i praktisk
763 politikk, med tydelige forventninger om at oljeindustrien skal bidra med minst like mye ny
764 kraft som de etterspør.

765 Med vårt fantastiske offentlige eide kraftsystem er fordeling av inntekter nær lik et 0-sum
766 spill. Strømpriskompensasjonen må derfor gjøres permanent og finansieres utenfor
767 statsbudsjettet slik at vi står rustet for fremtidige kraftpriskriser.

768 Hjørnesteinsindustriene som konkurranseutsatte næringer innen Raufoss Industripark med
769 mer enn 50 forskjellige bedrifter til stede p.t og ikke minst Hunton, Øveråsen, Mustad
770 næringspark m.fl. på Gjøvik, må sikres forutsigbare driftsvilkår. Regjeringens politikk om
771 fastprisavtaler fra kraftselskap fremstår feilslått. Strømpriskompensasjonen for næring og
772 industri må derfor gjøres lik som for husholdningene og gi næring og industri
773 konkurransedyktige kraftpriser.

774 Gjøvik AP krever derfor:

775

- 776 • Iverksettelse av hurtigspor for utbygging av trafo på transmisjonsnettet med egen
- 777 avgang/nett til Stangstua Raufoss Industripark Vest – Hasvalsætra

- 778 • Konsesjoner for nett og ny kraft må behandles raskere.

779 • Det må gjøres nye vurderinger om elektrifisering av sokkelen er rett med tanke på
780 energisituasjonen i Europa og de globale utslippene samlet. Om videre elektrifisering av
781 olje og gassanlegg på land og til havs blir vedtatt, må kraftoverskudd garanteres slik at
782 Norge ikke vedtas inn i et kraftunderskudd. Om dette ikke garanteres, må elektrifisering
783 utsettes til dette er på plass.

784 • Innlandets kraftoverskudd skal bygge arbeidsplasser og utvikling i by og distrikter

785 • Vi må bort fra «først til mølla» prinsippet i reservasjon på strøm. Kraft og effekt må
786 vurderes opp mot samfunnsøkonomi/arbeidsplasser i lys av målsetningen om
787 verdiskaping lokalt

788 • Erklæringen i Hurdalsplattformen om likere nettleie må iverksettes.

789 • Strømpriskompensasjonen for husholdninger, næring og industri må gjøres permanent
790 og sikre alle forbrukere normale kraftpriser.

791
792 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

793
794

795 **Forslag nr. 2.13**

796 **Tittel:** Uttalelse - Høring - Arbeiderpartiets energiutvalg

797 **Fra:** Stange Arbeiderparti

798

799 **Forslag:**

800 Dagens energikrise kommer ikke alene. Vi er vitne til tre kriser, som forsterker hverandre.
801 Energi-, klima- og naturkrise er alle på dagsorden nå. Det betyr at for å løse energi- og
802 klimakrisen, må vi ha tiltak som ikke ødelegger natur. Utredningen tar opp dette i flere
803 sammenhenger, men peker likevel på en del tiltak som vil være en belastning på naturen.

804

805 Nøkkelen til en bærekraftig energiforsyning er riktig bruk av et mangfold av energikilder.
806 Norge og Innlandet er rikt utrustet med fornybare energikilder som er egnet for
807 varmeleveranse, og har et godt utgangspunkt for utvikling av et klimavennlig lokalsamfunn.
808 Effektiv anvendelse av skog og landbruksressurser til oppvarming, i kombinasjon med
809 moderne strømproduksjon fra sol gir både besparelse og økt produksjon.

810

811 **Kortsiktig**

812 I det kortsiktige perspektivet vil det særlig være å kompensere for den sterke prisøkningen vi
813 ser på energi. Dagens kraftpriser fører til enorme overskudd til det offentlige, som er eiere av
814 kraftproduksjonen i Norge. Det må legges opp til at disse midlene tilbakeføres til
815 befolkningen på en måte.

816

817 Kompensasjonsordninger må være innrettet så de når bredt, samtidig om det må være mulig
818 å skjerme sårbare grupper ekstra i de økonomisk vanskelige tidene vi er i.

819 Personer/husstander med svak økonomi må sikres tilskudd som gjør at strømkostnadene til
820 bolig er levelig, samtidig som det må være et system som også stimulerer til energisparing.
821 Den generelle støtten til husholdninger er bra, og blir bedre. Avgrensning for fritidsbolig er
822 riktig, og det har også her kommet en god løsning for de som bruker fritidsbolig som fast
823 bopel.

824

Offentlig sektor, landbruk og organisasjoner innen idrett og kultur har fortsatt behov for en forsterket satsing. Dette er store strømbbrukere som ikke har mulighet til å ta ut økte kostnader i priser.

Videre må vi være mer varsomme med å støtte næringsliv som kan ta ut økte strømkostnader ved å øke prisene. Erfaring fra koronatilskudd, var at tilskudd også blir utbytte til en del eiere i private bedrifter som får tilskudd. Regjeringens satsing på fastprisavtaler har en god intensjon, men har så langt ikke slått til. Det er viktig at regjeringen er klare til å ha andre tiltak hvis fastprisavtalene ikke er vellykket.

Mellomlang siktig

Må bygge opp mer nettkapasitet generelt, men mellom nord og sør spesielt. Lite ønske om dette i Nord-Norge, kanskje, men det kan bli behov for strøm andre vegen i framtida.

Mer kraft og bedre kraftutnyttelse

- Må ha rammebetingelser som sikrer en utvikling av dagens vannkraftverk.
- Bygge ut havvind, mer usikker på landbasert vind.
- Satse mer på solenergi, lokale større og mindre prosjekter. Store tak på alt fra landbrukseiendommer til store industrietak er viktig.
- Varmepumper luft til luft og bergvarme.
- Støtte opp om energieffektivisering i husholdninger og næringsliv.

Lang sikt

Utredning har flere forslag som er satsinger på både mellomlang sikt og på lang sikt. Større havvindsatsinger, hydrogen og oppgradering av eksisterende vannkraftverk, hvor det må gjøres større endringer på vannmagasiner og elever vil alt ta mange år før vi ser økt kapasitet. Konesjonsbehandling vil ta tid, selv om utvalget har forslag til å forenkle saksbehandlingen. Men et tiltak legges i skuffen, kjernekraft.

Stange Arbeiderparti synes det er passivt og legge bort et tiltak som kan skaffe mye kraft med lite bruk av natur. Vi er klar over problemene lagring av avfall kan gi oss og risiko for utslipp av radioaktivt avfall. Men ingen av de andre forslagene er fri for risiko.

Verden skal fase ut fossil energi og ha en stor økning på bruk av elektrisk energi basert på utslippsfrie kilder. I Norge hadde vi i 2021 et forbruk på 66 Twh energi basert på olje og 119 Twh på elektrisitet. Det alt vesentlig av elektrisitet i dag er vannkraft og noe på vind. Det må til en formidabel økning i ny produksjonskapasitet når den oljebaserte forbruket skal fases ut. Dette vil kreve mye av oss, og det må produseres strøm på nye måter i Norge.

Og skal vi øke strømproduksjonen på 66 Twh, uten å ødelegge natur, trenger vi en energikilde som har et lite fotavtrykk på naturen. NTNU har deltatt i en studie som har sett på hvor mange kvadratkilometer som må til for å produsere 1 Twh, basert på ulike energikilder, som, sol-, vind-, vann- og kjernekraft fra 870 kraftverk rundt om i verden. Av de fosilfrie kraftproduksjonene er det kjernekraft som peker seg ut med minst bruk av natur.

Norge har ca 30 % av verdens kjente thoriumressurser. Dette gir oss store muligheter, men også et betydelig ansvar.

Equinor feirer 50 år som selskap. De som på 60- og 70-tallet ville ha en satsing på oljenæringen, startet med nærmest blanke ark. Norge hadde lite industri og forskning som kunne dette feltet, men vi hadde noen visjonære og strategiske tenkende personer som

879 mente at olje var viktig for framtida, og at en satsing var nødvendig. Utviklingen i denne
880 næringen har vist at god offentlig styring i samhandling med privat næringsliv har vært gull
881 for Norge.

882
883 Nå er det et privat initiativ med en satsing på kjernekraft i Norge. Trond Mohn i Bergen har
884 etablert et selskap med mål om å bygge thoriumkraftverk. De har tre ansatte i dag. Ikke ulikt
885 det Statoil hadde da Arve Johnsen startet opp som første sjef.

886
887 I VG sier direktør Ketil Lund i NVE at vi ikke har noe offentlig rammeverk for en satsing på
888 kjernekraft, og at det er lite å hente før 2030. Men det betyr at vi må starte et arbeid nå. Vi
889 kan ikke stå i 2030 med blanke ark, for å ha et ordentlig grunnlag for å vurdere kjernekraft sin
890 plass i energimiksen.

891
892 **Begrunnelse:**

893 Årsmøtet i Stange Arbeiderparti vedtok enstemmig å sende over høringsuttalelsen til
894 Innlandet Arbeiderpartis årsmøte og ber om at uttalelsen blir behandlet i årsmøtet 2023

895
896 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

897
898
899 **Forslag nr. 2.14**

900 **Tittel:** Vi trenger nasjonal politisk styring over energiresursene

901 **Fra:** Våler Arbeiderparti

902
903 **Forslag:**

904 Norske strømpriser frikobles det europeiske strømsystemet og staten overtar styringen av
905 utveksling av strøm og salg av overskuddskraft. Vannet i norske kraftmagasiner må forvaltes
906 slik at det sikres norsk forsyningssikkerhet og gunstige priser for norske strømkunder.

907
908 **Begrunnelse:**

909 Et vesentlig kjennetegn for utviklingen av Norge har vært tilgangen til rikelig med kraft fra
910 vannressursene våre. Dette har både befolkningen nytt godt av, i tillegg til at det er et viktig
911 konkurransefortrinn for industrien i landet. Etter en gradvis tettere tilknytning til Europas indre
912 energimarked har strømsituasjonen forandret seg fundamentalt, på dette markedet flyter
913 kraften dit det er dyrest så lenge overføringen tillater det. På lang sikt er det EU-
914 kommisjonens mål at prisen skal bli lik i alle prisområder. Priskontrollen er altså erstattet med
915 børs (Nordpool) uten politisk eller administrativ kontroll. Dette er svært negativt for Norge.

916 Norge har lave temperaturer med utfordrende topografi og lange avstander som gjør at
917 kraften vår har kunnet kompensere for konkurransehemmende faktorer. Lave stabile
918 strømpriser har vært en grunnleggende forutsetning for norsk industribygging, og vil fortsatt
919 være avgjørende for store deler av industrien i landet.

920 Strøm burde behandles som infrastruktur hvor man hensyntar lands særegne utfordringer og
921 fordeler, og ikke en handelsvare. Vi kan ikke være tilknyttet et europeisk energimarked som
922 skaper umulige rammebetingelser for industrien, samtidig som husholdninger opplever en
923 utrygg fremtid. Strøm er og forblir et viktig velferdsgode.

924
925 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

926
927
928 **Forslag nr. 2.15**

929 **Tittel:** Nasjonalt forbud på utvinning av kryptovaluta

930 **Fra:** Vågå Arbeiderparti

931
932 **Forslag:**
933

934 I de senere åra opplever vi stadig flere aktører som ønsker å etablere aktivitet for utvinning
935 av kryptovaluta. Utvinningen er svært energikrevende og dette går på bekostning av annen
936 næringsliv, og ikke minst prisdrivende på strømprisen. Med den veksten som er stipulert i
937 forhold til omlegging til mer bruk av fornybare energikilder, er det også viktig å bruke våre
938 nauresurser på en mer hensiktsmessig måte. Norge går også mot et kraftunderskudd i
939 2027.

940
941 Vågå Arbeiderparti foreslår derfor et nasjonalt forbud på utvinning av kryptovaluta.
942

943 **Begrunnelse:**
944

945 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
946
947

948 **Forslag nr. 2.16**

949 **Tittel:** Nasjonal kontroll med strømprisene

950 **Fra:** Trysil Arbeiderparti
951

952 **Forslag:**

953 Arbeiderpartiet må sørge for større nasjonal kontroll med våre kraftressurser, sørge for en
954 lavere strømpris og bedre ordninger for Enøk-tiltak.
955

956 **Begrunnelse:**

957 De høye strømprisene uroer alle, både private og bedrifter. Saken er en av forklaringene til
958 partiets lave oppslutning. Det bekymrer mange at vi ikke lenger ser ut for å ha kontroll over
959 strømprisene innenlands. Strømsøtte kan ikke være en varig ordning. Strømpris-krisen er nå
960 en belastning for kommunepartiene som om kort tid skal gå til valg.

961 Årsmøte ber om at Arbeiderpartiet sørger for at vi har bedre nasjonal kontroll med landets
962 kraftressurser og at prisen på elektrisk kraft kommer på et akseptabelt nivå som står i forhold
963 til det det koster å produsere kraften.

964 Årsmøte ber om at en vurderer å fjerne moms på strøm til husholdningene og
965 øker støtten til Enøk-tiltak slik at det er økonomisk mulig å foreta nødvendige forbedringer
966 både for private og bedrifter og derved bidra til bedre utnyttelse av krafta.
967

968 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
969
970
971
972

973 **3.0 Skole, utdanning og forskning**
974

975 **Forslag nr. 3.1**

976 **Tittel:** Finansiering av 40 desentraliserte studieplasser i vernepleie

977 **Fra:** Tynset Arbeiderparti
978

979 **Forslag:**

980 Arbeiderpartiet må i revidert statsbudsjett for 2023 sørge for finansiering av 40
981 desentraliserte studieplasser til Høgskolen i Innlandet øremerket desentral og fleksibel
982 vernepleierutdanning i Kongsvinger og Tynset, på deltid over 4 år. Dette må finansieres for
983 skoleåret 2024/2025.
984

985 **Begrunnelse:**

Tynset Studie- og høgskolesenter og Høgskolen i Innlandet har med bakgrunn i et stort behov for vernepleiere i lengre tid arbeidet for etablering av et desentralisert og fleksibelt studietilbud innen vernepleie. Kompetansen er svært etterspurt innenfor både det helse- og sosialfaglige tjenesteområdet samt innen skole- og oppvekstsektoren. Fellesorganisasjonen (FO) og Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming (NAKU) ved NTNU konkluderte i 2020 med at det mangler 20.000 vernepleiere i Norge for å dekke behovet fremover. I Nord – Østerdalen og Kongsvingerregionen er det også et stort behov for denne type kompetanse. Med bakgrunn i ovennevnte har Høgskolen i Innlandet og høgskolesentret på Tynset og Kongsvinger etablert et felles prosjekt med målsetning om etablering av en desentral og fleksibel vernepleierutdanning ved de to studiestedene. Høgskolen i Innlandets fleksible studiemodell legges til grunn med studiesamlinger på hhv Tynset og Kongsvinger. Målsetningen er at studietilbudet igangsettes høsten 2023. Dette er svært gode nyheter, men betinger at nye studieplasser tildeles for 2023. Med en desentral vernepleierutdanning vil mange flere kunne ta en utdanning, vi får fylt opp ledige stillinger og sikret en bedre kvalitet i våre tjenester.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.2

Tittel: Finansiering av 40 desentraliserte studieplasser i vernepleie

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

40 desentraliserte studieplasser i vernepleie må finansieres for skoleåret 2024/2025 for å få finansiert studieplasser i bachelor vernepleie i Kongsvinger og Tynset.

Begrunnelse:

Nasjonalt er anslaget at det mangler over 20.000 vernepleiere. Behovet for mer fagkompetansen på dette området er stort nasjonalt og i Innlandet.

Høgskolen i Innlandet (HINN), Høgskolesenteret i Kongsvinger og Tynset studie- og høyskolesenter har gått sammen med planer om å tilby bachelorstudium i vernepleie på deltid i Kongsvinger og Tynset fra høsten 2023. Det er utarbeidet en studiemodell og lokaler, praksisplasser og andre praktiske forhold var på plass for 40 studieplasser i Innlandet. Det ble imidlertid *ikke* lagt inn i statsbudsjettet for 2023. Dette gir dessverre Arbeiderpartiet lite troverdighet, all den tid det er jobbet for desentralisert utdanning, og det hjelper ikke så lenge vi mangler flere utdannede vernepleiere.

Arbeiderpartiet må:

- Sørge for finansiering av 40 studieplasser på statsbudsjettet.
- Bør komme i revidert statsbudsjett for 2023, slik at en kan planlegge neste studieår
- Må sikres for studieåret 2024/2025

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.3

Tittel: En god skole for alle

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

At den norske skolen fortsatt skal være gratis. I tillegg til å gjøre 5.-10. klasse mer interessant for elevene.

Begrunnelse:

Den norske skolen er bygget for at alle skal ha like muligheter. At alle har lik tilgang på utdanning har ført til at Norge har mindre forskjeller og at alle har muligheten til å lykkes. Den norske fellesskolen er likevel ikke perfekt. Vi ser at elever begynner å kjede seg fra 5. til 10. klasse. I denne perioden virker lærestoffet irrelevant og uinteressant. At noen elever stopper å følge med på undervisningen gjør det lettere for dem å falle utenfor samfunnet ved en senere anledning. Det ser derfor som viktig å gjøre læreplanen mer relevant og nyttig. Her foregår det allerede en prosess i kunnskapsdepartementet med å se på hvordan skolen kan bli mer relevant i denne perioden.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.4

Tittel: Fremtidsrettet utdanning

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Øke studiestøtten til 2G. Opprette flere studieplasser ved utdanninger som møter stor etterspørsel, som medisin. Opprette flere utdanninger i Innlandet.

Begrunnelse:

Veldig mange unge i dag ser etter en mulighet for å komme inn på høyere utdanning. Men veldig mange møter en smell i døra ved at studielånet ikke strekker til. Når studielånet ikke strekker til vil det være mange som må spørre om støtte hjemmefra. Noe som ikke alle har råd til. Det vil for mange studenter på denne måten handle om å overleve og ikke om å leve i studietiden. Å øke studiestøtten til 2 G vil gjøre det mye enklere for mange studenter å studere det de vil hvor de vil. På mange studier er det et eksepsjonelt høyt karakterkrav, til og med på yrker hvor vi trenger at flere utdanner seg som medisin. Det er per i dag alt for få studieplasser innenfor yrker som vi trenger at flere tar og for mange studieplasser innenfor andre yrker. det bør ses på som mulig å øke studieplassene innenfor utdanninger med et stort karakterpress.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.5

Tittel: Nullvisjon mot mobbing!

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderparti vet at det jobbes hardt med tiltak i lærings - og elevmiljøet og ønsker å høye kompetansen om digital mobbing og hvordan mobbing blir definert i dag i samarbeid med elevene, samt utforme nye måter å tenke på når det kommer til løsninger. Mobbetallene er for høye, og for hvert barn som sier at det ikke har det bra og opplever seg plaget, så er det et stort problem. Lillehammer arbeiderparti ønsker å jobbe aktivt for nullvisjon mot mobbing.

Begrunnelse:

Landsgjennomsnittet i undersøkelsen forteller at 9,9 prosent av elevene på 7. trinn og 7,4 prosent på 10. trinn har opplevd mobbing på skolen to-tre ganger i måneden eller oftere. For grunnskolen på Lillehammer skiller to barneskoler seg ut i den offisielle statistikken. 22,2

prosent av elevene på 7. trinn på Nordre Ål skole svarer at de har opplevd mobbing to-tre ganger i måneden eller oftere. For 7. trinn på Hammartun skole er andelen 20,5 prosent. Andelen for 7. trinn på Røyslimoen skole er 13,6 prosent. Dagens mobbing foregår ikke lenger bare på skolegården, men også i den digitale verden.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.6

Tittel: Tett og god oppfølging av hybelelever

Fra: Stor-Elvdal Arbeiderparti

Forslag:

Det skal ikke være opp til hver enkelt skole hvordan de organiserer tilbudet og oppfølgingen av hybelboere. Det er viktig at det er et tilbud som sikrer alle elever uansett hvilken videregående skole de går på, den samme gode oppfølgingen og like muligheter.

Begrunnelse:

Stor-Elvdal er en av mange kommuner som må sende sine elever på hybel i en alder av 15/16 år. Dette er tidlig og elevene får et stort ansvar for seg selv og oppfølging i tidlig alder. Det er viktig at de videregående skolene har god oppfølging av alle elevene som må flytte og bo på hybel, spesielt for elevene som går VG1. Det er viktig at elevene får en kontaktperson som sjekker opp og holder kontakt med dem. Det er også viktig at det kan arrangeres middager og sosiale aktiviteter som kan bidra til å gjøre hybeltilværelsen god.

Styrets merknad:

Fylkeskommunene er etter opplæringsloven gitt ansvar for å skaffe boligtilbud til elever som må flytte hjemmefra for å ta videregående opplæring, om nødvendig i elevhjem/internat. Det er en pågående diskusjon rundt dette i Innlandet fylkeskommune.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nr. 3.7

Tittel: Rettferdig vurdering i matte

Fra: Lillehammer Arbeiderparti.

Forslag:

Elever med dyskalkuli skal få tilpasset og tilrettelagt undervisning i matematikk. Gjøre det mulig for elever med dyskalkuli å søke fritak fra vurdering i matte i spesielle tilfeller.

Begrunnelse:

I dagens utdanningssystem får man flere tilrettelegninger tilpasset til egen funksjonsevne og behov. Man kan blant annet få utvidet tid på eksamen, fritak fra vurdering i sidemål eller fritak fra gym. Dessverre får elever med dyskalkuli ingen tilrettelegning i matematikk. Selv om deres diagnose gjør det umulig å prestere godt i matte, får de ingen hjelp. Dette er svært urettferdig når dårlig mattekarakter vil ofte stenge dørene for opptak til drømmeutdanning.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.8

Tittel: Russetiden skal være en tid for samhold og hygge, ikke kommersielle krefter og utestenging

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Det må utredes hvordan skolen og andre relevante aktører kan hindre ukulturene rundt russetiden som stor tidsbruk, mobbing, utestenging og inntog av kommersielle krefter. Det må også vurderes om tidspunktet på russetiden bør endres for å hindre ukulturene.

Begrunnelse:

Russetiden er ment som en hyggelig avslutning på 13 års skolegang. Det fortjener elevene. Russetiden har mange dimensjoner hvor hygge og samhold er en del, men det har også utviklet seg ukulturer rundt tidsbruk, mobbing og utestenging. Elever mister vitnemål eller går ned i karakterer på grunn av en russetid som har utviklet seg til å vare lenge. Skolen skal være et sted for inkludering og mangfold og vi må ta grep rundt skolen for å hindre mobbing og utestenging. Det må utredes om det bør endres tidspunkt for russetiden og hvilke grep skolen kan ta for å hindre ukultur. Dette må gjøres i samarbeid med elever, foreldre og skole.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.9

Tittel: Sats på fagarbeideren

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

At basisstøtten skal dekke alt nødvendig utstyr på videregående. Sikre flere læringsplasser gjennom at fylket og kommunene krever at prosjekter på deres vegne benytter lærlinger. Styrke ståstedet til yrkesfaglige utdanninger. Sikre en sterkere rekruttering til fagarbeider yrkene.

Begrunnelse:

Vi sier stadig vekk at utdanning skal være gratis. Slik er det ikke for alle. For mange elever på yrkesfag er ikke studiestøtten nok for at de skal kunne fullføre utdanningen sin. Mange er avhengige av å bruke penger fra egen lomme til å finansiere utdanningen sin. I den sosialdemokratiske skolen skal alle ha like muligheter og da må basisstøtten dekke til for at elevene skal kunne fullføre sin egen utdanning. Det er også mange yrkesfagelever som frykter for egen utdanning ettersom at det er vanskelig å få læringsplass. Å få læringsplass er helt nødvendig for at elevene skal kunne få fagbrev og komme ut i yrker som sårt trenger dem. det vil derfor være samfunnsmessig lønnsomt at alle elver får læringsplass. En måte å få flere læringsplasser vil være at få kommunene og fylket til å kreve at alle oppdrag som utføres på deres vegne skal være med hjelp av lærlinger. Å gå yrkesfag blir også sett ned på av samfunnet og dette er synd når Norge er i en mangel av fagarbeidere. På norske byggeplasser er en majoritet av arbeiderne fra utlandet. Det er billigere og enklere for mange arbeidsgivere å hente arbeidskraften sin fra utlandet i stedet for å ta inn arbeidere utdannet i Norge. Dette har ført til at veldig få personer ser en fremtid innenfor håndverks yrker. å sikre en god rekruttering til håndverksyrker vil sikre bærekraftig og langsiktige arbeidsvilkår for seriøse bedrifter innenfor norsk arbeidsliv.

Styrets merknad:

Innlandet har nå stort overskudd av læreplasser, men stort underskudd på lærlinger. Det er innarbeidet krav til bruk av lærlinger i større prosjekter der Innlandet fylkeskommune engasjerer private bedrifter gjennom anbud – gjennom fylkeskommunens innkjøpsreglement. Videre er det tett samarbeid med partene i arbeidslivet for å sørge for formidling av lærlinger til læreplasser, og for å sørge for tilstrekkelig tilgang på læreplasser. Innlandet er også av de fylkene i landet som har størst andel søkere til yrkesfaglige studieretninger, med 58 % søkere til yrkesfaglige studieretninger av elevene på trinn 1 i skoleåret 2022/2023. Andelen har vært økende i flere år.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nr. 3.10

Tittel: Bedre skoleskyss for videregående elever på hybel

Fra: Stor-Elvdal Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må jobbe for et godt skoleskysstilbud for alle elever i hele fylket, og spesielt for de som bor langt unna en videregående skole.

Begrunnelse:

Midt i hjertet av Innlandet ligger ei fantastisk bygd, som ikke har ei videregående skole. Fra Koppang til nærmeste videregående skole både nordover og sørover er det omtrent 10 mil. Dette betyr at de fleste av våre elever blir hybelboere i en alder av 15/16 år. Dette er tidlig. Det er muligheter for å pendle både til Elverum og Tynset, men da kreves det gode og tilfredsstillende kollektivtilbud for at dette skal være et reelt alternativ. Vi trenger et transporttilbud som gjør at det å velge å pendle med buss eller tog er en reel mulighet og innenfor en akseptabel tidsbruk.

Sørover er pendlermulighet med tog et greit alternativ, men dessverre er togtidene nordover ukurante i forhold til når skolen slutter. Det blir et par timers ventetid på neste tog. Det går skolebuss, men den stopper dessverre på Rena. Vi må jobbe for en avgang på toget mellom de to avgangene som eksisterer på ettermiddagen. Alternativt at skolebussen nordover går helt til Koppang.

Nordover går det skolebuss, men turen tar altfor lang tid for de som skal kjøre helt fra Koppang til Tynset. Det er altfor mange stopp underveis. Ifølge Entur opp til 59 mellomstopp. Det er ikke kompatibelt med pendling, spesielt ikke gjennom et helt skoleår. Det må være et alternativ med en noenlunde direkte buss nordover, eller alternativt færre stopp på eksisterende rute. Dette vil gi elevene en bedre reise og en bedre utnyttelse av tiden.

Styrets merknad:

Gjennom opplæringsloven har fylkeskommunene ansvar for skoleskyss til elever som bor mer enn 6 kilometer fra skolen. utfordringene med kollektivreiser gjennom Østerdalen – for så vel elever som jobbpendlere og andre – er godt kjent, og har vært et fokusområde for Innlandet Arbeiderparti over flere år.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nr. 3.11

Tittel: Skolestruktur i hele Innlandet

Fra: Dovre Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må ta en lederrolle i å åpne for nye måter å organisere undervisningstilbudet på i skolestrukturdebatten. Fylket må være en regional utvikler, ikke avviker. Nord-Gudbrandsdal vgs bør brukes som en pilot på hvordan distriktene bør organisere fleksible og kostnadseffektive studiesteder, som likevel gir sterke resultater og høy kvalitet. Dette er også viktig for å forhindre utenforskap, og slik redusere andre offentlige utgifter.

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet ønsker at det skal bo folk i hele landet. For å klare det må også det videregående skoletilbudet dekke hele landet. Samtidig er et godt skoletilbud avgjørende for å bevare de gode lokalsamfunnene i hele fylket. Sentraliseringstrenden forsvinner ikke i nærmeste framtid, og vil forsterkes dersom flere mindre skoler og linjetilbud legges ned. Dette blir derfor et viktig verdivalg for Arbeiderpartiet. For å møte utfordringen med lange avstander og få elever kombinert med stramme økonomiske rammer, må Arbeiderpartiet se etter nye måter å drifte skolene for å kunne tilby gode løsninger for elever uten at de må flytte eller reise lange avstander. Da kan vi tåle både befolkningsoppgang og -nedgang, uten store konsekvenser for skoletilbudet. Skolen må driftes innenfor gitte økonomiske rammer, men kan ikke kun måles på kostnadseffektivitet. Arbeiderpartiet er opptatt av en sterk og inkluderende skole. Skolestrukturen kan derfor ikke vurderes kun etter kostnadseffektivitet, men også av kvaliteten på skolene. Innlandet har allerede skoler som har kommet langt i omorganisering og effektiv drift, som samtidig leverer sterke resultater. Nord-Gudbrandsdal vgs har tre avdelinger med tett sammenvevd studieopplegg, der avelingene gjør det sterkt.

Styrets merknad:

Innlandet Arbeiderparti har i fylkestinget vært pådriver for å se på muligheter for nye og alternative modeller for videregående opplæring innen yrkesfag - «Innlandsmodellen» - der siktemålet er å kunne tilby utdanning i samspill mellom fylkeskommunen og bedrifter i fag der det er for lite elevgrunnlag til å sette i gang egne klasser, men samtidig et lokalt/regionalt behov for å utdanne arbeidskraft. Dette arbeidet har ført til at fylkestinget har vedtatt å iverksette en pilotering av en modell som innebærer lærekontrakt med full opplæring i bedrift etter VG1, med digital supplerende programfagundervisning fra skole i læretiden (1 år i skole og 3 år i bedrift), som et planlagt alternativt opplæringstilbud ved inntil fire skoler. Lærefag som kan være aktuelle å prøve ut er Reiselivsfaget, Kokkefaget, Frisørfaget, Industrimekanikerfaget, Anleggsmaskinførerfaget og fag under Matproduksjon. Modellen erstatter VG2 for aktuelle skoler. Fylkeskommunen er nå i prosess for å avklare innhold og ansvarsfordeling mellom partene som deltar, og første kull som kan delta i piloteringen starter på VG2 skoleåret 2023/24.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nr. 3.12

Tittel: Minstegrenser for igangsetting av utdanningstilbud

Fra: Dovre Arbeiderparti

Forslag:

Minstegrensa for igangsetting av linjer på videregående skoler i Innlandet bør tilpasses. Skoler i distrikter med lange avstander og færre innbyggere bør ha lavere minstegrense enn skoler i urbane områder, og enkeltår med lave søkertall bør ikke være grunn god nok for å legge ned skoler. Videre bør skolene også vurderes etter kvalitet og resultater, ikke bare antall elever.

Begrunnelse:

Fraflytting og befolkningsnedgang stopper ikke med det første. Samtidig er skoler helt avgjørende for lokalsamfunnene i distriktene, og er en viktig driver for at unge ønsker å bli værende/komme tilbake til lokalsamfunnene etter studier. Ved å opprettholde flere skoletilbud kan vi bidra til å videreutvikle lokalsamfunnene. Dersom Innlandet lykkes i å finne effektive og fleksible løsninger trenger ikke antall søkere være avgjørende for hvorvidt linjene skal videreføres eller ikke.

Styrets merknad:

I Innlandet er det to modeller for inntak til videregående opplæring: Nærskolemodellen og normtallsmodellen. Nærskolemodellen slår fast at elever primært skal gå på den skolen i sitt

nærområde som har det aktuelle utdanningstilbudet som eleven ønsker seg inn på – i motsetning til et karakterbasert inntakssystem der elevene konkurrerer om skoleplasser med bakgrunn i karakterene fra ungdomsskolen. Normtallsmodellen slår fast hva som skal til for å igangsette et utdanningstilbud, og har lagt inn en rekke kriterier for å avvike fra normalkravet om 60 % oppfylling av elevplasser (minst 18 elever i en klasse på studiespesialiserende og minst 9 elever på yrkesfag). Dette har ført til at hovedutvalg for utdanning har siste ord i spørsmålet om hvilke utdanningstilbud som skal igangsettes, og det er eksempler på at utdanninger er satt i gang med langt færre elever, både med tre elever, to elever og én elev i enkelte klasser. Våren 2023 har fylkeskommunen et omfattende medvirkningsprosjekt der det arrangeres regionale «medvirkningskonferanser» i hele Innlandet, hvor spørsmålene om skolestruktur, tilbudsstruktur og inntaksmodeller er i prosess.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nr. 3.13

Tittel: Fedmeforebyggende arbeid i grunnskole og SFO

Fra: Dovre Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må styrke arbeidet mot fedme og overvekt i befolkningen. Det bør være nulltoleranse for sukkerholdige og ultraprosesserte varer i barnehage, skoler og SFO. Gjennom kunnskapsheving blant ansatte, foresatte og barn, et godt tilbud av sunne måltider i barnehage, skole og SFO, skal vi være pådriver for en sunn livsstil og godt kosthold.

Begrunnelse:

Selv om barnehage, skoler og SFO har i oppdrag å fremme sunne måltidsvalg og livstilsvaner, ser vi at barn i dag ofte tilbys mer is, pølser og brus i barnehagen, på skolen og SFO enn tidligere. Dette kommer i tillegg til alt barn får tilgang til privat.

Gjennom skoleverket bør barn lære at a) man trenger ikke alltid mat for å kose seg, og b) man kan kose seg med sunne, råvarebasert mat fremfor sukkerholdig, ultraprosesserte matvarer. Sukker og ultraprosessert mat er en stadig større del av barns kosthold, og det er desto viktigere at skoleverket har kunnskap om og tilbyr sunne kostholdsvalg og råvarebasert mat til ungene, slik at skolen blir en motvekt mot, ikke bidragsyter til, det økende fedmeproblemet.

Fedme og overvekt er blant vår tids største helseutfordringer, og Norge er ett av landene i Europa som har hatt størst økning i forekomst av fedme de siste årene. Samfunnskostnadene knyttet til fedme i Norge er estimert til omlag 70 milliarder kroner, per år. Det er med andre ord betydelige kostnader å spare ved tidlig innsats mot fedme blant unge.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.14

Tittel: Alle religioner fortjener lik plass i religionsfaget

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At alle religioner vektles likt i undervisningen i religionsfaget

1359 **Begrunnelse:**
1360 I dag skal 50% av undervisningen i religionsfaget på grunnskolen handle om kristendommen.
1361 Norge har forandret seg mye de siste tiårene og blitt et mer flerkulturelt samfunn. Det norske
1362 samfunn er et sekulært samfunn, hvor kristendommen ikke lenger har et like sterkt fotfeste
1363 som tidligere og bør heller ikke få så stor plass i religionsundervisningen vår som den har i
1364 dag.

1365 Kristendommen har hatt en utrolig stor betydning for historien vi har i Norge gjennom
1366 generasjoner, og mye av dette blir også undervist gjennom samfunnsfag i grunnskolen. Da
1367 er det ikke vanskelig å forstå at kristendommen får altfor stor plass i læreplanen. Som det
1368 flerkulturelle samfunnet vi er, og ønsker å være er det viktig å likestille religionene. Dette er
1369 med på å skape forståelse og aksept, samt et viktig steg i å forebygge høyreekstremismen vi
1370 ser rundt om i Norge. Det er på høy tid at våre skoleelever får kunnskap til mer enn
1371 kirkekultur.

1372
1373 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
1374

1375

1376 **Forslag nr. 3.15**

1377 **Tittel:** Småskoletillegg i Innlandet

1378 **Fra:** Nord-Odal Arbeiderparti
1379

1380 **Forslag:**

1381 Innlandet fylkeskommune innfører et småskoletillegg øremerket skoler som sliter med
1382 elevrekruttering fram til beslutning om ny skole- og tilbudsstruktur er besluttet, slik at alle
1383 skolene i Innlandet blir gjort i stand til å opprettholde både forsvarlig nivå på fagtilbud og elev
1384 tjenester for å sikre et tilstrekkelig godt psykososialt skolemiljø.
1385

1386 **Begrunnelse:**

1387 Innlandet fylkeskommune er nå i en prosess for å se på fremtidig skole- og tilbudsstruktur i
1388 Innlandet. Mange er redde for at dette blir en sentraliseringsprosess.

1389 Samtidig pågår to parallelle ting som også går utover småskoler i distriktene:

1390 1. Fremdeles legger man ned tilbud som ikke har minimum 60% søkere

1391 2. Man har gått over til en budsjettmodell som så langt har gått kraftig utover noen mindre
1392 skoler. Enkelt skoler opplever over natten å få kutt på 10-20% fra 2022 til 2023.
1393

1394 **Styrets merknad:** Det vises til innstilling til forslag 3.12.
1395

1396 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.
1397

1398

1399 **Forslag nr. 3.16**

1400 **Tittel:** Skolestruktur i Innlandet

1401 **Fra:** Folldal Arbeiderparti
1402

1403 **Forslag:**

1404 Innlandet skal ha et godt tilbud i videregående skole over hele fylket. Samarbeid med lokalt
1405 næringsliv må styrkes for å kunne gi desentralisert videregående opplæring i alle regioner.
1406

1407 **Begrunnelse:**

1408 Skolestrukturen i Innlandet vil i de nærmeste årene bli ytterligere utfordret av nedgang i
1409 elevtallet. Lavere elevtall innebærer færre søkere til enkelte programområder, noe som igjen

medfører vanskeligheter med å opprettholde tilbudet ved skoler med lave søkertall. For fortsatt å kunne gi brede tilbud innen videregående opplæring i hele Innlandet må samarbeid med bedrifter og opplæring i bedrift styrkes. Innlandet er et fylke med store geografiske avstander og Innlandet Arbeiderparti kan ikke være bekjent av at bosted i stor grad legger premissene for den utdanningen ungdom kan velge.

Styrets merknad: Det vises til innstilling til forslag 3.12.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nr. 3.17

Tittel: Vis tillit til lærere

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil la lærere få bedre tid til å følge opp hver enkelt elev. Vi vil begrense rapportering og testing slik at lærere kan bruke mer tid på å forberede undervisning og faktisk være lærere. Vi vil legge til rette for et større handlingsrom slik at lærere kan ta faglige selvstendige avgjørelser i større grad.

Begrunnelse:

Lærere er fagfolk og må tillegges et større mulighetsrom for å benytte profesjonelt skjønn i yrket sitt. Utviklingen over lengre tid har ført til et stadig større test og kartleggingsregime av elever, noe som gjør lærerjobben mer byråkratisk, og de får brukt mindre tid på forberedelser av undervisning samt oppfølging av hver enkelt elev. Utdanningsforbundet har lenge vært kritiske til en politisk detaljstyring av hvilke verktøy lærerne skal bruke, og dette må tas på alvor. Når stadig flere lærere advarer om at de blir tillagt flere oppgaver, og ikke får gjort jobben som undervisere på tilstrekkelig nivå må vi justere kurs. Dette er ikke bare kritisk for lærerne som får en verre arbeidssituasjon, men det går til syvende og sist utover elevene som får dårligere og mindre tilpasset opplæring.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.18

Tittel: Ja til Miljøarbeider i skolene!

Fra: Elverum Arbeiderparti

Forslag:

Kommunen skal ansette minst en miljøarbeider på barneskolen og en på ungdomsskolen

Begrunnelse:

Trivsel på skolene er viktig for våre elever. Miljøarbeiderne jobber med å få mennesker i ulike situasjoner til å trives gjennom en aktiv og inkluderende hverdag. Elevundersøkelsene viser at det på skolen mobbes flere elever enn før. Det må gjøres noe med.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.19

Tittel: Satse på læringer

Fra: Elverum Arbeiderparti

Forslag:

1465 Bedriftene skal ansette minst en fagarbeider hvert 4.år

1466

1467 **Begrunnelse:**

1468 Lærlinger og fagarbeidere er viktige i alle våre kommuner. Det er på tide at vi satser på
1469 fagarbeiderne våre etter endt fagbrev. Det vil si at læringene som har bestått fagbrev i faget,
1470 kan ansettes etter endt utdanning. Et eksempel er at lærlinger i kontor og
1471 administrasjonsfaget etter endt fagbrev må som oftest ta master eller bachelor for å ansettes.
1472 Dette er fordi mange bedrifter krever det. Vi må gjøre noe!

1473

1474 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

1475

1476

1477 **Forslag nr. 3.20**

1478 **Tittel:** Finansiering av 40 desentraliserte studieplasser i vernepleie

1479 **Fra:** Tolga Arbeiderparti

1480

1481 **Forslag:**

1482 40 desentraliserte studieplasser i vernepleie må finansieres for skoleåret 2024/2025 for å få
1483 finansiert studieplasser i bachelor vernepleie i Kongsvinger og Tynset

1484

1485 **Begrunnelse:**

1486 Nasjonalt er anslaget at det mangler over 20.000 vernepleiere. Behovet for mer
1487 fagkompetansen på dette området er stort nasjonalt og i Innlandet.

1488 Høgskolen i Innlandet (HINN), Høgskolesenteret i Kongsvinger og Tynset studie- og
1489 høyskolesenter har gått sammen med planer om å tilby bachelorstudium i vernepleie på
1490 deltid i Kongsvinger og Tynset fra høsten 2023. Det er utarbeidet en studiemodell og lokaler,
1491 praksisplasser og andre praktiske forhold var på plass for 40 studieplasser i Innlandet. Det
1492 ble imidlertid *ikke* lagt inn i statsbudsjettet for 2023. Dette gir dessverre Arbeiderpartiet lite
1493 troverdighet, all den tid det er jobbet for desentralisert utdanning, og det hjelper ikke så lenge
1494 vi mangler flere utdannede vernepleiere.

1495 Arbeiderpartiet må:

- 1496 • Sørge for finansiering av 40 studieplasser på statsbudsjettet.
1497 • Bør komme i revidert statsbudsjett for 2023, slik at en kan planlegge neste studieår
1498 • Må sikres for studieåret 2024/2025

1499

1500 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

1501

1502

1503 **Forslag nr. 3.21**

1504 **Tittel:** Fjern fraværs grensa

1505 **Fra:** AUF i Innlandet

1506

1507 **Forslag:**

1508 Innlandet Arbeiderparti vil:

1509

- 1510 • Fjerne den nasjonale fraværs grensa
1511 • Innføre et skolereglement hvor tilstrekkelig antall godkjente vurderingssituasjoner og
1512 en helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn
1513 • Gjennomføre forskningsprosjekter om fravær i skolen for å innhente mer kunnskap
1514 om hva som faktisk fungerer mot fravær
1515 • Ha en nasjonal gjennomgang av lærerløse timer, slik at retningslinjene blir like over

- 1516 hele landet
1517 ● At elever skal kunne stryke timesfravær, og ikke bare hele dager
1518 ● Innføre politisk fravær i ungdomsskolen
1519

1520 **Begrunnelse:**

1521 Høyresida sin urettferdige fraværsgrense har gjort at elever som tidligere hadde høyt fravær,
1522 nå har økt fravær. Fraværsgrensa har ført til at flere elever står i fare for å droppe ut av
1523 videregående opplæring. Fastlegekontorene i landet har de siste årene fått køer av elever,
1524 som risikerer å stryke i et fag om de ikke får en legeattest. Dette virker mot sin hensikt. AUF
1525 mener vi må ha tillit til at læreren kan finne hensiktsmessige løsninger selv. Fraværsgrensa
1526 starter i feil ende og vi vil heller sette i gang tidlige tiltak som forhindrer fravær. AUF mener at
1527 det eksisterende lovverket for fravær må bli erstattet med et skolereglement hvor antall
1528 godkjente læringssituasjon og helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn, og at dagens
1529 rigide fraværsgrense fjernes.

1530
1531 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
1532

1533
1534 **Forslag nr. 3.22**

1535 **Tittel:** En ny eksamensform

1536 **Fra:** AUF i Innlandet
1537

1538 **Forslag:**

1539 Innlandet Arbeiderparti vil:

- 1540
1541 ● Avskaffe dagens eksamensordning og erstatte med alternative vurderingsformer.
1542 ● Utrede en alternativ vurderingsmodell der poengberegning av standpunkt- og
1543 eksamenskarakter vektas etter fagenes timetall, i henhold til Stoltenbergutvalgets forslag.
1544 ● Innen eksamen blir fjernet skal alle kommuner og fylker ha prøveprosjekt mot
1545 eksamen i skolen.
1546

1547 **Begrunnelse:**

1548 Arbeiderpartiet vil ha en kunnskapsskole for barn og unge over hele landet. Målet med
1549 skolen må være at alle norske elever får sluttvurdering og like gode muligheter til å lykkes.
1550 Høyre-regjeringen tok ikke unge på alvor. De førte en tøff skole hvor kunnskapstesting og pugging
1551 var i fokus. Arbeiderpartiet vil ikke videreføre høyrasidas skole der man bryr seg mest om
1552 mest mulig seksere på kortet. Derfor skal vi vri om den norske skolen til å handle om trivsel
1553 og mestring. Det er på tide å gjennomgå vurderingsformene i skolen på nytt, slik at dagens
1554 skole er tilpasset dagens elever på best mulig måte. Eksamensordningen skaper i dag store
1555 forskjeller og viderefører høyrasida sin skole med stress og press. Derfor vil Arbeiderpartiet
1556 fjerne dagens eksamensordning og erstatte den med alternative vurderingsformer.
1557

1558 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
1559

1560
1561 **Forslag nr. 3.23**

1562 **Tittel:** Betre tilrettelegging for utdanning

1563 **Fra:** Vang Arbeiderparti
1564

1565 **Forslag:**

1566 Innlandet Arbeiderparti skal jobbe for at det skal bli lettere for folk i distrikta å kunne ta
1567 utdanning.
1568

1569 **Begrunnelse:**

1570 Det er stort behov for arbeidskraft innan fleire yrker og det er viktig at det blir lagt til rette for å
1571 kunne utdanne seg innan fleire fag og yrker nær heimplassen. Dette vil sikre at arbeidskraft
1572 blir verande i kommunen/regionen, i staden for om ein må reise langt for å få utdanning og
1573 då lettare etablere seg langt borte frå heimplassen. Næringsliv og det offentlege må saman
1574 ta ansvar for å syrgje for tilstrekkeleg med læringplassar. Det er også viktig at ungdom tidleg
1575 får eit innblikk i arbeidslivet, eit godt døme er stovevakter som er brukt på alders- og
1576 sjukeheimen her i Vang.

1577
1578 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
1579

1580

1581 **Forslag nr. 3.24**

1582 **Tittel:** Løn under praksisperiode

1583 **Fra:** Vang Arbeiderparti
1584

1585

1586 **Forslag:**

1587 Innlandet Arbeiderparti skal greie ut løn til studentar under praksisperiode.

1588

1589 **Begrunnelse:**

1590 Vang Arbeiderparti ber om at det det blir utgreidd løn til studentar under praksisperiode.
1591 Dette kan gjelde for utdanning innan yrker som sjukepleiar, vernepleiar, barnehagelærar,
1592 lærarar mv. Særleg yrkesgrupper der det er behov for fleire studentar og med det fleire
1593 tilsette i yrket må prioriterast.

1594

1595 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
1596

1597

1598

1599 **Forslag nr. 3.25**

1600 **Tittel:** Grunnfinansiering til forskningssenter – bærekraft og digitalisering

1601 **Fra:** Eidskog Arbeiderparti
1602

1603

1604 **Forslag:**

1605 For å sikre en stabil drift av Forskningssenteret i Kongsvinger bes Innlandet Arbeiderparti
1606 jobbe for at Stortinget vedtar en grunnfinansiering til senteret på 20 millioner i RNB.

1607

1608 **Begrunnelse:**

1609 Det er gjort en fantastisk innsats for å få dette på plass i Kongsvinger og det arbeides for
1610 tilsvarende enheter i Elverum og Hamar som skal igangsettes senere. Overgangen fra
1611 oljeøkonomi til grønn økonomi krever at det skapes nye bærekraftige arbeidsplasser og
1612 grønn vekst. Høgskolen i Innlandet (HINN) etablerer nå et unikt forskningssenter i
1613 Kongsvinger, som skal bistå næringslivet i denne omstillingen. Totalramme for oppstart av
1614 senteret (fire første år) er 100 mill. nok. Disse er finansiert av offentlige og private regionale
1615 aktører og HINN og styret i HINN vedtok etableringen av forskningssenteret i juni 2021.

1616

1617 Midlene fra staten (grunnfinansieringen) skal brukes til: - Å dekke utgifter til ledelse og
1618 koordinering av forskningsressursene i senteret, noe som ikke dekkes av eventuelle midler
1619 fra RFFI/NFR/EU - Grunnarbeid og tilrettelegging for etablering av robuste
1620 forskningsprosjekter innen bærekraftige forretningsmodeller og digital transformasjon
1621 sammen med regionalt og nasjonalt næringsliv. Midlene vil være viktig driver for å styrke
1622 SMB'ers mulighet til å få opp relevant forskning. - Styrke den faglige satsningen som sikrer at
1623 senteret oppnår status som senter for fremragende forskning innen 2031.

1624

1625 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3.26

Tittel: Forskning og utvikling i hele Innlandet – fleksible og desentrale tilbud

Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Høgskolen i Innlandet har i dag en svært lav basistildeling. Samtidig er det en flercampusinstitusjon med de betydelige ekstrakostnadene dette har. For å sikre langsiktig regionalt nærvær bør institusjoner som HINN ha inn som tillegg i basiskostnader per studiested for å sikre kvalitet og utvikling på sine ulike campuser.

Begrunnelse:

Kongsvingerregionen har i likhet med resten av landet store behov for at flere utdanner seg innenfor Helsesektoren framover. Skal vi ha sjanse til å klare å utdanne tilstrekkelige mannskap må det satses på desentralisert utdanning og det må derfor legges opp til klare intensiver hvor lønne seg for UH-sektoren å tilby for eksempel sykepleier og vernepleierutdanning flere steder i landet.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

4.0 Samferdsel

Forslag nr. 4.1

Tittel: E16 Kongsvinger – Kløfta må fullføres

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

E16 Kongsvinger – Kløfta må ferdigstilles.

Begrunnelse:

E16 er en viktig internasjonal, nasjonal og regional transportkorridor i øst-vest akse mellom Oslo og Stockholm. E16 sin betydning i beredskapssammenheng har blitt aktuelt siste året. Med Sverige og Finland inn i NATO blir grensen mellom NATO og Russland forlenget med 130 mil og denne korridoren blir strategisk viktig øst/vest forbindelse. Vegene er viktig for næringsliv og befolkning i sørfylket. En ferdigstilt veg vil underbygge hovedflyplassen med nærområde som vekstmotor.

Strekningen er utbygget med 4-felt i hver ende. Det gjenstår 30 km midt på som må ferdigstilles. Strekningen ligger inne i Nye veiers portefølje, det bør den fortsatt gjøre. Det må legges til rette for godt samarbeid mellom staten Innlandet fylkeskommune og de involverte kommuner i innspurten på kommunedelplanarbeidet. Det må tenkes helhetlig rundt konsekvenser for sideveinett og framtida for nåværende E16 på strekningen som gjenstår, slik at samfunnet totalt sett får igjen mye nytte for pengene.

Styrets merknad: Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne prosessen.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes styret.

Forslag nr. 4.2

1675 **Tittel:** Etablering av Kollektivknutepunkt, gang- og sykkelbru og utbedret bybusstilbud i
1676 Kongsvinger

1677 **Fra:** Kongsvinger Arbeiderparti

1678

1679 **Forslag:**

1680 Innlandet Fylkeskommune må snarest bidra til at gang- og sykkelbru over Glomma,
1681 kollektivknutepunktet ved Kongsvinger stasjon og bedre bybusstilbud etableres for å ivareta
1682 trygg ferdsel for gående og syklende som følge av store endringer i bysentrum.

1683

1684 **Begrunnelse:**

1685 I 2022 ble det besluttet at Statistisk sentralbyrå i 2025 skal flytte til stasjonsområdet med sine
1686 vel 300 ansatte. I tillegg bygges forskningssenter på andre siden av Glomma. Dette er så
1687 store og vesentlige endringer i hvordan gående og syklende forflytter seg i Kongsvinger, at
1688 det må gjøres grep for å sikre trygg vei. For å nå målet om færre biler og flere gående og
1689 syklende er også ei gangbru avgjørende. Det er også viktig å presisere at på motsatt
1690 elveside til stasjonen, ligger Sentrum videregående skole, Øvrebyen videregående skole,
1691 Kongsvinger Ungdomsskole, NTG-ungdomsskole, NTG-videregående skole og
1692 Høgskolesenteret og Science Park. Det er også viktig at Bybusstilbudet nå endres slik at det
1693 harmonerer med arbeidsplasser og studieplasser som nå kommer til sentrum.

1694 I forbindelse med byggingen av E16 ble det avtalt at Staten ved Statens Vegvesen skulle
1695 delta i avbøtende tiltak i Kongsvinger. Et av disse var gang-sykkelvei over Glomma med
1696 utgangspunkt Kongsvinger Stasjon.

1697 I tillegg har Innlandet Fylkeskommune inngått avtale i ATP-Prosjektet Kongsvinger 2050 om
1698 at også de skal delta i et spleiselag.

1699 Men her må Innlandet Fylkeskommune starte opp slik de har gjort i andre byer for å få dette
1700 på plass. Gang- og sykkelbrua vil knytte byen sammen og den vil gi byen en trygg
1701 kommunikasjonsmulighet for skoleelever, studenter, trening, turgåere, turister, kommunens
1702 tjenester og handel sammen. Gjennom prosjektet Kongsvinger-2050 var barn- og unge med
1703 på ByLab-verksted og det kom tydelig fram at de opplever dagens bru, med biltrafikk, som
1704 usikker og «skummel» å ferdes på.

1705 Biltrafikken gjennom byen vil kunne reduseres ved å få gangbrua på plass, da foreldrene
1706 ikke lenger trenger kjøre barna på skolen på grunn av farlig skoleveg over Kongsvinger bru. I
1707 tillegg vil utvidet og forbedret bybusstilbud fjerne behovet for mye av personbilbruken.

1708 For å redusere bilbruk, gi trygg ferdsel for gående og syklende, legge til rette for
1709 virksomheter som etableres eller flytter til sentrum, må Innlandet Fylkeskommune bidra til å
1710 få på plass:

- 1711 - Gang- og sykkelbru over Glomma
- 1712 - Kollektivterminal ved Kongsvinger stasjon
- 1713 - Utvidet bybusstilbud, også på kvelder og søndager

1714

1715

1716 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.

1717

1718

1719 **Forslag nr. 4.3**

1720 **Tittel:** Bedre tilbud om skoleskyss

1721 **Fra:** Lillehammer Arbeiderparti

1722

1723 **Forslag:**

1724 Innlandet fylkeskommune skal jobbe for å innlemme togreiser i kollektivkortet for elever og
1725 studenter.

1726

1727 **Begrunnelse:**

1728 Flere steder i Innlandet er togforbindelsene raskere enn bussalternativet og mange elever vil
1729 velge toget. Da kan det være lurt for fylkeskommunen å samarbeide med vy og SJ for at
1730 kollektivkortet for elever også skal gjelde for tog. For elever som ser seg nødt til å flytte vil
1731 det å være lurt å sørge for at de får en god mulighet til det uten at økonomien skal bli for kort.
1732 Når økonomien ikke lenger vil strekke til vil vi ikke lenger ha en skole hvor alle kan lykkes,
1733 men en skole hvor de med god økonomi kan lykkes. Fylkeskommunen bør gi ekstra støtte til
1734 elever som er nødt til å flytte for å gå på studietilbudet som de ønsker.

1735

1736 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes fylkestingsgruppa.

1737

1738

1739 **Forslag nr. 4.4**

1740 **Tittel:** Det digitale Innlandet

1741 **Fra:** Lillehammer Arbeiderparti

1742

1743 **Forslag:**

1744 At det bygges ut godt bredbånd i hele Innlandet. Tilrettelegge for ulike boformer i hele
1745 Innlandet. Gjøre det attraktivt å bo i innlandet. At trepartssamarbeidet skal brukes for å finne
1746 gode løsninger rundt situasjoner med hjemmekontor. Tilrettelegge for desentraliserte
1747 småkontorer rundt omkring i innlandet.

1748 Sikre gode kollektivmuligheter til storbyene i Norge for alle deler av fylket.

1749

1750 **Begrunnelse:**

1751 Norge blir stadig mer digitalt. Den digitale utviklingen gir store muligheter til innlandet når
1752 flere kan jobbe hjemmefra eller på mer desentraliserte småkontorer. Men for at folk skal
1753 kunne benytte seg av hjemme eller hyttekontor i innlandet er det viktig at det finnes god
1754 bredbåndtilgang i hele innlandet. Noe som gjør innlandet attraktivt å bo i er fordi vi har et
1755 stort utvalg av ulike bo former. I innlandet kan mennesker velge å bo i byer, bygder, skog og
1756 mark. Innlandet har boforholdene for alle. Men det er og viktig at det finnes relevante
1757 arbeidsregler rundt hjemmekontor. Hjemmekontor er et nytt fenomen som er mindre statlig
1758 regulert enn andre jobb former. Her er det viktig at vi i arbeiderbevegelsen er med på å
1759 skape arbeidslivet som vi ønsker. Et annet alternativ for hjemmekontor som vi i innlandet kan
1760 prøve ut er desentraliserte små kontorer. Dette er kontorer hvor det jobber færre ansatte og
1761 som ligger desentralisert. Noe som kan gjøre slike alternativer ønskelige er at det er en
1762 lavere leiekostnad for kontorer i Innlandet enn i Oslo. Flere av byene i Innlandet har gode
1763 kollektiv muligheter til Oslo og kan være attraktive for desentraliserte småkontorer. I
1764 Innlandet er også levekostnadene lavere enn i de større byene.

1765

1766 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

1767

1768

1769 **Forslag nr. 4.5**

1770 **Tittel:** Gods- og tømmerterminal langs Gjøvikbanen

1771 **Fra:** Vestre Toten Arbeiderparti

1772

1773 **Forslag:**

1774 Innlandet Arbeiderparti støtter etablering av gods- og tømmerterminal langs Gjøvikbanen.

1775

1776 **Begrunnelse:**

1777 Innen 2050 skal transporten i EU og EØS være så fossilfri som mulig. Å få gods og tømmer
1778 over på bane mellom Gjøvik og Oslo vil være et betydelig bidrag til å redusere utslippene på
1779 denne strekningen. Dette er et solid bidrag i å få mer gods over på bane.

1780 Foreløpige anslag viser at å flytte gods og tømmer over på bane vil kunne flytte 6000
1781 vogntog vekk fra veiene årlig. Det tilsvarer igjen fem godstog i uka og kan gi en reduksjon på
1782 300 000 tonn CO2-utslipp, like mye som utslippene fra 150 000 fossile biler.

1783
1784 **Styrets merknad:** Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne
1785 møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne
1786 prosessen.

1787
1788 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes styret
1789

1790 **Forslag nr. 4.6**

1791 **Tittel:** Utbygging av Rv4

1792 **Fra:** Vestre Toten Arbeiderparti

1793
1794 **Forslag:**
1795 Innlandet Arbeiderparti ønsker en utbygging av RV4, hvor hovedutfordringene sør bør løses
1796 først.

1797
1798 **Begrunnelse:**
1799 Utbygging av Riksveg 4 er lønnsomt for Norge, viktig for Innlandet og avgjørende for
1800 utviklingen for en av Norges største industriklynger, tusenvis av lokale arbeidsplasser og
1801 milliarder i eksportinntekter. Utbygging av Rv 4 er nødvendig for å styrke og videreutvikle en
1802 av Norges viktigste industriregioner og vil være en lønnsom og fremtidsrettet utvikling av
1803 hovedstadsregionen.

1804 Stor-Oslo Nord regionen omsetter for 70 milliarder kroner årlig (2018). Raufoss-industrien
1805 alene, omsetter for 10 milliarder kroner, og 90% av dette går til eksport. Alt skal fraktes på Rv
1806 4 forbi Oslo og ut av landet. Fremkommeligheten på Rv 4 er en stor utfordring i dag som
1807 påvirker flere viktige faktorer, inkludert kostnader og leveranser. Denne veien er ikke bare av
1808 betydning for Gjøvikregionen, men er også av nasjonal betydning siden regjeringen har et
1809 mål om 50% vekst i landbasert eksport innen 2030. Industrien i Gjøvikregionen har selv en
1810 målsetning på 100% vekst. Viser også til den endelige utredningsrapporten for NTP 2025-
1811 2036 som sier at regjeringen ønsker en betydelig satsning på de landbaserte
1812 eksportnæringene, inkludert prosessindustri.

1813 Et samlet næringsliv langs Rv4 er avhengig av en bedre vei og mer effektiv transport for
1814 fortsatt å vinne i konkurransen med utlandet. En utbygging av Rv4 til en sammenhengende
1815 akseptabel standard vil fjerne en viktig konkurranseulempa for industrien i Gjøvik og
1816 Raufoss, og på Hadeland og Romerike. I tillegg vil det ha en nasjonal betydning for alle som
1817 frakter varer fra nord til sør. Riksveg 4 er den korteste vegen mellom Trondheim og Oslo.

1818
1819 **Styrets merknad:** Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne
1820 møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne
1821 prosessen.

1822
1823 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes styret
1824

1825 **Forslag nr. 4.7**

1826 **Tittel:** Kortere reisetid og økt kapasitet på Gjøvikbanen

1827 **Fra:** Vestre Toten Arbeiderparti

1828
1829 **Forslag:**

Gjøvikbanen bør rustes kraftig opp, slik at flere kan bruke tog som transportmiddel til og fra Oslo. I dag er fjernarbeid, der folk veksler mellom å arbeide hjemmefra og på kontoret, i ferd med å bli vanlig. Kortere reisetid med toget kan få flere som jobber i Oslo til å bosette seg i kommunene langs Gjøvikbanen. Flere og tidligere avganger er nødvendig for at toget skal fremstå som fullverdig tilbud som kan benyttes i stedet for egen bil. Toget, som er det mest miljøvennlige transportmiddelet, kan bli foretrukket av langt flere enn i dag. Gjøvikbanen må bygges ut med dobbeltspor, i første rekke på strekningen Roa – Oslo, deretter videre nordover. En ny dobbeltsportrasé mellom Oslo S og Roa vil redusere reisetiden med minst 15 minutter. Dagens stasjonsområder og kryssningsspor må bygges om, slik at de kan ta imot lengre togsett.

Begrunnelse:

Avstanden mellom Oslo og Gjøvik er ca. 12 mil, både med bil og tog. Langs Gjøvikbanen er det mange tettsteder. Lengst i nord sogner nærmere 60 000 innbyggere i Gjøvikregionen til Gjøvikbanen, og 120 000 innbyggere bor i kommunene langs banen, nord for Oslo. For innbyggerne på Hadeland og i Nittedal er avstanden til hovedstaden innenfor en radius på 60 km, noe som er regnet som normal avstand for dagpendling til Oslo. Det er også mange som reiser fra Oslo og nordover, til industriparken på Raufoss, NTNU og teknologibedriftene på Gjøvik. I dag sliter Gjøvikbanen med små togsett med for liten kapasitet pga. korte perronger og manglende kryssningsspor, samtidig som viktig godstrafikk til Bergensbanen skal ha plass på sporet – og, framfor alt – Gjøvikbanen har altfor lang reisetid med to timer mellom Oslo og Gjøvik. Det er vanlig med ståplasser i rush-tida på den søndre delen av banen. Til sammenligning har Kongsvingerbanen, som er omtrent like lang, en reisetid på ca. 1 time og et kvarter Kongsvinger - Oslo. Her er Jernbanedirektoratet i gang med å se på hvordan banen kan få bedre kapasitet. Jernbanestrekningen Hamar – Oslo er også omtrent like lang og har i dag samme reisetid som Kongsvingerbanen, dvs. 1 time og et kvarter. Der skal det bygges dobbeltspor.

Styrets merknad: Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne prosessen.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes styret

Forslag nr. 4.8

Tittel: E6 Moelv- Øyer må utbygges Nå

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti krever at E6-prosjektet realiseres på strekningen Moelv – Øyer i tråd med nasjonal transportplan.

Begrunnelse:

Miljødirektoratet avslår dispensasjonen om E6-bygging gjennom Lågendeltaet i Lillehammer. Nye Veier har varslet at det kan bety full stopp for E6-utbyggingen Moelv-Øyer – og i verste fall til Otta. En utbygging som er vedtatt av Stortinget, planlagt og regulert sammen med kommunene og godkjent av Statsforvalteren. Summen av interessene nasjonalt, regionalt og lokalt må vurderes opp mot naturverninteressene i Lågendeltaet, og det er fordeler og ulemper knyttet til det nylig avslåtte vest-alternativet for naturverninteressene. Det er ikke slik at reguleringsplanen med vest-alternativet gir ensidig negative virkninger for naturverdiene i Lågendeltaet. Dette har blant andre statsforvalteren hensyntatt og sluttet seg derfor til regulert løsning.

Det har store konsekvenser for Innlandet sin utvikling om E6-utbyggingen stopper opp nå. Det handler om trafiksikkerhet, framkommelighet og utvikling av Mjønsbyen, om å binde

1884 Innlandet sammen til en bo- og arbeidsregion. E6 er helt sentralt som transportsystem nord-
1885 sør/øst-vest og er en av landets viktigste eksportveger. Det er derfor viktig at regjeringen
1886 kommer på banen og løser saken raskt slik at veiutbyggingen kan fortsette.

1887
1888 **Styrets merknad:** Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne
1889 møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne
1890 prosessen.

1891
1892 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes styret

1893
1894
1895 **Forslag nr. 4.9**

1896 **Tittel:** Helhetlig satsing på FV 33

1897 **Fra:** Østre Toten Arbeiderparti

1898
1899 **Forslag:**

1900 Sikre et etablert samarbeid om helhetlig utvikling av FV 33 mellom Innlandet og Akershus
1901 fylker, slik at det kan gjøres helhetsbetraktninger både om valg av vegstandard, om
1902 finansieringsløsninger og strekningsvis framdrift.

1903
1904 **Begrunnelse:**

1905 Gjennom mange år har vegspørsmålet i Gjøvikregionen vært på dagsorden, både politisk og
1906 administrativt. For gamle Vest-Oppland er det Rv 4 og Fv 33 som har vært de sentrale
1907 hovedvegene. Fv33 er den viktigste fylkesvegen i tidligere Oppland, dette på grunn av
1908 vegens forbindelseslinje fra Bjørge, via Gjøvik og til Minnesund – en samlet strekning på 140
1909 km. Vi bor i en verdiskapende og vareproduserende region, men et betydelig behov for både
1910 ut- og inntransport. Fylkesveg 33 benyttes i stor grad til godstransport, både lokal/regional og
1911 som transittransport. Dette synliggjøres gjennom at ÅDT målt på fylkesgrensa mellom
1912 Innlandet og Akershus i Skreifjella er på vel 17 % , eller ca 250 tunge biler i døgnet. Og dette
1913 skjer på en vegstrekning med høyst varierende og til dels dårlig vegstandard. Hele
1914 strekningen mellom Gjøvik og Minnesund er ikke belastet med høydeforskjeller av betydning,
1915 og er derfor skånsom mot dieselkostnader og miljøbelastning. Samtidig er Fv 33 en viktig
1916 beredskaps- og avlastningsveg både for E6 og Rv4. Fylkesveg 33 fortjener en helhetlig og
1917 strategisk tilnærming, som framkommer gjennom god dialog mellom berørte kommuner,
1918 fylkeskommuner og Staten. Helhetlig utvikling av strekningen krever at de to veieiere,
1919 Innlandet og Akershus fylker, har en nær dialog og etablerer et formelt samarbeid.

1920
1921 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

1922
1923
1924 **Forslag nr. 4.10**

1925 **Tittel:** Styrke Kongsvingerbanen – Den internasjonale godspakke

1926 **Fra:** Kongsvinger Arbeiderparti

1927
1928 **Forslag:**

1929 Gjennomfør snarest anbefalte og gryteklare prosjekter på Kongsvingerbanen

1930 **Begrunnelse:**

1931 Kongsvingerbanen (Oslo – Kongsvinger – Sverige/Stockholm) er sentral for økt regional,
1932 nasjonal og grensekryssende kapasitet – nå også en del av EU's satsning på ScanMed
1933 korridoren/TEN-T.

1934 Jernbanetiltak er grunnlag for industrivekst i Innlandet.

1935 Regjeringen har valgt utviklingskonsept for Kongsvingerbanen. Konseptet har en
1936 investeringskostnad på 1,4 mrd kroner og lønnsomhet på netto nåverdi på 2,7 mrd kr.

1937 Tiltak som må prioriteres i NTP 2025-2036 er blant annet:

1938 • Krysningsspor ved Galterud, Rånåsfoss og Granli – disse er ferdig regulert, klare til
1939 bygging

1940 • Krysningssporene på Seterstøa, Bodung og Roven må på plass i første halvdel av NTP

1941 • Midlertidig hensetting på Kongsvinger må sikres fra 2026

1942

1943 Gevinstene ved dette er store da det vil avlaste Dovrebanen, Alnabru, Hovedbanen og
1944 Kongsvingerbanen. Det er liten prioriteringskonflikt med persontransport på Solør-
1945 Rørosbanen. Det øker grunnlaget for næringsvekst langs korridoren.. Det gir økt marked for
1946 kombigodsterminalene Sørli, Granli, Gjøvik. Det gir robusthet og forsyningssikkerhet
1947 (geopolitikk m.m). Det gir mer gods på bane og gevinsten er klima- og miljøbesparelse

1948 For å øke transportkapasiteten på Røros-Solørbanen for internasjonal godstransport må det:

1949 • Sikres investeringsmidler til gjennomføring av ERTSM på Solørbanen i 2024.

1950 • Komme på plass i første halvdel av NTP den resterende oppgraderingen av banestrekken
1951 som krysningsspor, elektrifisering og tilsving Elverum og Kongsvinger.

1952

1953 Dette vil også bidra til intensjonen i Hurdalsplattfomen om å *«Lage ein eigen*
1954 *transportstrategi som bidreg til meir industriell vidareforedling av skog i Noreg og reduserte*
1955 *klimagassutslepp»*

1956 **Styrets merknad:** Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne
1957 møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne
1958 prosessen.

1959

1960 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes styret

1961

1962

1963 **Forslag nr. 4.11**

1964 **Tittel:** Kollektivtilbud Gjøvik – Gardermoen

1965 **Fra:** Østre Toten Arbeiderparti

1966

1967 **Forslag:**

1968 Innlandet Arbeiderparti skal jobbe aktivt for å sikre et kollektivtilbud for strekningen
1969 Gjøvik - Østre Toten – Gardermoen – Oslo.

1970

1971 **Begrunnelse:**

1972 Vy sin etablerte bussekspressrute mellom Gjøvik og Oslo over Oslo Lufthavn ble
1973 midlertidig stengt som følge av koronakrisen, og er ikke gjenåpnet. Det finnes i dag ikke
1974 kollektivtilbud fra Gjøvik/Toten til Gardermoen.

1975

1976 Tilgang til nasjonens infrastruktur inklusive kollektivtransport for alle norske innbyggere er
1977 nødvendig for at alle skal kunne delta i samfunnet og vær en del av felleskapet vårt.

1978 I et tynt befolket land er det nødvendig at redusert mobilitet ikke hindrer befolkningen fra å
1979 bebo hele landet også utenfor byene. Samfunnet skal fremmer den enkeltes mobilitet
1980 gjennom forutsigbare tilbud og ordninger. Norske innbyggere, også de som bor utenfor
1981 byene, trenger tilgang til offentlige kommunikasjoner slik at by og land skal gå hand i hand.

1982 Kommunikasjonstilbud er nødvendig om alle skal med.

1983

1984 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

1985

1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998

1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012

2013
2014
2015
2016

2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032

2033
2034
2035

Forslag nr. 4.12

Tittel: Kollektivtilbud i Kongsvinger-regionen mot fylkeskryssende arbeidsmarked

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Det må etableres kollektivtilbud mellom Kongsvingerregionen og Gardermoen/Øvre Romerike.

Begrunnelse:

Mange av de som bor i Kongsvingerregionen har sine arbeidsplasser i Øvre Romerike og ved Oslo Lufthavn. Regionen har derfor et stort behov for å knytte seg opp imot Oslo Lufthavn, Gardermoen inklusive nærliggende kommuner.

Kollektivtilbud langs vei er viktig for Kongsvingerregionen for å få et supplement og en fleksibilitet som gir et mer helhetstilbud til Kongsvingerregionen og for å få vekst i vår region. Kommunene i Kongsvingeregionen strever med svært høy andel som ikke er i arbeid (43-45%). Gardemoregionen er stedet hvor mange har sin vei inn i arbeidslivet og sin første arbeidsplass. Gardermoen er i tillegg arbeidsplassen for mange i regionen og det er i dag ikke et reelt kollektivalternativ slik at folk må bruke egen bil. A-hus Kongsvinger har fått ansvaret for pasienter fra Ullensaker, Eidsvoll og Nes. Dette utgjør potensiale på 60.000 innbyggere, som er mer enn det dobbelte av det Kongsvinger Sykehus tidligere hadde. Disse trenger et kollektivtilbud. I tillegg har utbyggingen av Høgskolen i Innlandets aktivitet på Kongsvinger vokst vesentlig de siste årene. Søkningen til dette kommer fra egen region, men en vesentlig del kommer nå fra Romerike, noe som krever mer fleksibilitet i kollektivtilbud mot Kongsvingerregionen. Man trenger også kollektivtilbud i forbindelse med tettstedsutvikling i kommunen, og utvidet tilbud på søndager bør sees på i henhold til det grønne skiftet.

Innlandet Arbeiderparti har i sine valgløfter ved forrige valg lovet at en skal etablere flere sømløse kollektivtilbud for pendlere og for reiselivet. I arbeidsprogrammet for 2023-2027 er det også uttalt at vi skal *Samarbeide med naboer for å gi sømløse tilbud på tvers av fylkesgrenser, og vektlegge tiltak for pendlere som for eksempel «hjem-jobb-hjem».*

Det må innfris for Kongsvingerregionen-Gardermoenområdet.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 4.13

Tittel: Det er underkommunisert hvor viktig busstilbudet er for befolkningen

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

En større og bredere satsning på alternativ kollektivtransport.

Begrunnelse:

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) etablerte et læringsnettverk i perioden 2020 til 2022 for «smart mobilitet», som skal bidra til nye løsninger for kollektivtransport og personmobilitet i distriktene.

Læringsnettverket skulle se nærmere på nye løsninger for transport i distriktene med spredtbygd bosetning og lange avstander, og endte opp i rapporten «Smart mobilitet i distriktene – sammenstilling av nasjonal og internasjonal kunnskap».

2036 Rapporten konkluderer blant annet med dette;

2037 «Økt bruk av nye teknologiske løsninger i kollektivtransporten kan bidra til både mer
2038 miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftige mobilitetsløsninger i distriktene (Davidsson
2039 mfl., 2016). Ved å optimalisere ruter, rutetabeller og kjøretøystørrelser og øke attraktiviteten
2040 til de kollektive transporttilbudene, vil teknologien kunne bidra til mer klima- og miljøvennlig
2041 transport med reduserte utslipp samt endret arealbruk ved at mindre plass må benyttes til for
2042 eksempel parkeringsplasser. Å ta i bruk nye teknologiske løsninger kan gi bedre dekning og
2043 bedre tilgjengelighet til mobilitetstjeneseter for sårbare grupper samt bidra til å øke
2044 trafikksikkerheten. Teknologien kan bidra til bedre økonomisk bærekraft ved å bidra til mer
2045 kostnadseffektive løsninger for det offentlige og ved å redusere reisetiden for de reisende.»

2046 Våler Arbeiderparti mener at regjeringen må legge mer til rette så fylkeskommuner og
2047 kommuner blir i stand til å gjøre noe med utfordringen som gjelder en alternativ
2048 kollektivtransport, og vil at Innlandet Arbeiderparti går i bresjen for dette.

2049
2050 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2051
2052

2053 **Forslag nr. 4.14**

2054 **Tittel:** Helhetlig utbygging av E6

2055 **Fra:** Nord-Fron Arbeiderparti

2056

2057 **Forslag:**

2058 Gjenstående prosjekter på E6 i Gudbrandsdalen må gis høy prioritet, påbegynnes så snart
2059 som mulig og fullføres uten unødvendige opphold.

2060

2061 **Begrunnelse:**

2062 Utbygging av E6 gjennom Gudbrandsdalen har stått stille siden 2016, mens
2063 lokalbefolkningen betaler bompenger for veistrekninger som ikke finnes. Nord-Fron
2064 Arbeiderparti er positive til at E6 nå ferdigstilles fram til Lillehammer, og mener det er viktig at
2065 det opprettholdes et tilsvarende politisk trykk for å få ferdigstilt hele veistrekningen.

2066

2067 **Styrets merknad:** Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne
2068 møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne
2069 prosessen.

2070

2071 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes styret

2072

2073

2074 **Forslag nr. 4.15**

2075 **Tittel:** Utvid TEN-T nettverket til Arktis

2076 **Fra:** Nord-Odal Arbeiderparti

2077

2078 **Forslag:**

- 2079 · Konsekvensutrede mulighetene og kostnadene knytta til utbygging og utbedring, i form av
2080 veg, jernbane og havner mellom Oslo-Narvik.
2081 · Inngå partnerskap med EU om utviding av TEN-T til Arktis.
2082 · Utbygge og øke kapasiteten på viktige havner, som for eksempel Narvik havn.

2083

2084 **Begrunnelse:**

2085 Det transeuropeiske transportnett (TEN-T) er fartsåren som binder Europa sammen og
2086 sørger for at det indre markedet fungerer. Det strekker seg fra nord, sør, øst og vest sammen
2087 til et av verdens mest omfattende vegforbindelser. Norge er del av TEN-T nettverket
2088 gjennom det som heter Skandinavia-Middelhavet korridoren, den strekker seg fra Malta i sør

2089 til Oslo og Helsingfors i nord. Det finnes mange muligheter gjennom og utvide TEN-T fra
2090 Oslo til Narvik. Å styrke infrastrukturen i Nord-Norge til det europeiske kontinent vil styrke det
2091 lokale næringslivet, innovasjon og entreprenørskap ved å legge til rette for
2092 handelsforbindelser og framkomsten til resten av landet og eventuelt kontinentet.

2093 Ser man saken fra et klimaperspektiv vil det bli lettere å frakte råmaterialer fra nordområdene
2094 til industriområder, produksjonen av grønn energi kan forflyttes enklere og det kan øke
2095 samspillet mellom ulike fremkomstmidler som jernbane, tungtransport og skipsfart.

2096 Når krigen i Ukraina etter hvert tar slutt kan Nord-Norge spille en viktig rolle i Norges
2097 handelsforbindelser med de asiatiske markedet og de mulighetene som finnes der.

2098
2099 **Styrets merknad:** Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne
2100 møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne
2101 prosessen.

2102
2103 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes styret

2104

2105

2106 **Forslag nr. 4.16**

2107 **Tittel:** Utbygging av alternativ drivstoff-infrastruktur

2108 **Fra:** Nord-Odal Arbeiderparti

2109

2110 **Forslag:**

2111 · Bygge ut el-lade og hydrogenpumpe-infrastruktur for tungtransport langs alle riksveger.

2112 · Prioritering av utbygging av el-lade og hydrogenpumpe-infrastruktur langs Rv3 ettersom om
2113 lag 90% av tungtransporten mellom Oslo-Trondheim går der.

2114 · Det må legges til grunn for at det skal være minst en el-ladestasjon for tungtransport for
2115 hver 60 km.

2116 · Det må legges til grunn for at det skal være minst en hydrogenpumpestasjon for
2117 tungtransport for hver 100 km.

2118 **Begrunnelse:**

2119 Om det grønne skiftet skal komme i mål, må det legges til rette for at transportnæringen skal
2120 få være med. Før man stiller krav til at transportnæringen skal gå over til null- og lavutslipp
2121 biler, må staten sørge for at det er lagt til rette med nødvendig infrastruktur til å støtte dette.

2122

2123 Selv om Norge har kommet langt i omstillinga av personbiltrafikken, gjenstår det mye arbeid
2124 for å omstille tungtransporten. Skal man kreve av transportnæringen at de skal omstille seg,
2125 så må samfunnet legge til rette for at de kan bruke null- og lavutslipp biler. Vi ser derfor at
2126 det trengs utbygging av flere ladestasjoner og hydrogenpumper langs alle riks- og
2127 europaveger.

2128

2129 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2130

2131

2132 **Forslag nr. 4.17**

2133 **Tittel:** Ferdigstilling av E16 mellom Kongsvinger og E6 må realiseres

2134 **Fra:** Kongsvinger Arbeiderparti

2135

2136 **Forslag:**
2137 Innlandet Arbeiderparti må arbeide for at dagens «Missing Link» på E16 mellom Slomarka
2138 og Nybakk blir erstattet og ferdigstilt med 4-felts motorveg.

2139
2140 **Begrunnelse:**
2141 «E16 mellom Kløfta og Kongsvinger er en viktig internasjonal og nasjonal transportkorridor,
2142 og en del av en øst-vest samferdselsåre mellom Bergen og Gävle/Stockholm. E16 spiller
2143 også en viktig rolle knyttet til den endrede sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa og
2144 forventet utvidelse av NATO. I tillegg er E16 et viktig bindeledd mellom bo- og
2145 arbeidsmarkeder i Kongsvingerregionen og Oslo/Gardermoreregionen, og helt sentral for blant
2146 annet det tunge industrimiljøet i Kongsvingerregionen. Strekningen er bygget ut i østre og
2147 vestre del, men svært lav standard på midtre del skaper store trafiksikkerhets- og
2148 framkommelighetsutfordringer for både innbyggere, næringsliv og gjennomgangstrafikk.

2149 *E16 Kongsvinger – E6 ligger i Nye Veiers portefølje, og det pågår for tiden et interkommunalt*
2150 *planarbeid for å lande en framtidig løsning. Ut fra både et internasjonalt, nasjonalt og lokalt*
2151 *perspektiv er det viktig å finne en fremtidsrettet løsning som lar seg realisere i nær framtid».*

2152 Innlandet Arbeiderparti må:

- 2153 • Følge opp med innspill som gjør at veien er mulig å få realisert
- 2154 • Bidra til at veien fullføres som en 4-felts motorveg
- 2155 • Følge opp med innspill til NTP 2025-2036
- 2156 • Tydeliggjør E16 sin betydning som nasjonal og internasjonal transportkorridor

2157
2158 **Styrets merknad:** Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne
2159 møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne
2160 prosessen.

2161
2162 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes styret

2163
2164
2165 **Forslag nr. 4.18**

2166 **Tittel:** Styrking av togtilbudet i Østerdalen

2167 **Fra:** Elverum Arbeiderparti

2168
2169 **Forslag:**
2170 Innlandet Arbeiderparti krever at det opprettes timesavganger mellom Rena og Hamar, at det
2171 jobbes videre med elektrifisering av Rørosbanen og direktetog mellom Østerdalen og Oslo

2172
2173 **Begrunnelse:**
2174 Behovet for å styrke togtilbudet i Østerdalen har lenge vært kjent og kommunisert, uten at
2175 det har medført vesentlige forbedringer.

2176
2177 Elverum og Rena er vertskommune for forsvar og høgskole, noe som krever hyppige
2178 togavganger. Dette for å bringe fastboende, soldater, studenter, forsvarsansatte og ansatte i
2179 høgskolen fram til sitt tjenestested, men også for å knytte disse sammen med andre
2180 tilsvarende steder i Innlandet.

2181
2182 **Styrets merknad:** Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne
2183 møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne
2184 prosessen.

2185
2186 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes styret

2187

2188
2189
2190
2191
2192
2193
2194
2195
2196
2197
2198
2199
2200
2201
2202
2203
2204
2205
2206
2207
2208
2209
2210
2211
2212
2213
2214
2215
2216
2217
2218
2219
2220
2221
2222
2223
2224
2225
2226
2227
2228
2229
2230
2231
2232
2233
2234
2235
2236
2237
2238
2239
2240
2241
2242

Forslag nr. 4.19

Tittel: E16 Hausåker-Lomen

Fra: Vang Arbeiderparti

Forslag:

Resterende parti av prosjektet E 16 Hande-Øylo må finansieres.

Begrunnelse:

Stortinget har vedteke utbygging av E 16 Øylo-Hande. Den såkalla Valdresmodellen har vorte brukt. Stortinget løyvde 500 mill. kr til prosjektet. På grunn av prisstigning og andre tilhøve, er det ikkje att nok pengar til å bygge siste parsellen Hausåker-Lomen, ein strekning på 4 km. Innlandet Arbeiderparti må drive påtrykk overfor regjering og storting for å få løyvd dei siste 240 mill. kr som trengst for å fullføre prosjektet.

Styrets merknad: Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne prosessen.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes styret

Forslag nr. 4.20

Tittel: E16 Fagernes-Hande

Fra: Vang Arbeiderparti

Forslag:

Strekninga E16 Fagernes-Hande må inn i NTP 2025-36.

Begrunnelse:

Prosjektet E16 Fagernes-Hande har vore inne i NTP tidlegare (2014-23). Regjeringa Solberg tok prosjektet ut av NTP. Det er no på høg tid at prosjektet med ei løysing for trafikken gjennom Fagernes sentrum med ein ÅDT nær opptil 11 000, får sin rettmessige plass i Nasjonal Transportplan. Store deler av E16 over Filefjell har både i Sogn og i Valdres vorte utbetra. Dette har gjort vegen til den desidert mest vintersikre fjellovergangen mellom aust og vest. Men no må flaskehalsen Fagernes-Hande også få si utbetring. Tida er overmoden!

Styrets merknad: Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne prosessen.

Styrets innstilling: Forslaget oversendes styret

Forslag nr. 4.21

Tittel: Utbygging av kollektivtilbud i Østerdalen og elektrifisering av Røros- og Solørbanen

Fra: Stor-Elvdal og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Kollektivtilbudet i Østerdalen må bedres og prioriteres inn i ny NTP for 2025 – 2036 ved elektrifisering av Røros- og Solørbanen og hyppigere avganger med buss og bane.

Begrunnelse:

Uakseptabelt – sier stortingsrepresentant og Arbeiderpartiets transport- og kommunikasjonspolitiske talsperson Nils Kristen Sandtrøen til Østlendingen 15.02.2023 i

2243 forbindelse med transportkonferansen på Lillehammer vedr. arbeidet med ny nasjonal
2244 transportplan. Dette er vi i Åmot Arbeiderparti helt enig i.

2245 Det er helt utrolig å lese om diskusjonen rundt ny NTP hvor knapt nok Røros- og Solørbanen
2246 er nevnt. Elektrifisering av banestrekningene er ikke nevnt og det går frem at Bane Nor og
2247 myndighetene konsentrerer seg i Innlandet kun om Dovrebanen mellom Hamar og
2248 Trondheim.

2249 I de siste 10 årene har det blitt argumentert og presset på overfor sentrale myndigheter og
2250 regjeringen for å løfte satsningen spesielt på utbedring og elektrifisering av Røros- og
2251 Solørbanen. Høsten 2015 dro noen politikere i gang en gruppe for elektrifisering av disse
2252 banestrekningene. Grappa fikk raskt tilslutning fra samtlige kommuner fra Røros i nord til
2253 Kongsvinger og Eidskog i sør. I dette arbeidet var det bred deltakelse fra politiske partier på
2254 kommunalt og fylkeskommunalt plan, Bane Nor, Skognæringen, transportnæringen og andre
2255 interesserte. Konklusjonen herfra var at hele Røros- og Solørbanen må elektrifiseres så snart
2256 som mulig og inn på NTP.

2257 Derfor er det svært skuffende at dette overhodet ikke er nevnt og nedprioritert i den senere
2258 tid. Mulighetene med strekningen mellom Kongsvinger og Trondheim er store bla. ved at
2259 transport av gods med jernbane vil bli mer konkurransedyktig i forhold til transport på veg.
2260 Elektrifisering av jernbanen er også et viktig bidrag for å nå klima- og miljømålene.

2261 Bane Nor har bygget den mest moderne og største tømmerterminalen i Innlandet på
2262 Koppang, i tillegg er det tømmerterminal på Hovdmoen, Rena.

2263 Solør- og Rørosbanen kan fungere som beredskapsstrekning de gangene Dovrebanen er
2264 sperret av ras og flom.

2265 En nedprioritering av Røros- og Solørbanen og øvrigkollektivtilbud betyr en IKKE satsning på
2266 Østerdalen, som kan få store konsekvenser for bosetting og næringsliv. I Hurdalsplattformen
2267 er det tatt til orde for – en bedre distriktpolitikk – hvor det står: *«Distriktpolitikken må
2268 forsterkes og fornyes. Regjeringen vil føre en politikk for sterkere fellesskap, vekst og
2269 utvikling i hele landet der by og land går hand i hand. Vi vil sette i gang nye tiltak for å skape
2270 optimisme og fremtidstro i hele Norge.»*.

2271 Ved å ikke satse på og forbedre kollektiv- og transporttilbudet i Østerdalen, så oppfylles ikke
2272 denne lovnaden.

2273

2274 **Styrets merknad:** Det vises til pågående prosess rundt NTP, der Innlandet Ap skal ha egne
2275 møter om fylkespartiets prioriteringer. Forslaget oversendes styret som ledd i denne
2276 prosessen.

2277

2278 **Styrets innstilling:** Forslaget oversendes styret

2279

2280

2281 **Forslag nr. 4.22**

2282 **Tittel:** Differensierte drivstoffavgifter i distriktene

2283 **Fra:** Åmot Arbeiderparti

2284

2285 **Forslag:**

2286 Arbeiderpartiet skal jobbe for en reduksjon av drivstoffprisene i distriktene. Det må innføres
2287 en differensiering av drivstoffavgiftene som gjør at distriktene får lavere drivstoffkostnader
2288 enn sentrale områder med velutbygd kollektivtilbud.

2289

2290 **Begrunnelse:**
2291 Med bakgrunn i Nasjonal transportplan skal alle i Norge gis mulighet for transporttjenester.
2292 Dette er ikke tilfelle i dag. Med vår spredte bosetning er vi avhengig av privatbilen!
2293 Når den offentlige kommunikasjon er mangelfull, må folk bruke bil til og fra jobb, aktiviteter og
2294 til handelssentre for å gjøre innkjøp. Arbeiderpartiet har sagt at vi skal ivareta mangfoldet og
2295 ta hele landet i bruk. Derfor kan ikke distriktene leve med de høye drivstoffkostnadene.
2296 Distriktene i Norge er avhengig av bilen. Det gjør ikke privatbilen til en luksus, men til en
2297 nødvendighet.

2298 Reduserte drivstoffavgifter gjelder ikke bare for alle som er avhengig av privatbilen, men
2299 også i høyeste grad for næringsvirksomheter som har fått en formidabel økning i
2300 driftskostnader – uten at dette blir kompensert gjennom økt betaling for varer og tjenester
2301 som leveres.

2302 Det oppleves derfor som svært urettferdig og urimelig at kostandene til drivstoff fortsatt er
2303 høye for næringslivet og for oss som er nødt til å benytte oss av bilen hver dag. En
2304 differensiering av avgiftene mellom by og land er nødvendig, og god distriktspolitikk.

2305 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2306

2307

2308 **5.0 Flyktning-, asyl-, innvandrings- og integreringspolitikk**

2309

2310 **Forslag nr. 5.1**

2311 **Tittel:** Man lærer språk best i praksis

2312 **Fra:** Lillehammer Arbeiderparti

2313

2314 **Forslag:**

2315 Styrke tilbudet for «norskopplæring på arbeidsplassen», slik at den blir lett tilgjengelig over
2316 hele landet. Gjøre det lettere å kombinere språkopplæring med arbeid.

2317

2318 **Begrunnelse:**

2319 Dagens norskopplæring er veldig skolebasert og gjør det svært vanskelig for voksne
2320 innvandrere å lære seg språket. Når man skal etablere seg i et nytt land, har man dessverre
2321 ikke råd til å gå på norskkurs istedenfor å jobbe. Ved å tilby norskopplæring på
2322 arbeidsplassen, kan arbeidstakere lære seg norsk på veldig praktisk og effektiv måte. Lett
2323 tilgjengelig opplæring forebygger utenforskap, gir selvstendighet og sikrer mange muligheter
2324 på norsk arbeidsmarked. I tillegg legger det til rette for deltakelse i norsk demokrati og
2325 samfunn.

2326

2327 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2328

2329

2330

2331 **6.0 Boligpolitikk**

2332

2333 **Forslag nr. 6.1**

2334 **Tittel:** Gjøre noe med boligkostnadene

2335 **Fra:** Stor-Elvdal Arbeiderparti

2336

2337 **Forslag:**

2338 Myndighetene må inn å styre og gjøre noe med reguleringsplaner, omsetning av tomter og
2339 endre de gunstige skattereglene ved å kjøpe og leie ut. Det må bygges boliger etter behov.

2340

Begrunnelse:

Vi har vært vitne til at «kapitalkreftene» har styrt boligprisene i mange år opp til et nivå hvor mange ikke har råd til å skaffe seg et hjem for sin familie. Det er en skam at f.ek 30-40 årenes Oslo med et stort behov for hybler og leiligheter til ungdom som går på skole/universitet, ikke har gjort mer de siste årene. Dette samsvarer ikke med verdiene i den «nordiske modellen» som vi er så stolte av.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 6.2

Tittel: Har man råd til dyr leie så har man råd til å eie!

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderparti ønsker en boligpolitikk som gjør det enklere for vanlige folk å komme på boligmarkedet. Dette gjelder særlig førstegangskjøpere, enslige forsørgere og barnefamilier. Vi vil arbeide for at flere som har betalingsevne, men ikke egenkapital, mulighet til å få startlån ved å øke Husbankens lånerammer.

Begrunnelse:

Lillehammer Arbeiderpartiet ønsker flere veier inn til boligmarkedet for å gi flere muligheten til å bli eier av egen bolig. Det er viktig at boligpolitikken ikke blir en ulikhetsmaskin, og prisene for leie på Lillehammer har blitt høyere, som gir også mindre mulighet for de som leier til å spare til egen bolig. Husbanken må få et samfunnsoppdrag der de kan gi flere som kan vise til at de har betalt husleie i mange år muligheten til å kunne eie. Dersom man har i mange år betalt en dyr leie så er det ikke noe som kan vise til at man ikke har råd til å betale når man eier. Lillehammer Arbeiderparti mener at det at færre får kjøpt bolig når voksenlivet starter bidrar til å øke forskjellene mellom folk - denne utviklingen må vi bidra til å snu.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

7.0 Helsepolitikk

Forslag nr. 7.1

Tittel: ADHD blir ikke borte når man fyller 18

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Voksne med ADHD som bruker Melatonin fast, skal kunne få den på blå resept. Styrke forskning på ADHD hos voksne.

Begrunnelse:

Voksne med ADHD blir ofte glemt i dagens lovverk. Dagen man fyller 18 blir man plutselig regnet som voksen og får ikke lenger blåresept på medisiner som er beregnet for ungdom med ADHD. Dette skaper mange unødvendige vanskeligheter da man er plutselig tvunget til å bytte medisiner «over natta».

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 7.2

Tittel: Systematisk og tverrsektoriell oppfølging av voldsofre!

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

2396
2397
2398
2399
2400
2401
2402
2403
2404
2405
2406
2407
2408
2409
2410
2411
2412
2413
2414
2415
2416
2417
2418
2419
2420
2421
2422
2423
2424
2425
2426
2427
2428
2429
2430
2431
2432
2433
2434
2435

2436
2437

2438
2439
2440
2441
2442
2443
2444
2445
2446
2447
2448

Forslag:

Lillehammer arbeiderparti ønsker å styrke tverrsektoriell oppfølging av voldsofre, for deres psykiske helse og trygghet angår også oss som er opptatt av verdiene frihet, likhet og solidaritet.

Begrunnelse:

I Norge har over 2000 mennesker voldsalarm på grunn av vold i nære relasjoner. Partnerdrap statistikken har gått opp. Hvert fjerde drap i Norge er partnerdrap, og det er ofte forutgående hendelser før partnerdrap. Forebyggingsarbeidet må derfor prioriteres høyere. Ved brudd på besøksforbud må det raskt gripes inn. Selv om voldsalarm er en telefon med en knapp som gir rask kontakt til politiet, så er det fortsatt en påkjenning for de som blir forfulgt, truet og trakassert å ha ansvaret alene om å beskytte seg selv. De som bor på Lillehammer med voldsalarm har Kriesesenteret nær sentrum, og de med barn har ofte enten barnehage eller skole som en instans som også følger med på barn og unge sin utvikling og helse samt helsestasjonen. Vi trenger allikevel høyere kompetanse om vold i nære relasjoner hos familievernkontoret, en instans som gjør en god jobb på mange områder men som ifølge kriesesenteret, opplever voldsofre at de setter for fort merkelappen høyt konflikt klima på situasjoner som handler om en part som ikke lar den andre få leve i fred. Ikke alle instanser på Lillehammer vet hva voldsalarm og besøksforbud er og innebærer. Det bør ikke være slik at det er kun politiet som har denne kunnskapen. På Lillehammer har vi oppfølging av voldsofre i handlingsplanen for vold i nære relasjoner, men vi trenger å praktisere dette systematisk og tverrsektoriell på Lillehammer. En handlingsplan vil også være vanskelig å praktisere hvis kompetansen om vold i nære relasjoner ikke er lik over hele hjelpelinjen. For mange voldsofre føler også på skam for det de har opplevd, og fortsetter å oppleve. Frihet er noe mange kan ta for gitt men for de med voldsalarm er det ingen selvfølge. Forslag: Lillehammer Arbeiderparti står i solidaritet med voldsofre som ønsker å leve ett fritt liv - også lenge etter at de har dratt fra voldsutøver. Ingen er frie før alle er frie, og Lillehammer Arbeiderparti ønsker at ingen voldsofre skal føle seg alene eller glemte. Dette er et samfunnsproblem som skal bekjempes.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 7.3

Tittel: Psykisk helsetilbud for barn 0-12 år

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil

- at det etableres en satsning på tilbudet innen psykisk helse for gruppen barn i alderen 0-12 år. Til dette trengs det nye statlige midler til kommunene.

Begrunnelse:

Det er behov for at barn og unge i alderen 0-12 år får et sterkere tilbud innen psykisk helse. Det foreligger et høringsutkast fra Helsedirektoratet der det anbefales at dette helsetilbudet skal komme i tillegg til andre helse- og omsorgstjenester som helsestasjon- og skolehelsetjenesten og fastlegetjenesten. Unge fra 13 år har et tilbud gjennom Ungdomskontakten, helsestasjonen og samarbeid med Psykisk helse og rustjenester fra 16 år.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

2449 **Forslag nr. 7.4**

2450 **Tittel:** Styrka psykisk helsetilbud

2451 **Fra:** Nord-Fron Arbeiderparti

2452

2453 **Forslag:**

2454 Arbeiderpartiet må jobbe for styrking av psykisk helsetilbud, slik at vi kan hjelpe familier og
2455 enkeltmennesker som trenger behandling.

2456

2457 **Begrunnelse:**

2458 Fra alle hold hører vi at mange sliter med psykisk helse – også beskrevet som psykisk
2459 uhelse. Flere og flere unge har utfordringer og søker hjelp. Mange har utfordringer og søker
2460 ikke hjelp. Enkelte velger å avslutte livet. Utfordringen gjelder også eldre.

2461 Pasienter ute i kommunene må ofte vente år på behandling. Vi risikerer at tilbudet kommer
2462 for sent for de det gjelder. Tilsvarende lang ventetid er akutt for andre akutte livstruende
2463 sykdommer.

2464

2465 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2466

2467

2468 **Forslag nr. 7.5**

2469 **Tittel:** Tjenester for – rus og helse

2470 **Fra:** Stange Arbeiderparti

2471

2472 **Forslag:**

2473 Helhetlig styrking av psykisk helsehjelp for alle aldersgrupper og på alle nivåer, inkludert
2474 forebyggende tiltak.

2475 - Spesielt fokus på barn og ungdom/unge voksne

2476 - Sikre god overgang fra barn og ungdom til voksen, herunder fokus på pårørende - Sikre
2477 rask utredning og igangsetting av behandling, herunder vurdering av hvordan fastsettelse av
2478 frist for rett til helsehjelp praktiseres

2479 - Sikre at ingen faller mellom to stoler og ikke mottar behandling (f.eks. for syk for DPS, ikke
2480 syk nok til å innlegges i sykehus)

2481 - Sikre godt ettervern ved avsluttet behandling/utskrivning fra sykehus/institusjon

2482 - I forbindelse med ovennevnte vurdere behov for styrking av utdanning/ etterutdanning av
2483 personale

2484 - Forebyggende arbeid

2485

2486 **Begrunnelse:**

2487 Vi opplever at det skal spares innen helsesektoren, og det foretas store kutt også innen
2488 psykisk helsehjelpsektoren. Det kuttes i antall sengeplasser, ventetiden øker både hos DPS
2489 og BUP. Samtidig øker behovet for hjelp. Når det kuttes i en sektor hvor det kanskje ikke
2490 stod like godt til på alle felter, samtidig som behovet øker, da blir ikke resultatet pent. Vi
2491 mener det trengs en generell styrking av psykisk helsehjelp og ønsker å bringe følgende
2492 forslaget inn til Arbeiderpartiet sentralt.

2493

2494 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2495

2496

2497 **Forslag nr. 7.6**

2498 **Tittel:** Vaksine

2499 **Fra:** Stange Arbeiderparti

2500

2501 **Forslag:**

Stange Arbeiderparti ber om at vaksine mot smittsom hjernehinnebetennelse inkluderes i det nasjonale gratis vaksinasjonsprogrammet.

Begrunnelse:

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

8.0 Landbrukspolitikk

Forslag nr. 8.1

Tittel: Landbruket må bli beredskaps-næring.

Fra: Lom Arbeiderparti.

Forslag:

Norsk landbruk må gå inn i den generelle beredskap på lik linje med strøm og vann. Den norske stat må opprette en fonds-styring av jordbruket. Penger fra fondet blir justert slik at bonden får utlignet innteksttap på grunn av økte utgifter i produksjon og som sikrer forutsigbarhet i landbruket over mange år.

Begrunnelse:

Vi har nå et landbruk hvor svært mange sitter på gjerdet og ikke vet om hva de skal gjøre i forhold til framtiden i landbruket. I 2022 fikk bøndene ei krisepakke og et landbruksoppgjør som var bra. Her fikk bøndene stort sett igjen for de økte utgiftene men det har ikke gitt lønnsøkning.

Skal vi få langsiktige investeringer så må det skapes forutsigbarhet over mange år. Nå vet ikke bonden lenger enn et år av gangen. Dette kan ikke fortsette. Med en verdenssituasjon som er mer uforutsigbar enn på lenge, hvor vi ser at det blir produsert mindre mat pga krig og konflikter, klimaforandringer og hvor store matproduserende land innfører eksport-stopp på matvarer. Dette kan gjøre at vår evne til å kunne kjøpe oss mat som i dag, plutselig ikke er til stede.

Vi har og en moralsk forpliktelse til å ikke kjøpe mat foran fattige land .

Vi har vedtatt at vi vil ha en selvbergingsgrad på 50 prosent. Da må vi ta et valg som gjør at bønder i vårt fylke og i resten av landet, vil og kan fortsette med en svært viktig jobb for oss som nasjon.

Tine og Nortura sin markedsregulator-rolle er svært viktig men tar ingen hensyn til utgiftssiden.

Bonden sin inntekt på kjøtt og mjølk er fastlagt og de har svært få muligheter til å få ekstra inntekter.

Vi må sikre framtidig norsk matvareproduksjon før det er for sent.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 8.2

Tittel: Økt lønnsomhet for små gårdsbruk i fjellområder

Fra: Dovre Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må gjøre det mer lønnsomt og attraktivt å drive mindre gårdsbruk i fjellområder, ved å: a) styrke insentivene som sørger for utmarksbeite, setring og klimatilpassing, b) Tette inntektsgapet til resten av samfunnet, og legge økonomisk til rette for små- og mellomstore bruk, c) lage gode rammevilkår slik at også små- og mellomstore melkeprodusenter kan og vil legge om til løsdrift, uten å måtte øke besteningen, og d) styrke

2556 insentivene til å ta vare på kulturlandskap som styrker mangfoldet av markblomster, bier og
2557 andre arter som ivaretar økosystemet.

2558

2559 **Begrunnelse:**

2560 Jordbruket skal sikre Norges befolkning nok og trygg mat basert på norske naturressurser.
2561 Det legges ned rekordmange gårdsbruk, og gårdbrukere lever under svært pressede
2562 rammer. For å få tilskudd til omstilling stilles det høye krav til størrelse på produksjonen. Det
2563 er utfordrende for regioner som Gudbrandsdalen, og bidrar også til færre levedyktige
2564 landbruk.

2565 Det er avgjørende for både beredskap og selvforsyningsgraden, samt å ivareta
2566 kulturlandskap og historie, og at vi klarer å ta vare på jordbruket.

2567

2568 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2569

2570

2571 **Forslag nr. 8.3**

2572 **Tittel:** Fjellandbruk og matsikkerhet

2573 **Fra:** Folldal Arbeiderparti

2574

2575 **Forslag:**

2576 Innlandet Arbeiderparti krever at det iverksettes tiltak som sikrer større grad av forutsigbarhet
2577 i landbruket, både i forhold til investeringsbehov og inntektsutjevning. Videre må det
2578 tilrettelegges for et mangfold, også når det gjelder driftsstørrelser. Når skjerpa krav til båsfjøs
2579 og løsdriftskravet skal innfris, er det viktig at løsningene kan tilpasses produksjonsvolum,
2580 ressursgrunnlag og bondens interesser og ønsker.

2581

2582 **Begrunnelse:**

2583 Samfunnsoppdraget til norsk landbruk er i Hurdalsplattformen beskrevet som «... å sikre
2584 Noregs befolkning nok og trygg mat produsert på norske naturressursar, og slik bidra til
2585 arbeid, god ernæring og helse.» Norge har et stort ansvar for å produsere mer av maten vår
2586 sjøl og bygge opp igjen beredskapslager. Fjellandbruket er viktig med tanke på
2587 matproduksjon/økt forsyningsgrad. Det handler om bruk av utmarksressursene, hindre
2588 gjengroing, ivareta viktig kulturlandskap og ringvirkningene hver driftsenhet har for hele
2589 kommunen. Strømkostnader og øvrige innsatsfaktorer har økt radikalt, og kan endres mye
2590 gjennom et år. Det står i sterk kontrast til at landbrukets inntjening i stor grad avgjøres en
2591 gang i året; gjennom de årlige jordbruksforhandlingene. Det er avgjørende med
2592 *forutsigbarhet* i forhold til investeringsbehovene som kommer med skjerpa krav til båsfjøs og
2593 løsdriftskrav, og også i forhold til inntektsutjevning. Vi må stoppe strukturutviklinga og i større
2594 grad være opptatt av mangfold. Det er plass til både store enheter, mellomstore og små
2595 bruk. Skreddersøm er viktig; driftsplaner må tilpasses produksjonsvolum, ressursgrunnlag og
2596 bondens ønsker. Ikke alle vil bli store, og vi har ingen bonde å miste.

2597

2598 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2599

2600

2601 **Forslag nr. 8.4**

2602 **Tittel:** Løsdriftskrav bør drøftes på nytt

2603 **Fra:** Nord-Fron Arbeiderparti

2604

2605 **Forslag:**

2606 Krav om løsdrift for mjølke- og ammekubruk bør opp til ny vurdering. Det bør vurderes om
2607 løsdriftskravet kun skal gjelde ved nybygg.

2608

2609 **Begrunnelse:**
2610 Fra 2034 må alle mjølke- og ammekubruk legge om fra båsdriftsfjøs til løsdrift.
2611 Over 50 % av landets mjølkeprodusenter driver fortsatt i bås fjøs.

2612 Ifølge tall fra Nibio vil det koste mellom 18 og 23 milliarder for å imøtekomme løsdriftskravet
2613 på landsbasis. På hvert enkelt bruk handler det om en investering mellom 6- 10 millioner
2614 kroner ettersom ant på besetningen.
2615 Veldig mange melkeprodusenter i distrikta ligger på ca. 20 produksjonsdyr
2616 Kostnaden for ombygging til løsdrift vil gjøre flertallet av disse brukene ulønnsomme med
2617 nedlegging av driften som sannsynlig utfall.

2618
2619 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
2620

2621
2622 **Forslag nr. 8.5**
2623 **Tittel:** Verdikjeden for mat må forandres
2624 **Fra:** Våler Arbeiderparti
2625

2626 **Forslag:**
2627 Innlandet Arbeiderparti vil sørge for at en større del av verdikjeden tilfaller matprodusentene,
2628 samt dempe innflytelsen til kjedemakta. Vi vil også redusere presset om økt effektivitet i
2629 norsk landbruk.
2630

2631 **Begrunnelse:**
2632 Norsk matproduksjon er preget av ekstremt lav selvforsyning og lønnsomhet. Gårdsbruk over
2633 hele landet fortsetter å bli nedlagt i et stort tempo, og dette legger betydelig press på vår
2634 kunnskapsbaserte tradisjon av forvaltning av naturressurser. Kravet til høy effektivitet er
2635 stadig presserende og setter mange bønder i en situasjon med enorm gjeld og investeringer
2636 de får negativ kapitalavkastning på. Profitten tilfaller de tre største kjedemaktene i landet,
2637 som dominerer markedet. Disse tre aktørene tar gradvis over mer kontroll av verdikjedene
2638 for mat, for å sikre sin egen profitt, men dessverre på bekostning av de andre aktørene i
2639 markedet. Siden jordbruket er under relativt sterk statlig kontroll er det et politisk ansvar å
2640 sørge for at bonden sitter igjen med en lønn å leve av og produksjon i hele landet.

2641
2642 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
2643

2644
2645 **9.0 Kultur, familie og likestilling, frivillighet**
2646

2647 **Forslag nr. 9.1**
2648 **Tittel:** Bedre økonomiske vilkår for frivilligheten
2649 **Fra:** Lillehammer Arbeiderparti
2650

2651 **Forslag:**
2652 Lillehammer Arbeiderpartiet krever at staten øker momskompensasjonen for frivilligheten.
2653 Dette fordi frivilligheten i dag betaler 500 millioner i avgift til staten.
2654

2655 **Begrunnelse:**
2656 Deltakelse i frivilligheten på samfunnsnivå er spesielt viktig for de som vokser opp med
2657 familier som ikke har god råd eller lav tilknytning til samfunnet. I Norge bidrar den frivillige
2658 innsatsen med verdiskapning målt til over 70 milliarder kroner i året, samtidig må frivilligheten
2659 betale 500 millioner kroner i avgift på frivillighet og dugnad hvert år.

2660 Avgiften til staten gir dyrere aktiviteter siden ikke all merverdiavgift kompenseres. Lavere
2661 kostnader for å delta i frivillig aktivitet er bra for de med dårligere råd. Idrett og kultur er

sammen med frivilligsentralene viktige arenaer for alle i oppveksten og alle drives av frivillighet etter den norske modellen. Dette gir alle mulighet til å delta. På Lillehammer har vi bl.a. ski dager for barn og unge der det er frivillige som står på for å få til det, men ikke alle barn og unge har egne ski, klær og mulighet til å bli med. Hva hvis de frivilligheten kunne ha kjøpt ski for de pengene som heller går til avgift til staten. Eller f.eks kjøpt tuba til musikkorpset. Et privat selskap får fullt fradrag for momsen, og Lillehammer Arbeiderparti mener at dugnadsarbeid ikke skal ha dårligere betingelser enn privat næringsliv.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 9.2

Tittel: Ja til utbygging av Kunsthall Innlandet!

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderpartiet støtter utbyggingen av Kunsthall Innlandet under Stortorget for å styrke Lillehammer og Innlandet som kulturby og – fylke.

Begrunnelse:

Dagens Lillehammer Kunstmuseum har en høy internasjonal stjerne og har allerede sikret seg flere internasjonalt anerkjente utstillinger. Gjennom utbyggingen Kunsthall Innlandet under bakken på Stortorget vil denne posisjonen forsterkes, og bidra til at flere internasjonale utstillinger legges til byen. Det vil utvilsomt styrke museets posisjon og renommé, og bidra til flere besøkende fra inn og utland til kulturfylket Innlandet.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 9.3

Tittel: FOREBYGGING AV NEGATIV SOSIAL KONTROLL, VOLD OG TVANGSEKTESKAP

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet skal fremme flere tiltak for å forebygge negativ sosial kontroll, vold og tvangsekteskap.

Begrunnelse:

Norge er et fritt land. Vårt samfunn bygger på demokrati, likestilling og frihet for enkeltindividet. Derfor er det ekstra viktig å ha søkelys på de barn og unge som opplever negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, trusler og vold fra egen familie. Vi i Arbeiderpartiet kan ikke godta at barn som bor i Norge ikke har grunnleggende menneskerettigheter og holdes utenfor det norske samfunnet. Dette gjelder for eksempel rett til å bestemme over egen kropp, valg av ektefelle, kunne være åpen om seksuell legning og ikke minst valg av utdanning.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 9.4

Tittel: Mediapolitikk utformes nasjonalt, men med store virkninger lokalt

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

2716 Lokalradio må enten anerkjennes som media på like linje med andre og får støtte til å drive
2717 journalistikk, eller blir støttet gjennom andre ordninger slik at de fortsatt kan drives videre
2718 med full aktivitet.

2719
2720 **Begrunnelse:**

2721 Lokalradioer landet over bidrar til å samfunnsdebatt, nyhets-, informasjons- og
2722 kulturformidling, men er ikke anerkjent som media av gjennom nasjonal politikk.

2723 Medietilsynet har anbefalt ovenfor Kulturdepartementet en egen mediestøtte for lokalradio,
2724 med en ramme på 20 millioner kroner. I statsbudsjettet ble anbefalingen tatt ut. Lokalradio er
2725 særlig hardt presset nå på grunn av investeringer i DAB, inflasjon og galopperende
2726 strømpriser.

2727 Lokalradio kan også være et alternativ i deler av kommunen der ikke DAB er tilgjengelig og
2728 således en viktig aktør for våre innbyggere. Derfor mener vi at lokalradio må enten
2729 anerkjennes som media på like linje med andre og får støtte til å drive journalistikk, eller blir
2730 støttet gjennom andre ordninger slik at de fortsatt kan drives videre med full aktivitet

2731 Vi i Grue Arbeiderparti både anerkjenner og berømmer den rollen lokalradioen har for vårt
2732 distrikt. Dette er eneste tilgjengelige radio i deler av kommunen, og det er også en viktig
2733 aktør for våre innbyggere. Lokalradioene i Innlandet alene har 51 sendere på lufta som
2734 trekker strøm hele døgnet hele året

2735 Hva kjennetegner lokalradio:

2736 Er gratis å høre på, og bidrar til nyhets og informasjonsformidling til innbyggerne.

2737 Er kringkastet distribusjon, og dekker mange områder som ikke engang har mobildekning.

2738 Sender på FM og vil være operativ i en beredskapssituasjon hvor f.eks. GPS-signalet ikke
2739 fungerer (DAB trenger både linjemating og GPS).

2740 Lyttes til av nesten en halv million nordmenn hver eneste dag.

2741
2742 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2743
2744
2745 **Forslag nr. 9.5**

2746 **Tittel:** Nasjonal støtte til Alf Prøysen

2747 **Fra:** Ringsaker Arbeiderparti

2748
2749 **Forslag:**

2750 Innlandet Arbeiderparti vil:

- 2751 • gi statlig fokus og økonomisk støtte for å kunne fortsette den viktige oppgaven med å
- 2752 hedre, minne og aktualisere Alf Prøysen

2753
2754 **Begrunnelse:**

2755 Ringsaker kommune har påtatt seg rollen med å være vertskap for det nasjonale kulturhuset
2756 for Alf Prøysen og gjennom kommunens driftsbudsjett avsatt midler til drift og vedlikehold
2757 av kulturarven, byggene, utstillingene og uteområdet i Prøysen. Målet er å minne, hedre og
2758 aktualisere hans forfatterskap. For at Prøysenhuset også i årene fremover skal kunne trygge
2759 den levende formidlingen med utviklingsarenaene for barn og unge trenger Ringsaker
2760 kommune statens hjelp. Alf Prøysen var av de fattigste fattige i Norge. Gjennom sine nære
2761 og ekte skildringer av hvor vanskelig det kan være å være menneske, ikke å være en del av,
2762 gjennomførte han tidenes klassereise og ble Norges største kjendis. Vi mener at
2763 kulturskatten etter Alf Prøysen er for viktig til at dagens barn og unge ikke skal få møte den i
2764 skoleverket og på Prøysenhuset.

2765
2766 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2767
2768
2769
2770
2771
2772
2773
2774
2775
2776
2777
2778
2779
2780
2781
2782
2783
2784
2785
2786
2787
2788
2789
2790
2791
2792
2793
2794
2795
2796
2797
2798
2799
2800
2801
2802
2803
2804
2805
2806
2807
2808
2809
2810
2811
2812
2813
2814
2815
2816
2817
2818

Forslag nr. 9.6

Tittel: Nasjonal strategiplan for eksport av norske kulturvarer til utlandet

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

- Styrke Norges omdømme i utlandet på det kulturelle plan.
- Lage en nasjonal strategiplan for eksport av norske kulturvarer til utlandet.
- Føre en mer systematisk og målretta satsing innenfor norsk kulturarv.
- Styrke og utvikle norsk spill- og filmindustri.
- Bistå aktører i norsk kulturliv aktivt og legge til rette for dem til å slå igjennom i utlandet, og eksportere produktene sine til utlandet.

Begrunnelse:

En nasjonal strategiplan for eksport av norske kulturvarer til utlandet vil ikke bare øke attraktiviteten, men også omdømmet til norsk kultur og berike kulturlivet. Det vil i tillegg gagne kulturlivet og turistnæringer gjennom å gjøre norsk/nordisk kultur mer tilgjengelig for et internasjonalt publikum.

Det finnes allerede et marked med stor etterspørsel for nordisk kultur internasjonalt. Dette kan sees gjennom internasjonale bestselgere i musikk, spill, spillefilmer og serier. Det produserer innenfor alle disse sjangere baseres på norrøn mytologi og nordisk kulturarv. I litteraturen nyter nordisk krim stort ry og omdømme.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

10.0 Arbeidsplasser og næringspolitikk

Forslag nr. 10.1

Tittel: Muligheter for å jobbe fra hele fylket i Fylkeskommunen

Fra: Dovre Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må ta en lederrolle og sørge for at ansatte i Fylkeskommunen og andre offentlige instanser kan bo og jobbe digitalt og fra avstand i hele fylket. Dette vil også styrke Fylkeskommunen som en attraktiv arbeidsplass og tiltrekke seg kompetanse. Ved å ta i bruk lokale kontorfellesskap der ansatte bor, får man større fleksibilitet for hvor kompetansen kan bo og jobbe.

Begrunnelse:

Fylkeskommunen er en viktig kompetansearbeidsplass i fylket. Ved å åpne opp for at ansatte kan jobbe i Fylkeskommunen og bo hvor som helt i fylket, kan også distriktene tilby flere kompetansearbeidsplasser. Dette er viktig for å tiltrekke seg innbyggere med ulik bakgrunn og kompetanse, som bidrar til å styrke lokalsamfunnene. Dette vil også åpne arbeidsmarkedet og mulige søkere, og vil styrke Fylkeskommunen som tilstedeværende og kompetanse.

Det er også viktig med ansatte i Fylkeskommunen som representerer hele fylket. Det vil styrke fylkeskommunens tilstedeværelse i hele regionen. Dersom ansatte utelukkende bor i nærhet til Hovedsetene i Lillehammer og Hamar, påvirker det også tilgangen til nettverk, interesser og prioriteringer, hva de kjenner til og er knyttet til. Bruk av digitale verktøy har

2819 eksplodert. I det private næringsliv åpner stadig flere for at ansatte kan jobbe hvor som helst,
2820 som et grep for å være attraktive og tiltrekke seg den beste kompetansen.
2821 og det er i dag ingen grunn til at alle må møte opp på samme kontor. For å sørge for
2822 samhold og arbeidsmiljø, kan det stilles krav til å møte på kontoret noen faste dager i
2823 måneden.

2824
2825 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
2826

2827 2828 **Forslag nr. 10.2**

2829 **Tittel:** Nye løsninger for næringsvennlig vern

2830 **Fra:** Dovre Arbeiderparti
2831

2832 **Forslag:**

2833 Det må utvikles og testes nye måter å verne villrein på Dovrefjell, som kombinerer hensynet
2834 til vern og lokalt næringsliv på en bedre måte enn i dag. Slike løsninger må sørge for lokale
2835 bruksrettigheter, samtidig som de kompenserer lokale områder for tapt næringsmuligheter og
2836 båndlagt areal. Dette kan gjøres ved å stille krav til bruk av guide i utvalgte områder, offentlig
2837 kompensasjon for vernede områder, sette maksgrense for antall turister, økt prisene eller
2838 annet.

2839 2840 **Begrunnelse:**

2841 Villreinstammen på Dovrefjell er den reneste villreinstammen i Europa, og er viktig å verne i
2842 et internasjonalt kulturarv hensyn. 75 % av Dovre er verna, sammenligna med 22 % i
2843 Innlandet. Dette gir sterke begrensninger for lokalt næringsliv, og næringsaktører flytter ut av
2844 regionen for å kunne drive lønnsomt.

2845 Bruksbegrensningene er strenge, og går på bekostning av lokalt næringsliv. Likevel fungerer
2846 ikke vernet: Villreinstammen svekkes fortsatt, og er nå kategorisert som kritisk truet.

2847 Lokale guider og næringsliv følger strenge regler for ferdsel i nasjonalparkene, samtidig som
2848 turistene på egenhånd går inn i sårbare områder, forstyrrer reinen mm. Ved å eksempelvis
2849 begrense mulighetene for ferdsel på egenhånd sikrer man at hensynet til villrein ivaretas, i
2850 tillegg til at det styrker lokale næringsmuligheter. Det er viktig å ivareta de lokale
2851 innbyggernes rettigheter for ferdsel.

2852 Nye løsninger for vern bør testes som pilotprosjekt på Dovrefjell, før det vurderes og
2853 eventuelt iverksettes i flere områder.

2854
2855 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
2856

2857 2858 **Forslag nr. 10.3**

2859 **Tittel:** Tilskudd til særlig utsatte områder

2860 **Fra:** Dovre Arbeiderparti
2861

2862 **Forslag:**

2863 Arbeiderpartiet må jobbe for distriktsretta, økonomiske virkemidler og tiltakspakker som
2864 tilrettelegger for sysselsetting og befolkningsvekst i områder som er utsatt for
2865 befolkningsnedgang og svak sysselsetting. Regioner som Nord-Gudbrandsdalen, Nord-
2866 Østerdalen mm. bør defineres som egne tiltakssoner som gjør det mer attraktivt og bo, jobbe
2867 og drive næring i slike særlig utsatte distriktsområder.

2868 2869 **Begrunnelse:**

2870 Flere distrikter i Innlandet, blant annet Nord-Gudbrandsdal, scorer svært lavt på
2871 sysselsettings- og befolkningsvekst. Dette er også lavere enn andre utsatte områder som
2872 Troms og Finnmark, uten at Innlandet mottar samme økonomiske virkemidler for å motvirke
2873 denne trenden. For å tilrettelegge for tilflytting og vekst i hele fylket, opprettholde gode
2874 lokalsamfunn og en aktiv distriktspolitikk, må Arbeiderpartiet jobbe for å innføre
2875 tilskuddsordninger som tilrettelegger for økt tilflytting og aktivitet i disse utsatte områdene.

2876
2877 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2878
2879
2880 **Forslag nr. 10.4**

2881 **Tittel:** Kvinner som vekstfaktor i Innlandet

2882 **Fra:** Hamar Arbeiderparti

2883
2884 **Forslag:**

2885 Skal vi få fart på Innlandet må det satses på arbeidsplasser for kvinner. Det kan være
2886 nøkkelen til vekst og tilflytting. SINTEF sier at Innlandet alene kan bidra med 20 mrd. i økt
2887 verdiskapning gjennom utvikling og foredling av fornybare ressurser. Ifølge dem kan det
2888 skapes 25 000 nye grønne arbeidsplasser. Mange av disse bør rettes mot kvinner.

2889
2890 **Begrunnelse:**

2891 Det er bred enighet om at Innlandet må løftes gjennom en aktiv næringspolitikk. Landsmøtet
2892 i Arbeiderpartiet har tidligere besluttet at det skal utformes regionale planer med
2893 utgangspunkt i partiets nasjonale arbeidsprogram. For vårt område ble det laget en
2894 *Vekstplan for Innlandet*. Den inneholder satsingsområder og konkrete tiltak for å bidra til
2895 vekst og verdiskapning. Vi må ha framtidsrettede utdanningstilbud som er tilpasset
2896 arbeidslivets behov, og her må kvinners ønsker vektlegges. Det må bli sterkere satsing på
2897 grønne linjer på fagskoler og bredere studietilbud på de desentraliserte utdanningssentra,
2898 f.eks. sykepleierutdanningen. Vi vil ha trygg mat på norske ressurser, og det må bli mer
2899 fokus på kvinner i landbruket. Innenfor skog- og trenæringen ligger det store muligheter.
2900 Fagretningen TIP (teknikk og industriell produksjon) bør i større grad rettes mot jenter.

2901 Handelshøyskolen BI er klokkeklar: Økt likestilling gir økt lønnsomhet. Når vi heier på
2902 likestilling, handler det ikke bare om rettferdighet. Det handler også om sunn og bærekraftig
2903 økonomi. Sammenhengen mellom likestilling og velstand er klar. Den viser at 10 prosent av
2904 veksten i BNP (bruttonasjonalprodukt) kommer fra vekst i sysselsetting – hovedsakelig på
2905 grunn av vekst i kvinners sysselsetting. Derfor vil flere kvinner i jobb på heltid utgjøre en stor
2906 økonomisk gevinst.

2907 I en undersøkelse fra Fagforbundet ser vi at Innlandet kommer dårligst ut av alle fylkene i
2908 landet når det kommer til ufrivillig deltid. I Hedmark ønsker en av fire i deltidsstillinger seg en
2909 større stilling. Det blir viktig å imøtekomme, - for den enkelte og for samfunnet. Regjeringens
2910 krav om heltidsnorm pålegger kommuner og næringsliv klare føringer.

2911 At kvinner gjør det bra som bedriftsledere, og at likestilling lønner seg i næringslivet er også
2912 godt dokumentert. Bedrifter med et tungt innslag kvinner i toppledelsen har høyere
2913 lønnsomhet enn selskaper med færre kvinner. Bedrifter med høy grad av likestilling, gjør det
2914 bedre enn bedrifter med lavere grad av likestilling. Styrer som inkluderer kvinner har lavere
2915 konkursrisiko enn andre selskaper, og det er større sannsynlighet for at styrene tar
2916 beslutninger som gir langsiktig lønnsomhet og suksess.

2917 Selv om menn fortsatt er i flertall har Innlandet kvinner i mange framskutte lederjobber, - i
2918 Moelven industrier, Geno og i reiseliv- og utvikling. De er gode rollemodeller som oppfordrer

2919 andre kvinner til å ta utfordringen og være sulten på å utvikle seg. Det gjelder å løfte frem
2920 jenter tidlig, gi dem tillit og bygge nettverk. Kvinnenettverket i Hamar Arbeiderparti vil
2921 oppfordre til at jenter og kvinner også gis nødvendig grunnopplæring for å ta utfordringen.
2922 Det gjelder mentoring, lederopplæring og opplæring som styremedlem eller styreleder. Slik
2923 vil flere kvinner med fagkompetanse i bunn opparbeide lederkompetanse og trygghet for å
2924 søke toppjobber.

2925 Arbeiderpartiet lokalt og regionalt bør satse på kvinner i hele stillinger, i grønne yrker og i
2926 ledelse og bedriftsstyrer. Fordi likestilling er rettferdig og fordi det lønner seg.

2927 Vi minner om tidligere generalsekretær i FN, Kofi Annan, sine ord: «Likestilling er mer enn et
2928 mål i seg selv. Det er en forutsetning for å kunne møte utfordringen med å redusere
2929 fattigdom, fremme bærekraftig utvikling og bygge godt styresett.» Dette bør være rettesnoren
2930 også for Innlandet når vi går inn i ei tid som stiller større krav til å kombinere næringsmessig
2931 vekst med vern av naturen og klimaet.

2932
2933 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2934
2935
2936 **Forslag nr. 10.5**

2937 **Tittel:** Desentralisert arbeid
2938 **Fra:** Nord-Fron Arbeiderparti

2939
2940 **Forslag:**
2941 Innlandet fylkeskommune skal bli et foregangsfylke for desentralisert arbeid. Det bør i størst
2942 mulig grad legges til rette for at folk kan søke jobb i fylkesadministrasjonen uavhengig av
2943 hvor de bor i Innlandet. Ansatte skal i større grad få mulighet til å jobbe fra hjemme eller
2944 regionale kontorfellesskap, slik at fylkeskommunale jobber også blir tilgjengelige for folk som
2945 bor utenfor normal dagpendleavstand fra Hamar og Lillehammer.

2946
2947 **Begrunnelse:**
2948 I Hurdalsplattformen står det at «regjeringen vil legge til rette for at statlige ansatte kan jobbe
2949 desentralisert.» Pandemien har ført til utvikling av ny teknologi og arbeidsmåter som gjør at
2950 det i stadig flere stillinger ikke lenger er et praktisk behov for å møte fysisk på arbeidsplassen
2951 hver dag.

2952
2953 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

2954
2955
2956 **Forslag nr. 10.6**

2957 **Tittel:** Sirkulær bioøkonomi
2958 **Fra:** Våler Arbeiderparti

2959
2960 **Forslag:**
2961 Vi vil ha et tett samarbeid med Sirkulære Solør om etableringen av en industrisymbiose på
2962 Braskereidfoss som utnytter hele verdikjeden, i tillegg til spillenergi fra produksjon. Dette
2963 bruker vi videre som en modell for hvordan sirkulær bioøkonomi kan skape verdier rundt om i
2964 Innlandet. Vi vil også etablere et nasjonalt senter for håndtering av avfallstrevirke for å
2965 skalere opp antall ganger et treprodukt er gjennom verdikjeden før det brennes, og øke
2966 industrialiseringen av trebaserte byggesystemer og konsepter for å bidra til bedre utnyttelse
2967 av skogens ressurser, samtidig som vi kutter klimagassutslipp.

2968
2969 **Begrunnelse:**

Sirkulære Solør er et prosjekt med muligheter til å være et ledende eksempel på hvordan man utnytter bioøkonomien i full grad. Her er planen at man i tilknytning til Moelven (Norges største sagbruk) og Forestia (en av skandinavias største sponplatefabrikker) på Braskereidfoss utnytter spillenergien (varme, damp og aske) til etablering av veksthus, biokull og gass produksjon og etablering av landbasert fiskeoppdrett. Når vi videre inn i fremtiden vil oppleve mangel på energi er det helt essensielt med industriklynger som kan utnytte styrkene til de kolossale fornybare ressursene vi har i Norge gjennom skogen.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 10.7

Tittel: En fremtidsrettet petroleumspolitik

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Holde Barentshavet fritt for petroleumsaktivitet, og gjennom forvaltningsplanen for Barentshavet, sørge for at ny aktivitet skal være basert på fornybar næringsvirksomhet.
- Stoppe utvidelsen av eksisterende letelisenser.
- At det ikke skal gjøres nye lete- og prøveboringer.
- At det ikke skal åpnes nye oljefelt

Begrunnelse:

Ifølge det internasjonale energibyrået og FNs klimapanel må i praksis all leting og utbygging av olje og gass stanses for at vi skal kunne opprettholde 1,5-gradersmålet. Dette er fordi det i dag finnes nok eksisterende reserver til å overgå verdens klimabudsjett. En Arbeiderparti-ledet regjering må derfor legge frem en petroleumspolitik for 2020-tallet, hvor man ønsker å redusere finansiell klimarisiko, samtidig som man sikrer verdiskapning, utslippskutt og utvikling av nye næringer.

Tiden for videre leting etter petroleumsressurser på norsk sokkel må være over. All forskning peker på at klimaet ikke tåler økte utslipp fra nye uoppdagede felt, samtidig som den finansielle risikoen for samfunnet er for stor. Den gjennomsnittlige ledetiden på norsk sokkel fra funn til produksjon er på 16 år. Rystad Energys basis- scenario forventer ikke at uoppdagede reserver vil utgjøre en vesentlig del av norsk olje og gassproduksjon før etter 2040, samtidig forventes fossilprisene å falle kraftig dersom verden lykkes med klimapolitikken.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

11.0 Kommuneøkonomi

Forslag nr. 11.1

Tittel: Klimaendringer og beredskap

Fra: Sel Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må jobbe for:

- Bedre ordninger for forebygging av naturskader.
- Få ned distrikstandel i arbeid med flom- og rasforebygging.

Begrunnelse:

Det å ta hensyn til et endret klima er viktig for lokalsamfunns motstandsdyktighet i dag og i fremtiden. I dag ser vi en endring for 20-30% i klimapåslag for 200-årsflom. Kommunene i Innlandet kjenner jevnlig på hvordan det er å leve med fare for naturskader som flom og skred, og det jobbes iherdig med ulike klimatilpasninger. Norddølene lever i et område som er spesielt flom- og rasutsatt, og gjennom de siste 10-årene har en erfart at kostnadene er store når flommen rammer. Det å få på plass god flom- og rasforebygging er avgjørende for sikkerheten til lokalsamfunn. I dag er distriktsandelen satt til minimum 20%, og for en kommune som for eksempel Sel, vil det utgjøre et minimum på 50 millioner. I en allerede presset kommuneøkonomi er en slik utgift svært ødeleggende og vil være en stor begrensning for å levere gode tjenester til innbyggerne. Vi ser på den økonomiske belastningen for enkeltkommuner som uforholdsmessig høy for å trygge fellesskapets verdier.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 11.2

Tittel: Kommuneøkonomi

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Finansieringsordningen for ressurskrevende tjenester må forbedres og forsterkes.

Begrunnelse:

Ressurskrevende tjenester er tjenester for personer som har stort behov for kommunen som sikkerhetsnett. Disse tjenestene er en klippe for mange personer som har en krevende hverdag. Slike tjenester er noe av grunnmuren i vårt sosialdemokratiske samfunn. Gode tjenester for disse gruppene krever mange årsverk, noe som er krevende for kommunene å finansiere. Refusjonsordningen må derfor styrkes. Når personer innen denne gruppen fyller 67 år går de i prinsippet over til eldreomsorg, men behovet for støtte er det samme. Det må derfor etableres bedre finansiering for overgangen ved fylte 67 år.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 11.3

Tittel: Investeringsstilskudd til omsorgsboliger og sykehjem

Fra: Elverum Arbeiderparti

Forslag:

Kommunene må gis trygghet for at investeringsstilskudd til omsorgsboliger og sykehjem videreføres inntil framtidens behov for boliger hvor man kan gi helse- og omsorgstjenester døgnet rundt er dekket.

Begrunnelse:

I statsbudsjettet for 2023 ble investeringsstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjem foreslått redusert til tilskudd til de som allerede hadde søkt og fått tilsagn om penger. Investeringsstilskuddet kom på plass igjen da budsjettet ble vedtatt.

I en situasjon der vi står overfor en økning i antall eldre, noe som også vil medføre økt behov for helse- og omsorgstjenester døgnet rundt, skapte dette svært mye støy og uro.

De fleste kommuner vil ha behov for å øke antall plasser i nær forestående framtid, og det forventes vekst i mange år framover. Det er derfor viktig at man kan planlegge for brukere med ulike behov og at dette favnes av tilskuddsordninger gjennom Husbanken.

3077
3078 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
3079

3080
3081 **Forslag nr. 11.4**

3082 **Tittel:** Bekymring for kommuneøkonomien, da Barnevernsreformen er underfinansiert.

3083 **Fra:** Våler Arbeiderparti
3084

3085 **Forslag:**

3086 Barnevernet burde vært finansiert av staten i sin helhet.
3087

3088 **Begrunnelse:**

3089 Barnevernsreformen tredde i kraft 01.01.2022.

3090 Den flytter mer ansvar over til kommunene på barnevernsområdet.

3091 Reformen skal bidra til å styrke det forebyggende arbeid og tidlig innsats.

3092 Målene i reformen blir kun oppnådd gjennom endring i hele oppvekstsektoren.

3093 Det er bekymringsfullt at kommunene skal få økt finansieringsansvar for barnevernstiltak, og
3094 vi er spesielt bekymret for at billigere tiltak vil bli valgt overfor gode tiltak når kommunen
3095 allerede er under finansiert.

3096 F.eks. Plassering i spesialisert fosterhjem er særlig ressurskrevende tjeneste, men faller ikke
3097 under refusjonsordningen fordi tjenesten er hjemlet i annet lovverk enn Helse- og
3098 Omsorgstjenesteloven.

3099 Rammetilskudd til kommunene tar utgangspunkt i 2019.

3100 Det er ikke sikkert kommunene hadde så mange tiltak dette året, og faller dermed utenfor.

3101 Dette må ses på over flere år for at det skal bli riktig dekt opp.
3102

3103 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
3104
3105

3106 **Forslag nr. 11.5**

3107 **Tittel:** En mer rettferdig refusjonsordning ved ressurskrevende tjenester

3108 **Fra:** Eidskog Arbeiderparti
3109

3110 **Forslag:**

3111 For å sikre gode velferdstjenester og god kommuneøkonomi over hele landet, bør
3112 Arbeiderpartiet endre refusjonsordningen til ressurskrevende tjenester til det bedre.
3113

3114 **Begrunnelse:**

3115 Refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester gjelder for hele livsløpet og ikke kun til
3116 brukeren fyller 67 år Kommuner som har en stor andel brukere og høye utgifter per
3117 innbygger bør bli bedre kompensert. Det må sikres en gradert stabilitet i refusjonene ved
3118 bortfall av brukere. Den kommunale egenandelen ved ressurskrevende tjenester bør bli
3119 reduseres.
3120

3121 Refusjonsordningen strekker seg kun til brukerne er 67 år, men hvor utgiftene er der for
3122 kommunene også etter at brukerne er blitt 67 år og over. Ordningen må endres til å gjelde
3123 hele livsløpet. For flere kommuner er ressurskrevende tjenester en relativ stor del av både
3124 inntekts – og utgiftssiden av budsjett. Dette gir grunnlag for økonomisk risiko og mindre
3125 ressurser til de kommunene det gjelder. For å motvirke dette bør kommuner med en stor
3126 andel ressurskrevende tjenester både ha en inntektsgarantiordning ved bortfall av brukere og
3127 bli bedre kompensert. Kommuner med under 3200 innbyggere har en slik ordning i dag.

Denne må gjelde for uavhengig av kommunestørrelse. I dag er det i praksis kommuner mellom 12 000- 3200 innbyggere som faller utenfor systemet slik det fungerer i dag.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 11.6

Tittel: Ja til mindre forskjeller – også mellom kommuner!

Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

- Skatteutjevningen mellom skattesterke og skattesvake kommuner må forsterkes for å skape et mer rettferdig inntektssystem. Den ufullstendige skatteutjevningen er med på å bygge opp om og forsterke forskjeller mellom kommuner, og svekker muligheten for å finansiere likeverdige tjenester i hele landet.

- Strukturkriteriet fra kommunens inntektssystem fjernes. Dette kriteriet ble innført fra Høyrreregjeringen, og graderer basistilskuddet for å «straffe frivillige små kommuner».

- De faktiske reelle frie inntektene justert for demografi og pensjon må økes slik at kommunesektoren er i stand til å løse samfunnsoppgavene sine over tid.

Begrunnelse:

Gjennom lang tid er det gjennomført flere politiske vedtak som har gitt mer sentralisering og en svekkelse av distriktene. Denne politikken må snus! Det er behov for enkle og effektive tiltak som kan rette opp denne trenden. Flere kommuner kommer stadig dårligere ut med lav vekst i faktiske reelle frie inntekter. Samtidig er det store forskjeller mellom kommuner.

Det er viktig at alle kommunene settes i stand til å ha et inntektsgrunnlag som sikrer god grunnleggende økonomi over tid. Det er færre kommuner på ROBEK-lista, men det er mye på grunn av ekstraordinære høye skatteinntekter, lave renteutgifter og store inntekter utenfor kommunenes inntektssystem. Engangseffekter med kort varighet hjelper kommunene ut av ROBEK-lista, men gir ikke grunnlag for en stabil god kommuneøkonomi og ikke et ressursgrunnlag som sikrer et godt tjenestetilbud over hele landet. Spesielt når det kommer nye oppgaver og krav til kommunene som skal dekkes innenfor veksten av frie inntekter eller andre økonomiske endringer utenfor kommunenes inntektssystem. Argumentet mot en sterkere skatteutjevning er at kommunene skal ha insentiver for å legge til rette for næringsaktivitet. Selv med en sterkere skatteutjevning vil kommunene med all sannsynlighet legge til rette for næringsaktivitet som skaper arbeidsplasser. Kommuner trenger arbeidsplasser for å kunne beholde og tiltrekke seg innbyggere. Det er ikke tilstrekkelig med god kommuneøkonomi for å få til det, men en god kommuneøkonomi hjelper arbeidet med å legge til rette for vekst i arbeidsplasser.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

12.0 Internasjonal politikk

Forslag nr. 12.1

Tittel: Fred i Etiopia

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

At krigsforbrytelser blir fulgt opp av den internasjonale domstolen i Haag.

3179 **Begrunnelse:**
3180 For et par år siden fikk den etiopiske presidenten Nobels fredspris for å ha signert fred med
3181 nabolandet Eritrea. Kort tid etter denne fredsavtalen utbrøt det en borgerkrig i Etiopia ledet
3182 av den samme presidenten. Dette er en konflikt med store tap av menneskeliv. Men og en
3183 krig hvor også sult, hjelpetjenester og voldtekt er brukt aktivt. Den etiopiske regjeringen har
3184 nektet humanitære organisasjoner adgang til områder rammet av krig. Soldater fra begge
3185 kanter har brukt voldtekt som et aktivt middel mot den andre sidens befolkning. Og krigen har
3186 blitt en humanitær katastrofe.

3187
3188 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
3189
3190

3191 **Forslag nr. 12.2**

3192 **Tittel:** Kvinne, Liv, Frihet.

3193 **Fra:** Lillehammer Arbeiderparti
3194

3195 **Forslag:**

3196 At Norge fordømmer iranske myndigheters håndtering av protestene i Iran.
3197

3198 **Begrunnelse:**

3199 De siste månedene har vi sett mennesker i Iran protestere for sine rettigheter. I Iran er det
3200 straffbart å ikke bruke hijab å nå risikerer tusenvis av kvinner sitt eget liv for å protestere mot
3201 myndighetene. Kvinnene lever i frykt for hva som kan skje med dem. som en feministisk
3202 organisasjon er det viktig for arbeiderpartiet å støtte kvinnene i Iran for deres kamp mot
3203 frihet. Flere tusen iranere risikerer dødsstraff for deres deltakelse i protester.
3204

3205 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
3206
3207

3208 **Forslag nr. 12.3**

3209 **Tittel:** Norge i et mer usikkert Europa

3210 **Fra:** Lillehammer Arbeiderparti
3211

3212 **Forslag:**

3213 At Norge jobber for svensk og finsk integrasjon i NATO.

3214 At Norge bruker 2% av BNP på forsvar.

3215 At Norge ikke deltar eller støtter Out of area operasjoner.

3216 At Norge jobber for en avtale om internasjonal nedrustning.
3217

3218 **Begrunnelse:**

3219 Etter invasjonen av Ukraina har den europeiske sikkerhets situasjonen forandret seg
3220 fullstendig. Tyskland har begynt å satse på sitt eget militære og Sverige og Finland har søkt
3221 om NATO medlemskap. Det er viktig at vi står sammen med våre nordiske brødre og hjelper
3222 dem inn i NATO. Foreløpig blir de hindret av Tyrkias president sitt forsøk på å få utsendt
3223 mennesker han hevder er terrorister. Disse menneskene står ovenfor mulig tortur om de blir
3224 utvekslet. Det er ikke etisk riktig å spille på enkeltmenneskers skjebne i et politisk spill om å
3225 få mer makt.
3226

3227 Med et Europa i krig så er det viktigere enn noen gang å forsikre våre allierte hvor vi hører
3228 hjemme, i NATO. Og som NATO medlem har vi forpliktet oss til å bruke mer enn 2% av vår
3229 årlige BNP på forsvar. Dette er et mål som vi bør etterfølge. Ingen ønsker en internasjonal
3230 opprustning, men foreløpig ser håpet om nedrustning som en fjern utopi. Norge bør jobbe for
3231 en internasjonal avtale om nedrustning. Men innen den tid bør ingen tvile om hvor vi hører
3232 hjemme. Vi skal ikke støtte NATO blindt. Som når NATO gjennomfører out of area
3233 operasjoner skal ikke vi sitte stille. Vi skal stå klart imot all form for bombing av sivile. Norge

3234 og norsk militær infrastruktur skal ikke brukes på out of area operasjoner. Men på forsvar av
3235 Norge og NATO territorier.

3236
3237 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3238
3239
3240 **Forslag nr. 12.4**

3241 **Tittel:** Slava Ukraini

3242 **Fra:** Lillehammer Arbeiderparti

3243
3244 **Forslag:**

3245 At Norge jobber for fred på det europeiske kontinentet.

3246 At Norge støtter Ukraina militært, humanitært og finansielt

3247 At Norge sender våpen til Ukraina.

3248
3249 **Begrunnelse:**

3250 Det er snart et år siden den russiske invasjonen av Ukraina begynte. Dette er den største
3251 krigen på europeisk jord siden andre verdenskrig. Den 70 år lange freden i Europa ble brutt
3252 den 24. februar 2022. Det er allerede dokumentert flere menneskebrudd i krigen. Disse
3253 bruddene må følges opp og de ansvarlige må stå for retten. Foreløpig ser det ikke ut som
3254 krigen har noen ende, og vi alle ønsker fred. Men hvilken fred vi får kommer an på hva vi
3255 gjør. Hvis Russland klarer å vinne over Ukraina så vil vi stå ovenfor ett Russland som
3256 kommer til å være mindre forsiktige i deres trusler mot vesten. Hvis Russland vinner vil det
3257 europeiske kontinentet stå ovenfor en mye dårligere sikkerhet situasjon. Dette kan vi ikke la
3258 skje derfor er det viktig at vi støtter opp Ukraina, både militært og humanitært. Norge må
3259 fortsette å sende våpen til Ukraina slik at de kan fortsette sin kamp for frihet mot det russiske
3260 invasjonen. Slava Ukraina.

3261
3262 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3263
3264
3265 **Forslag nr. 12.5**

3266 **Tittel:** Felles base- og atomvåpenpolitikk i Norden

3267 **Fra:** Hamar Arbeiderparti

3268
3269 **Forslag:**

3270 Restriksjonene som hindrer fremmede baser og lagring av atomvåpen i fredstid bør nedfelles
3271 som føringer i det samordnede nordiske forsvarssamarbeidet Nordefco, og Norge må stå fast
3272 på dette.

3273 Innenfor forsvarssamarbeidet Nordefco bør de nordiske land komme til enighet om at de
3274 respektive land slutter seg til atomavtalen.

3275
3276 **Begrunnelse:**

3277 Kort tid etter det russiske angrepet på Ukraina besluttet regjeringene i Sverige og Finland å
3278 søke om medlemskap i NATO. Dette styrker Nordens samlede forsvarsevne og gjør det
3279 mulig å ha en helhetlig og felles sikkerhetspolitikk. Da de fem nordiske statsministrene
3280 møttes i Oslo i august 2022 ble det enighet om en felles erklæring om forsvar og sikkerhet.
3281 Her vises det til hvordan svensk og finsk NATO-medlemskap vil kunne føre til et mer effektivt
3282 forsvar av Norden. Det vises også til at de nordiske landene vil styrke felles øvelser og
3283 trening og bidra til utviklingen av NATO som militær og politisk allianse. Også tidligere har de
3284 nordiske landene hatt et forsvarssamarbeid. The Nordic Defence Cooperation (Nordefco) ble
3285 innledet i 2009, men i en helt annen sikkerhetssituasjon enn i dag. Russlands angrepskrig
3286 mot Ukraina samt Finlands og Sveriges kommende medlemskap i NATO innebærer at det
3287 nordiske forsvarssamarbeidet må tilpasses dagens situasjon. Visjonen for Nordefco skal

oppdateres til å være et samordnet nordisk forsvar innenfor rammen av NATO. Den nye visjonen for Nordefco skal presenteres i 2023. Det blir viktig at denne bygger på de samme selvpålagte bindinger som Norges medlemskap er tuftet på, for å sikre lav spenning i nordområdene.

Før Norge sluttet seg til Atlanterhavspakten i 1949 (traktaten som ligger til grunn for forsvarssamarbeidet i NATO), erklærte den norske regjeringen at den ikke ville tiltre noen overenskomst med andre stater som forpliktet oss til å åpne baser for fremmede styrker på norsk område så lenge Norge ikke var angrepet eller utsatt for trusler om angrep (baseerklæringen). Disse selvpålagte restriksjonene var en av bærebjelkene i norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk under den kalde krigen, og er det fortsatt. Hensikten var blant annet å dempe spenningen i nordområdene. I 1957 ble det videre slått fast at Norge ikke ville tillate lagring av atomvåpen på norsk jord i fredstid.

Norge bør sammen med Norden føre en mer aktiv politikk mot atomvåpen internasjonalt. Den norske Nobelkomiteen besluttet i 2017 å tildele fredsprisen til *Den internasjonale kampanjen for forbud mot atomvåpen (ICAN)*. Samme år vedtok FNs generalforsamling en avtale som forbyr stater både å utvikle, prøvesprengne, produsere og skaffe atomvåpen. Avtalen trådte i kraft i januar 2021. Høsten 2022 hadde 68 land sluttet seg til avtalen. Norge er ikke blant dem. Norge var ett av rundt 40 land som ikke deltok i forhandlingene om avtalen. Sverige stemte for forbudet, som eneste nordiske land.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 12.6

Tittel: Internasjonal solidaritet for kvinner i Iran og Afghanistan

Fra: Årskonferansen kvinnenettverket Innlandet Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil jobbe for:

- Stanse henrettelse av politiske fanger og fordømme handlingene fra myndighetene i Iran.
- Den iranske ambassadøren blir kalt inn på teppet av utenriksministeren etter hvert enkelt brudd på menneskerettighetene.
- AP-regjeringen tilslutter seg sanksjonene mot regimet i likhet med USA og våre naboland i Europa.
- Jenter i Afghanistan må få adgang til hele skoleløpet samt at Afghanistans kvinner må få adgang til å jobbe og delta aktivt i samfunnet og leve fullverdige liv.

Begrunnelse:

Kvinnenettverket i Innlandet Arbeiderparti fordømmer volden mot kvinner i Iran og Afghanistan og undertrykkelse av kvinners rettigheter.

Iranske og afghanske kvinner har lenge kjempet for grunnleggende rettigheter og frihet til å bestemme over sine egne liv. Slagordet som ropes i Irans gater er «Kvinne, Liv, Frihet». Både Afghanistan og Iran styres av fundamentalistiske, autoritære regimer som undertrykker menneskerettighetene.

Demonstrasjonsbølgen i Iran startet da 22 år gamle Masha Amini døde etter at hun ble arrestert av moralpolitiet. Kvinnelige journalister som publiserte bilder av Mahsa Amini da hun ble innlagt på sykehuset, og kom ut med nyheten om hennes bortgang, har blitt

3336 pågrepet. Deres mobiltelefoner, datamaskiner og andre personlige eiendeler har blitt
3337 konfiskert, de har mistet sine lisenser og fått flere års fengselsstraff.

3338 Mona Heidari var en 17 år gammel iransk kvinne. Hun ble giftet bort da hun var 12, og hadde
3339 en sønn på 3 år da hun ble drept. Hun rømte til Tyrkia da hun ikke lenger kunne holde ut
3340 volden av sin mann, men hennes far overtalte henne til å gå tilbake til ektemannen. Dette
3341 handler om familiens ære. Dagen etter sirkulerte bilder og videoer på sosiale medier, bildene
3342 viste ektemannen bærende med en kniv og hodet til kona rundt i hjembyen. Mannen ble i
3343 januar dømt til 8 års fengsel.

3344 Mange har mistolket den revolusjonen som iranske kvinner har satt i gang. Det å tro at det
3345 hele handler om hijab er en snever oppfatning. Hijab er blitt et symbol for denne
3346 frigjøringskampen. Flertallet av de som er med på demonstrasjoner bærer fortsatt hijab.
3347 Derfor er det farlig å tro at nå som myndighetene har lempet litt på de strenge kleskodene, er
3348 det lettere å være kvinne i Iran. Kvinner i Iran kjemper for helt grunnleggende
3349 menneskerettigheter. De kjemper for talefrihet, for retten til å bestemme hva de vil ha på seg,
3350 hvilken jobb de ønsker å ha, hvem de vil gifte seg med, hvor de ønsker å ferdes og hva de
3351 ønsker å studere. De samme verdiene vi har og lever etter i Norge.

3352 I Afghanistan har brudd på kvinners og jenters rettigheter blitt ytterligere forverret i år, ifølge
3353 FN. Taliban-regimet har ekskludert jenter fra videregående skolegang, de nekter kvinner å
3354 jobbe og kvinner hindres i å benytte parker, treningssentre og andre offentlige steder. Det er
3355 en grov form for krenkelse. Kvinner som demonstrerer blir slått, og myndighetene i
3356 Afghanistan oppmuntrer menn og gutter til å kontrollere atferden til kvinner og jenter.

3357 Norge og EU har varslet sanksjoner mot regimet i Iran og Afghanistan. Kvinnenettverket i
3358 Innlandet støtter alle sanksjoner og kvinners kamp for menneskerettigheter, ytringsfrihet, og
3359 retten til å leve frie liv.

3360
3361 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3362
3363
3364 **13.0 Klima og miljø**

3365
3366 **Forslag nr. 13.1**

3367 **Tittel:** Klimalab

3368 **Fra:** Sel Arbeiderparti

3369
3370 **Forslag:**

3371 Arbeiderpartiet må jobbe for:

- 3372 - Øke kunnskap blant barn og unge på energieffektivisering og fornybar energi.
3373 - Øke kompetanse på innovativ teknologi.
3374 - Å gi ungdom mulighet til å jobbe tverrfaglig med bærekraftige løsninger
3375 - Finansiere fulltidsstilling som leder for klimalab Otta.

3376
3377 **Begrunnelse:**

3378 Arbeidet med Klimalab Otta startet i 2009 gjennom et nasjonalt prosjekt «Grønne
3379 energikommuner». Målet var å få kommuner til å satse på energieffektivisering og fornybar
3380 energi for å redusere utslipp av klimagasser. Oppland fylkeskommune satte seg i førersetet
3381 og satset gjennom Nord-Gudbrandsdal vgs. avd Otta på å bygge ut en klimalab og ble
3382 gjennom det deltaker i det nasjonale satsingsprosjektet. Finansiering kom på plass gjennom
3383 et samarbeid mellom fylkeskommune, kunnskapsdepartement og Husbanken.

3384

Utvikling av Klimalab Otta har det siste årene stagnert. Satsinga manglet finansiering til å utvikle konseptet videre, og den begrensede økonomien har også påvirket driften.

Regjeringens satsing på «Det grønne skiftet» og Gudbrandsdalstingets satsing på «Den smarte grønne dalen», viser at det fremdeles er stort behov for å stimulere ungdom til å jobbe med innovative løsninger for en grønn fremtid. Det er et stort behov for omstilling innen byggenæring, industri, matproduksjon, reiseliv osv. Vi må utnytte mulighetene som ligger i Klimalab Otta bedre og gjøre de nødvendige økonomiske prioriteringene for å få utviklet Klimalab Otta i tråd med intensjonen for prosjektet «Grønne energikommuner».

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 13.2

Tittel: Vern om det biologiske mangfoldet

Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet i Innlandet mener at Innlandet fylkeskommune sammen med kompetansesenteret NCE Heidner biocluster bør ta mål av seg til å være en viktig aktør i regjeringens arbeid med å lage et best mulig naturregnskap for Norge.

Begrunnelse:

Tap av naturmangfold er en stor trussel mot bærekraftig utvikling. Det anslås at så mye som halvparten av verdens brutto nasjonalprodukt er avhengig av naturens tjenester. Arealbruk er i dag den største årsaken til tap av natur på land. Nordmenn flest vet å sette pris på naturen. Naturen gir oss vakre landskap og mulighet for friluftsliv, men også ren luft, rent vann, energi, mat på bordet og mange arbeidsplasser. Den er selve livsgrunnlaget vårt.

Med 20 % av landets produktive jordbruksareal, 30 % av landets produktive skogareal og 40 % av den årlige avvirkningen av skog i Norge er Innlandet fylke Norges desidert største landbruksregion. Dette innebærer store muligheter, men også et tungt ansvar for en god forvaltning som verner om det biologiske mangfoldet.

Nasjonalregnskapet er Norges regnskap for verdiskaping, men inneholder kun forhold som kan verdsettes i kroner og øre. Økosystemenes bidrag til verdiskaping i økonomien, inkludert det offentlige og husstander, er lite synlig i dagens nasjonalregnskap. Dette innebærer at verken forringelse av natur eller de positive bidragene fra naturen inngår i dagens økonomiske statistikk. Derfor er det utarbeidet en ny standard for naturregnskap i FN-regi. Det skal synliggjøre økosystemenes bidrag til ulike deler av nasjonaløkonomien. Regnskapet kan også brukes til å dokumentere økosystemenes bidrag til menneskelig velferd, jobber og levebrød og rapportere på oppnåelse av FNs bærekrafts mål.

I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast at klima og natur skal være en ramme rundt all politikk. En viktig del er at vi kan regne inn naturen i politiske beslutninger, og regjeringen vil få på plass et naturregnskap. Et naturregnskap vil vise hvor mye natur vi har, tilstanden til naturen og naturens økonomiske verdi. Klima- og miljøminister Espen Barth Eide sier at «med naturregnskapet kan vi overvåke hvordan naturen påvirkes av vår menneskelige aktivitet og hva nedbygging faktisk koster oss i tap av natur og naturgoder. Det er først når vi vet hva tap av natur betyr for økonomi og samfunn at vi reelt kan prioritere natur i politiske beslutninger, der fordeler og ulemper vurderes og avveies.»

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

3437 **Forslag nr. 13.3**

3438 **Tittel:** Forby sjødeponering!

3439 **Fra:** AUF i Innlandet

3440

3441 **Forslag:**

3442 Innlandet arbeiderparti vil:

- 3443 • Forby Sjødeponi for å sikre det biologiske mangfoldet i norske fjorder og sjøer.
- 3444 • Opprette en komitè som kan jobbe med å igjenopprette det biologiske mangfoldet i
- 3445 sjøer hvor sjødeponi har blitt brukt til å kvitte seg med gruveavfall.

3446

3447 **Begrunnelse:**

3448 Sjødeponering er en gammel og utdatert måte å kvitte seg med gruveavfall på.

3449 Gruveavfallet har i de fleste tilfeller kjemikalier eller tung metaller i seg som kan påvirke

3450 miljøet i sjøen hvor gruveavfallet blir deponert i.

3451

3452 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3453

3454

3455 **14.0 Øvrige temaer**

3456

3457 **Forslag nr. 14.1**

3458 **Tittel:** En sterkere satsning på distriktpolitikk

3459 **Fra:** Våler Arbeiderparti

3460

3461 **Forslag:**

3462 En sterkere satsning på distriktpolitikk for at de unge skal komme til bygda.

3463

3464 **Begrunnelse:**

3465 Hvordan skal vi legge til rette så de unge kommer til bygda etter endt utdanning?

3466 I 2020 gjennomførte Sentio en undersøkelse på vegne av Norsk studentorganisasjon og

3467 Universitas, og den viste at 60 % av studentene svarte nei eller at de er usikre på om de vil

3468 flytte tilbake til hjemstedet sitt.

3469 Studentene er helt avhengig av å ha en jobb etter endt utdanning, og distriktene er ikke flinke

3470 nok til å etablere kompetansearbeidsplasser og gjøre det attraktivt nok så de unge velger å

3471 bosette seg på bygda.

3472 I 2020 gjennomførte Distriktssenteret (Kompetansesenter for distriktsutvikling) en nasjonal

3473 spørreundersøkelse om unges bostedsmotiv, der de blant annet ble spurt om de ønsker å bo

3474 i en distriktskommune når de blir voksne, hva som er viktige kvaliteter for et framtidig bosted

3475 og hvordan de tror livet i en distriktskommune vil være for dem. Totalt 1464 ungdommer og

3476 unge voksne deltok i undersøkelsen.

3477 Noen av svarene var;

3478 «Å sikre jobbmuligheter (i distriktet) for ungdom som er ferdig utdannet er viktig for at

3479 distriktene skal overleve. Dette kan være i form av arbeidsplasser tilknyttet

3480 distriktskommunen, gode kollektivtilbud som gjør det enklere å pendle, eller teknologi som

3481 gjør det mulig å jobbe hvor som helst»

3482 «Viktigste for å få folk til å bosette seg i distriktene er de levende lokalmiljøene! I tillegg til

3483 dette må det skapes arbeidsplasser. For min del er det veldig ønskelig å flytte ut på bygda,

3484 men vanskelig ettersom arbeidsmarkedet er snevrere.»

3485 «Det bør bli lettere for personer som tar høy utdanning å skaffe seg jobb på bygda.

3486 Samfunnet trenger mangfold.»

3487 «Vi vil sette i gang nye tiltak for å skape optimisme og fremtidstro i hele Norge», heter det i
3488 Hurdal-plattformens kapittel om distriktpolitikk.

3489 Våler Arbeiderparti mener at regjeringen må sette «inn et høyere gir», for i
3490 distriktskommunene vil vi mangle arbeidskraft om noen år. Det hjelper for eksempel ikke med
3491 god eldreomsorg hvis vi ikke har noen til å jobbe der.

3492
3493 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
3494

3495
3496 **Forslag nr. 14.2**

3497 **Tittel:** Det søte småbylivet

3498 **Fra:** Lillehammer Arbeiderparti
3499

3500 **Forslag:**

3501 At det satses på byutvikling i Innlandet. En byutvikling på miljømessige rammer. Styrke
3502 sykkelbyene i Innlandet. Utbedre gang og sykkelveger. Installere gatelys med
3503 bevegelsessensorer og mulighet for lysdemping.
3504

3505 **Begrunnelse:**

3506 Innlandet er preget av flere mindre byer. Byene i Innlandet har alle ulike forhold og satsnings
3507 evner som de satser på. Men noe alle byene har til felles er at de trenger en politikk som lar
3508 dem utvikle seg. En satsning på næringsklynger og byenes komparative fortrinn kan gjøre
3509 innlandet ledende innenfor ulike felt. De fleste bosetter seg i småbyene fordi de oppleves
3510 som trygge i tillegg til at de tilbyr gode kvaliteter. En utvikling av byene i innlandet vil være
3511 bra for hele fylket. Det er viktig at byutviklingen i innlandet skjer på miljømessige rammer.
3512 Flere og flere ønsker å sykle og gå til jobb. derfor er det viktig at sykkelbyene i innlandet
3513 styrkes og at det settes fokus på å utbedre gang og sykkelveger samt å sette opp flere
3514 strekninger med gatelys. Helst med gatelys med sensor for bevegelse slik at lysene ikke står
3515 på unødvendig.
3516

3517 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
3518

3519
3520 **Forslag nr. 14.3**

3521 **Tittel:** Ruspolitikk

3522 **Fra:** Vestre Toten Arbeiderparti
3523

3524 **Forslag:**

3525 Arbeide for at politiet gis anledning til å stanse salg, bruk og omsetning av illegale rusmidler
3526 til barn under 18 år.
3527

3528 **Begrunnelse:**

3529 Politiets handlingsrom når det gjelder beslag av rusmidler er kraftig avskåret etter nylig
3530 rettspraksis på området. Vi opplever at politiet ikke har de samme virkemidlene som før. Det
3531 oppleves som en endring i politiets praksis som følge av presiseringer fra riksadvokaten,
3532 politisk diskurs og domstolsbehandlig. Det må arbeides for en NOU som tar opp i seg
3533 konsekvensene av at politiet er avskåret fra visitasjon og beslag hos barn og unge under 18
3534 år. Denne gruppen må ses på som nettopp det de er, ekstra sårbare. Det er svært viktig for
3535 kommunene å drive et godt rusforebyggende arbeid som motvirker at ungdom rekrutteres inn
3536 i rus.
3537

3538 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
3539

3540

3541 **Forslag nr. 14.4**

3542 **Tittel:** Sykepenger og pensjonssparing for aldersgruppen 67-70

3543 **Fra:** Ringsaker Arbeiderparti

3544

3545 **Forslag:**

3546 Innlandet Arbeiderparti vil:

- 3547 • Arbeide for å endre incentivene for arbeidstakere mellom 67 og 70 år, slik at de får
- 3548 samme rettigheter for sykepenger og pensjonssparing som for de under 67 år.
- 3549 • At det skal settes ned et sentralt utvalg for å sikre at personer i aldersgruppen 67-70
- 3550 har incentiver til å bli stående i jobb lenger.

3551

3552 **Begrunnelse:**

3553 Incentivene for de fra 67 til 70 år bør følge trendene i norsk arbeidsliv. Med stadig flere over
3554 67 år fortsatt stående i arbeid, bør rettighetene justeres slik at arbeidstakere i aldersgruppen
3555 67-70 år bør få samme rettigheter som de under 67 år. (For gruppen 67-70 år bør regelen
3556 være at sykepengerrettigheten følger bestemmelsene til kommunal sektor.) På denne måten
3557 blir det økt sammenheng mellom rettighetene og arbeidsmiljølovens generelle forbud mot
3558 aldersdiskriminering.

3559 Med mangel på arbeidskraft i mange bransjer må Arbeiderpartiet jobbe for at flest mulig i den
3560 arbeidsføre befolkningen er i arbeid. Dette må også gjelde de eldste i arbeidslivet, som vi må
3561 gi gode grunner til å bli stående i arbeid lenger.

3562

3563 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3564

3565

3566 **Forslag nr. 14.5**

3567 **Tittel:** Vi vil hindre at barn lider i lavinntektsfamilier

3568 **Fra:** Ringsaker Arbeiderparti

3569

3570 **Forslag:**

3571 Innlandet Arbeiderparti vil:

- 3572 • At det må gjøres en helhetlig gjennomgang av støtteordninger for lavinntektsfamilier
- 3573 • At det skal ses på strakstiltak for å håndtere den umiddelbare situasjonen for
- 3574 lavinntektsfamilier

3575

3576 **Begrunnelse:**

3577 Arbeiderpartiet er bekymret for at stadig flere familier står i fare for å havne i varig lavinntekt.
3578 Særlig bekymret er vi for de mange barn som ikke får mulighet til å delta på aktiviteter og
3579 opplevelser, på lik linje med andre barn.

3580

3581 Det å stå utenfor organisert idrett, kultur eller annen lek på grunn av dårlig økonomi,
3582 oppleves svært vanskelig for barn. Vi vet at deltakelse i organisert idrett og kultur, samt
3583 annen lek gir barn selvtillit gjennom tilhørighet og mestring. Det er forebygger at barn blir
3584 stående utenfor viktige fellesskap.

3585

3586 Regjeringen jobber målrettet mot varig lavinntekt, men barna trenger tiltak nå. Her må man
3587 samarbeide med lag og foreninger, ordninger som BUA og andre utstyrsordninger, for å
3588 unngå at de varig blir stående utenfor. Et eksempel på ordning kan være å delta gratis et
3589 semester/år på aktiviteter. Dette vil også kunne bidra til rekruttering til idrettslag, korps mm.
3590 Utstyr bør man kunne låne gratis, gjennom støtteordninger til lag og foreninger eller BUA.

3591

3592 Gjennom slike generelle ordninger vil man inkludere alle, og unngå stigmatisering. Staten må
3593 bidra med penger til dette, så kommunene ikke må stå alene i å drive inkludering, fellesskap,
3594 kulturbygging og solidaritet i praksis.

3595

3596 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3597

3598

3599 **Forslag nr. 14.6**

3600 **Tittel:** Ungdomsmedvirkning i kommuner

3601 **Fra:** Sel Arbeiderparti

3602

3603 **Forslag:**

3604 Arbeiderpartiet må:

3605 - Stille krav om at alle kommuner har (minst) en ungdomsrepresentant i kommunens
3606 beredskapsråd (alternativt i annet beredskapsarbeid for kommuner uten
3607 beredskapsråd)

3608 - Jobbe aktivt med å oppsøke ungdommers meninger i beredskapssituasjoner

3609

3610 **Begrunnelse:**

3611 Ved å involvere ungdommer i politiske beslutninger tilfører vi nye perspektiver i
3612 lokaldemokratiet, bygger demokratisk kompetanse og øker politisk engasjement i hele
3613 lokalsamfunnet. Utfordringen de siste årene, både koronakrisen og krigen i Ukraina, har vist
3614 lav involvering av ungdom i beredskapsplanlegging og håndtering av disse situasjonene.

3615 Verken på nasjonalt eller lokalt nivå har samfunnet i tilstrekkelig grad henvendt seg til
3616 ungdom i beredskapssituasjoner. Det er først i etterpåklokskapens lys en ser at ungdom med
3617 fordel burde vært involvert. Ved å anmode alle kommuner om å forplikte seg til
3618 ungdomsrepresentasjon i kommunenes beredskapsråd, sørger vi for at ungdommens
3619 stemme blir hørt også i beredskapssituasjoner.

3620

3621 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3622

3623

3624 **Forslag nr. 14.7**

3625 **Tittel:** Forenkla oppkøyring for ATV

3626 **Fra:** Nord-Fron Arbeiderparti

3627

3628 **Forslag:**

3629 Det bør utarbeides regler som lar sektenåringer kjøre ATV uten å gjennomføre vanlig
3630 kjøreopplæring og oppkjøring for traktor. Dette kan enten gjøres i form av et eget ATV-
3631 sertifikat, eller et forenklet traktorsertifikat der det settes begrensinger for vekt og
3632 motorstørrelse på kjøretøy.

3633

3634 **Begrunnelse:**

3635 På bygda der ungdom under 18 ikke har tilgang på et fungerende kollektivtilbud utenom
3636 skoleskyss er moped, lett motorsykel, traktor og ATV vanlig framkomstmiddel fra fylte 16 år.
3637 ATV'er som nyttes av 16-åringer er normalt av typen registrert som traktor. Ungdommen må
3638 derfor ta vanlig sertifikat for traktor og henger for å kunne benytte slike. Traktorsertifikat er en
3639 lite hensiktsmessig kjøreopplæring for ungdom som skal kjøre ATV både med tanke på
3640 kjøreegenskaper og sikkerhet. Ungdom som ikke kommer fra gård med traktor vil normalt
3641 heller ikke ha mulighet for å drive privat kjøreopplæring.

3642

3643 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3644

3645

3646 **Forslag nr. 14.8**

3647 **Tittel:** Ny kamp mot fattigdom

3648 **Fra:** Nord-Fron Arbeiderparti

3649

3650 **Forslag:**

3651 Arbeiderpartiet må styrke arbeidet mot fattigdom, årsakene til fattigdom og utenforskap.

3652

3653 **Begrunnelse:**

3654 Vi har over en lang periode hatt lav arbeidsledighet. Det er villet politikk da arbeide er
3655 prioritet nummer en for å ha et godt utgangspunkt for å leve gode verdige liv.

3656 Men hva har skjedd når full jobb ikke rekker til å betale alle kostnader, og når kostnader
3657 generelt i tillegg har økt kraftig det siste året.

3658

3659 Nord Fron kommune har en økende andel innbyggere som blir definert som fattige. Tidligere
3660 var ofte definisjonen på fattigdom at du av en eller annen grunn sto utenfor arbeidslivet.

3661 Nå har vi i tillegg arbeidene fattige. Det kan være aleneforsørgere i lavtlønnyrker, familier
3662 med ekstrem stor gjeld av ulike grunner osv.

3663

3664 Fattigdom går spesielt utover barn. Muligheten til fritidsaktiviteter, bursdager, og annet
3665 sosiale aktiviteter som er viktig i en oppvekst kan måtte velges bort pga. dårlig økonomi
3666 Og med fattigdom, kan muligheten for å havne i utenforskap bli enda større en ellers, og
3667 samfunnskostnaden kan bli store på sikt.

3668

3669 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3670

3671

3672 **Forslag nr. 14.9**

3673 **Tittel:** Studenter skal ha rett til å delta i folkevalgte organer

3674 **Fra:** Ringsaker Arbeiderparti

3675

3676 **Forslag:**

3677 Innlandet Arbeiderparti vil

- At studenter rett til permisjon og fri ved deltakelse i folkevalgte organer lovfestes

3679

3680 **Begrunnelse:**

3681 Å ha unge representert i kommune- og fylkesstyrrer rundt omkring i landet er viktig. Dagens
3682 lovverk tillater høgskoler og universiteter å nekte unge folkevalgte å delta på møter i sine
3683 folkevalgte organer. Arbeidstakere har rett på fri for å delta i folkevalgte organer, studenter
3684 har ikke denne retten. Det samme gjelder permisjonsreglementet for kommunale eller
3685 fylkeskommunale verv på del- og heltid.

3686 Det er viktig å sikre at studenter kan delta i demokratiet på lik linje med ordinære
3687 arbeidstakere. Derfor må studenter rett til å delta i folkevalgte organer beskyttes i loven på
3688 lik linje med arbeidstakeres rett til det samme.

3689

3690 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3691

3692

3693 **Forslag nr. 14.10**

3694 **Tittel:** NAV ung

3695 **Fra:** AUF i Innlandet

3696

3697 **Forslag:**

3698 Innlandet Arbeiderparti vil:

3699

- Innføre et nav ung

- 3701 • At unge under 30 år, uavhengig av ytelse blir fulgt opp av egne konsulenter i nav ung
- 3702 • At NAV ung kobles inn i saker gjennom barnevernet, psykiatrien og andre instanser
- 3703 • Videreføre nav i skolen og koblinger mellom NAV i skolen og NAV ung.
- 3704 • Aktivitet skal være hovedregelen for alle sosialhjelpsmottakere under 30 år.
- 3705 • Fullføring av videregående skal være en prioritet for denne gruppen

3706

3707 **Begrunnelse:**

3708 Ungdom og unge voksne lever ofte hurtige skiftende liv. Samtidig er unge en sårbar gruppe i
3709 arbeidslivet som kan ha vanskelig for å få innpass i arbeidsmarkedet. I denne gruppen er de
3710 avgjørende at NAV kommer raskt på banen. Unge som kommer inn i NAV-systemet skal ikke
3711 måtte vente. De skal møtes av egne konsulenter med god tid og få klienter. AUF ønsker et
3712 eget NAV ung med kortere saksbehandlingstid og tett, ukentlig oppfølging. Å få unge ut i
3713 jobb må være en prioritert oppgave ved alle NAV-kontor. Ungdom må også prioriteres til kurs
3714 og tiltaksplasser.

3715

3716 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3717

3718

3719 **Forslag nr. 14.11**

3720 **Tittel:** Barnehage

3721 **Fra:** AUF i Innlandet

3722

3723 **Forslag:**

3724 Innlandet arbeiderparti vil:

3725

- 3726 • At barnehageplass i Norge skal være gratis på lik linje med skolegang.
- 3727 • At barnehagen som hovedregel skal være obligatorisk fra året man fyller tre og
- 3728 tilgjengelig for alle fra fylte ett år.
- 3729 • At det skal innføres rullerende barnehageopptak, slik at det hele tiden er nok
- 3730 barnehageplasser etter behov.
- 3731 • At søsken garanteres plass i samme barnehage.
- 3732 • At barnehagen skal være et sted barn lærer gjennom lek og aktivitet og hvor
- 3733 kreativitetens egenverdi ivaretas.

3734

3735 **Begrunnelse:**

3736 Barnehagen er essensiell for å få velferdsstaten til å gå rundt, den sørger for at foreldre kan
3737 komme seg i arbeid samtidig som barn får muligheten til å lære og mestre gjennom lek og
3738 aktivitet. Sosialiseringa barn opplever i barnehagen er viktig for å skape sterke fellesskap og
3739 sikre at alle barn får mulighet til å få venner tidlig i livet. Dette er viktig for å gi alle barn like
3740 muligheter i livet samtidig som det gagnar samfunnet at foreldre kan jobbe å bidra til
3741 velferdsstaten. AUF vil at de fordelene både foreldre og barn får gjennom barnehagen skal
3742 være tilgjengelig for alle. En av de største utfordringene i de store byene er å få nok tilgang
3743 på barnehageplasser slik at foreldre ikke trenger å ta ut ulønnet permisjon. Derfor må man
3744 sørge for at det alltid er nok barnehageplasser for alle barn som trenger det.

3745

3746 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3747

3748

3749 **Forslag nr. 14.12**

3750 **Tittel:** Støtte til synshjelpemidler

3751 **Fra:** AUF i Innlandet

3752

3753 **Forslag:**

3754 Innlandet arbeiderparti vil:

- 3755 • At arbeidsgiver skal dekke kostnader for vernebriller med styrke, synsundersøkelse

og annet synskorrigerende utstyr tilknyttet arbeidssituasjon.

Begrunnelse:

AUF i Innlandet mener at dagens brillestøtte og linsestøtte ikke er tilstrekkelig. I dag står det på Arbeidstilsynets sider at «arbeidstakere som jevnlig arbeider ved en dataskjerm, har rett til å få synsundersøkelse og databriller dekket av arbeidsgiver».

Vi mener at dette også skal gjelde for arbeidstakere som ikke sitter på kontor, men også de som jobber i praktiske yrker hvor det er behov for ordinære briller og vernebriller. Synet er like viktig uavhengig om man sitter på kontor eller ikke.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 14.13

Tittel: Bekjemp fattigdom!

Fra: Trysil Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må sikre økonomien for de svakeste og sørge for at barn og unge kan delta i aktiviteter og sosiale fellesskap.

Begrunnelse:

Mange ble opprørt før jul da det kom fram at så mange familier og enkeltpersoner fortsatt befinner seg under fattigdomsgrensen og har problem med å skaffe seg sunn og nødvendig mat. Ikke minst rammer dette barn og unge. Selv om vi slutter opp om arbeidslinja, ser vi at ikke alle kan komme tilbake i hel eller delvis jobb. For oss virker det også urimelig at en blir trukket i sosiale ytelser dersom en delvis kommer i jobb. For et sosialdemokratisk parti må det være en selvfølge at staten sørger for at alle har en økonomi som sikrer nødvendige goder til livsopphold. Det er uverdigg at dette i stadig større grad overlates til veldedighet. Årsmøte ber Arbeiderpartiet sørge for at de som er svakest stilt økonomisk sikres en økonomi som gjør dem i stand til å leve et normalt liv uten at de må ty til matutdeling og veldedighet og sørge for at barn og unge kan delta i aktiviteter og sosiale fellesskap selv om familien til tider har en anstrengt økonomi.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 14.14

Tittel: Bedre vilkår for lavinntektsfamilier – mindre classeskille

Fra: Trysil Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må føre en tydeligere politikk som sikrer at de svakeste ivaretas bedre og sørge for at ikke flere havner som lavinntektsfamilier.

Begrunnelse:

Trysil Arbeiderparti er bekymret for hvordan Arbeiderpartiet framstår. Vi kjenner ikke igjen mange av de verdiene som alltid har vært grunnfjellet i Arbeiderpartiets lavinntektsfamilier, sørge for mindre classeskille. Vi mener det er for liten dialog og lydhørhet fra sentrale posisjoner mot grasrota i AP. Alle mennesker er unike, uerstattelige og like mye verdt. Hver av oss skal ha muligheten til å være frie, likestilte og ha innflytelse på våre liv. Derfor må Arbeiderpartiet føre en tydeligere politikk som sikrer at de svakeste ivaretas bedre og sørge for at ikke flere havner som lavinntektsfamilier.

3811 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3812

3813

3814 **Forslag nr. 14.15**

3815 **Tittel:** Stopp kriminalitet og trafikkfarlige kjøretøy ved landegrensa!

3816 **Fra:** Eidskog Arbeiderparti

3817

3818 **Forslag:**

3819

3820 **Begrunnelse:**

3821 Problemer som kommer inn i landet, forplanter seg så videre innover i landet. Det er derfor
3822 god samfunnsøkonomi å stanse uønsket virksomhet før det kommer inn i landet.

3823 Det er vedtatt å bygge en norsk-svensk politistasjon på den norsk-svenske grensa ved
3824 Morokulien. Allerede nå kan politiet se de positive resultatene av større tilstedeværelse på
3825 grensa og gjennom at de kan stoppe kriminell virksomhet før det kommer inn i landet. Denne
3826 tankegangen bør flere statlige etater gjøre gjeldene. Dette vil være god samfunnsøkonomi
3827 og gi mer trygghet i Norge. Dette gjelder blant annet kjøretøykontroll eller tollsaker/ beslag.

3828 Bedre kontroll på trafikken.

3829 Statens Vegvesen har i dag for dårlig kapasitet og lite plass på Magnormoen. Derfor stoppes
3830 kun promiller av vogntogene som kjører over grensen. Ved å investere i bedre
3831 kontrollmuligheter vil man få bedre trafiksikkerhet for alle som bor i Norge. Samtidig vil alle
3832 som jobber med å kjøre folk og varer får tryggere arbeidsforhold. Ved å fjerne verstingene
3833 langs veien, gir det bedre rom for mer seriøse aktører. En satsning her vil være effektiv både
3834 mot kriminalitetsbekjempelse og gi positive økonomiske resultater samtidig,

3835

3836 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3837

3838

3839 **Forslag nr. 14.16**

3840 **Tittel:** Det må bli norsk Tollstasjon på Magnor

3841 **Fra:** Eidskog Arbeiderparti

3842

3843 **Forslag:**

3844 Slik kan vi sikre at Stortingets vedtak om tollrestriksjoner faktisk blir fulgt samt at moms og
3845 andre avgifter blir kontrollert, krevet inn og at lasten blir kontrollert når det anses nødvendig

3846

3847 **Begrunnelse:**

3848 Det er pr dato ikke et eneste bemannet tollkontor på norsk side i Innlandet. Ved
3849 Magnormoen som er landets nest største grensepassering er det en ikke en egen Tollstasjon
3850 i det hele tatt. En har overlatt kontrollen av grensen til de svenske Tollmyndighetene i Eda.
3851 Svenskene på sin side har kun åpent innenfor en begrenset kontortid. Økt kontrollapparat
3852 Kongsvinger Tollkontor som enhet og region, er sterkt underbemannet i forhold til
3853 grensekontrollen og bør styrkes vesentlig. Kongsvinger Tollområde håndterer 28 av landets
3854 62 grenseoverganger. I tillegg har vi titalls skogsbilveier som ikke det er noen kontroll på. I
3855 tillegg har vi Stockholmstoget som snart kommer med 16 passeringer daglig. Kongsvinger
3856 har en bemanning som er langt lavere enn Ørje i Østfold. Dette til tross for at antallet
3857 passeringer over grensen og beslagene i vår Kongsvingerregion er langt høyere. Utover
3858 dette har vel alle med stor tydelighet sett at grensen også har andre funksjoner i forbindelse
3859 med pandemien. Alle varsler nå at slike forhold stadig vil dukke opp igjen. Det er da viktig at
3860 en har mannskap som kan yte god kontroll. Grensestasjon for håndtering av eksport og
3861 import. Magnor har ikke som i Ørje og Svinesund en egen grensestasjon på norsk side. Den
3862 svenske enheten i Eda håndterer både norsk og svensk import og eksport. Dette er ikke

3863 noen god løsning, da landene har ulik vektlegging på toll-barrierer, blant annet ved Sveriges
3864 deltakelse i EU. Ved egenhåndtering på Magnormoen vil en få en helt annen kontroll og
3865 mulighet for sikker vareførsel. I dette ligger blant annet restriksjonene (sesongtoll) på
3866 landbruksvarer og at det at opprinnelseslandet for varen er Kina, som lett kan bli oversett fra
3867 svensk side. Her taper landet avgifter og landbruket inntekter og arbeidsplasser. Tollvernet
3868 skal sørge for at norske landbruksvarer vi har forutsetninger for å produsere selv, ikke blir
3869 utkonkurrert av billig importert mat. Mens det for industrivarene kun er toll på enkelte klær og
3870 andre tekstilprodukter, er tollbeskyttelsen på landbruksvarer forholdsvis omfattende.
3871 Importvernet for landbruksvarer utgjør en stor del av den samlede støtten til norsk jordbruk.
3872 Importvernet bidrar blant annet til at omsetning av norske matvarer kan skje til priser fastsatt
3873 i jordbruksavtalen. Ifølge OECDs beregninger utgjorde den samlede skjermingsstøtten om
3874 lag 10,1 mrd. kroner i 2017

3875
3876 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
3877

3878
3879 **Forslag nr. 14.17**

3880 **Tittel:** Kommuner skal ha råderett over eget areal for å sikre ønsket samfunnsutvikling

3881 **Fra:** Eidskog Arbeiderparti
3882

3883 **Forslag:**

3884
3885 **Begrunnelse:**

3886 Kommunene er konsesjonsmyndighet i arealsaker. Slik ønsker vi at det skal være i alle saker
3887 som vedrører lokalt areal.

3888 Det skal ikke være slik at en kommune kan gi konsesjon på eiendommer/ areal som ikke er
3889 geografisk plassert i egen kommune.

3890 Der det er grenseoverskridende eiendommer skal konsesjon kunne gis i fellesskap mellom
3891 de berørte kommunene.

3892 Det skal ikke gis konsesjon til aksjeselskap.

3893 Hurdalsplattformen er tydelig på dette området.

3894 Det er både logisk og helt avgjørende at arealforvaltningen må være lokal slik at
3895 eierstrukturer, råderett og samfunnsutvikling styres ut ifra et lokalt perspektiv.

3896 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen
3897

3898
3899 **Forslag nr. 14.18**

3900 **Tittel:** Økte forskjeller i Norge

3901 **Fra:** Åmot Arbeiderparti
3902

3903 **Forslag:**

3904 Det iverksettes sterkere tiltak som minsker de økte forskjellene i befolkningen.

3905
3906 **Begrunnelse:**

3907 På Arbeiderpartiets vakt har det vært en kostnadsøkning på svært mange varer og tjenester
3908 som alle er avhengig av. Det kan nevnes strøm, drivstoff, matvarer og renter.

3909 Bakgrunnen for økningene er kjent, men det er ikke iverksatt sterke nok tiltak som tetter
3910 gapet.

3911 Det er frislipp av markedskrefter på strøm, svært mange selskaper har rekordhøyt overskudd
3912 – deriblant staten selv.

3913 Det samme gjelder matvaregigantene, det skapes milliard – overskudd.

3914 Drivstoffavgiftene har staten mer eller mindre styring med selv, men viljen til å redusere på
3915 noe av sitt eget overskudd synes liten. Vi viser til eget forslag om differensierte
3916 drivstoffavgifter.

3917 Rentene har vært historisk lave over lang tid, så en økning der er forventet. Men når
3918 renteøkningen kommer på toppen av de andre kostnadsøkningene, blir det svært vanskelig
3919 for mange «vanlige» folk.

3920 Regjeringen må kunne bruke sin mulighet til å minske de økte forskjellene som vi ser nå mer
3921 enn på lenge, uten at grupper i samfunnet blir stigmatisert.

3922 For – hvem tjener, og hvem taper på disse økte kostandene som vi «vanlig» folk nå har fått?

3923

3924 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen

3925

3926

3927